

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 738. Kiadóhivatal 708.

Ki legyen a patriárka?

Budapest, július 28.

Karlóczán egy nagytekintetű kongresszus törí esztét azon, hogy ki legyen a görög-keleti szerb egyházban a legfőbb főpap, a patriárka? Ez a kérdés egyformán érdekli a görög-keleti szerb egyházat és a magyar államot. A görög-keleti szerb egyház erőskezü, tisztatekintetű legfőbb intézőre vár, aki konszolidálja az egyház zilált viszonyait, összehozza a szétszórt erőket. És a magyar állam szempontjából sem közönyös, hogy ki kerül a legfőbb püspöki méltóságba. Olyan ember-e, aki elég mérsékelt és elég bölcs annak a megértéséhez, hogy a szerb egyház a magyar állameszmével teljes összhangzásban munkálkadjon legsikeresebben a maga fölvirágozásáért? Avagy a szélső tulzók, akik szívesen kockáztatnák az egyház jólétét és gyarapodását, csak hogy ezzel a maguk politikai céljait szolgálják?

A patriárkaválasztó kongresszuson, mint királyi biztos, egy magyar miniszter képviseli a koronás uralkodó személyét. Különb jelzést nem is kaphattak volna a szerbek arról, hogy a magyar király a magyar kormányval s a magyar nemzeti állameszmével teljes összhangban kívánja gyakorolni legfőbb felügyeleti jogát. Kérdés, vajon a kongresszus megérti-e ezt az intést s olyan egyházfőt választ, akivel szemben legelsőbb

helyen sem látnak okot arra, hogy megtagadják a megerősítést?

A dolgok mai állapota szerint ez igen kétséges. A magyar kormány jelöltje Bogdanovics Luczián s a kongresszus egy tekintélyes pártjában meg is volna az a hajlandóság, hogy a patriárkai méltóságra őt emelje. Egy másik párt azonban — éppen azért, mert Bogdanovics szimpatikus a magyar pártok előtt s mert az ő legfőbb egyházi méltósága alkalmas kapocs volna a szerb-magyar barátság összefűzésére, tüdőn vízen a Bogdanovics megválasztása ellen tör s akárkit mást szívesen látna a metropolita-érseki székhelyben. Nem véletlen, hogy a szerb kongresszusnak ebben a tulzó pártjában Polit és társai, tehát a politikai propagandát űző szerb nemzetiségek alkotják a vezérkart. Ők hivatkoznak arra, hogy a magyar kormány, amidőn befolyásolni akarja a választás eredményét, megsérti a szerb egyház autonómiáját. Ők kevernek a tisztán egyházi aktusba politikai szempontokat akkor, amidőn kifogásolják, hogy a magyar király homo regiusa magyar nyelven nyitotta meg a kongresszust, először azért, mert a szerb egyház hivatalos nyelve a szerb, másodsor pedig azért, mert Karlócza Horvátország földje, ahol a magyar nyelvnek nem lehetnek hivatalos jogai.

Először erre az utóbbi szempontra jegyezzük meg azt, hogy a magyar

király, vagy akárki másvalaki, aki a magyar király nevében beszél, a józan ész legegyszerűbb logikája szerint nem szólhat másképpen, csak magyar nyelven, akár a szűkebb értelemben vett Magyarországon, akár a magyar koronához tartozó más területen beszél. A karlóczi kongresszuson megjelenő homo regius a magyar államiság, a korona s a magyar nemzet összhangzó akaratát képviseli. A király nevében szól — mert hiszen a király nevezte ki. De a magyar nemzet nevében is, mert hiszen kinevezését az országgyűlésnek felelős minisztérium ellenjegyezte. Ez a kettős minőség teljesen kizárja, hogy a homo regius ajkát más szó hagyassa el, mint magyar. A kongresszus, ha neki úgy tetszik tolmácsolthatja, szerb írásba foglalhatja a magyar beszédet, de a homo regius jogát senki sem kifogásolhatja.

Hiu politizálás és törvényeket csűrő-csavaró taktikázás az is, amikor Politék az egyházi autonómia megsértése miatt panaszkodnak. Az az autonómia nem abszolút jog, hanem korlátozott állapot, melynek korlátait a meglévő törvények és a legfőbb felügyeleti jog állítják föl. Ha már megengedtük azt a nemzetellenes merényletet, hogy az oláh és szerb görög-keleti eklézsiák, dacára annak, hogy semmiféle hitelvi különbség nem volt köztük, külön román és szerb egyházakká tömörüljenek, arról a jogról nem mondhatunk le, hogy ezeknek az

Mária.

Írta: Nagy Dénes.

(Utánnovomás tílos.)

Délután három-négy óra körül uri házhoz idegen vendégnek nem illik látogatába menni. Különösen vidéki városban tartják szigorúan ezt a szokást, mert a hölgyek a legbizalmasabb háziasságban vannak s bizony zavarba hozná, ha így lepné meg valami tolakodó férfi. Respektálja is ezt minden jólnevelt gavallér, nincs mitől tartaniok a kényes izlésű és az etiketre sokat adó nőknek.

De az az ember, aki meghuzta az elsőemeleti lakás bejárata előtt a csengőt, úgy látszik, nem művelt személység, nem lehet járatos az uri világ törvényeiben, hogy ilyen balga módon, ebben a lehetetlen órában jelentkezék vizitre. Nagyot csodálkozott a szobalány is, mikor ajtót nyitott előtte és röviden, majdnem nyersen csak ennyit kérdezett tőle:

— Kit tetszik keresni?

Azt hitte, valami képáruoló vigécz, mert az utolsó napokban egymás kezébe adták a kilincset és alig lehetett lerázni a nyakukról. Ropant szemtelen, tolakodó nép, közülök való ez is bizonyosan!

Az idegen nyugodtan, de félig parancsoló hangon felelt, ami csak az igazi urak tulajdonsága a cseléddel szemben, miből a szolgáló úgy kezdett okoskodni, hogy mégsem vigécz.

— Van itthon valaki?

— A kisasszonyok itthon vannak, de most nem fogadnak senkit.

— Engem elfogadnak, — szolt, kissé keményen hangsúlyozva az „engem”-et.

Aztán az ajtó felé indult, de a szobalány megint utját állta.

— Kérem, nem lehet bemenni!

— Dehogyan nem.

— Tessék legalább a nevét megmondani, hogy bejelenthessem.

— Ismernek engem jól, nincs arra semmi szükség. Nem most vagyok itt először.

Nem is várta a további tiltakozást, hanem kopogott az ajtón és benyitott. Szemközt, az egyik ablak mellett, egy leány ült egy kis varrótábla előtt és olvasott. Az ajtónyílásra felpillantott és a könyv kiesett a kezéből. Fel akart állni, de nem tudott. A férfi pedig ledobta a botját és kalapját az egyik székre s feléje közeledett. Odament hozzá az asztalhoz, megfogta a kezét, azután szépen, gyöngéden magához vonta, anélkül, hogy szólott volna. A leány is hallgatott, de engedte, hogy tegyen vele, amit akar. A cseléd behuzta a nyitva maradt ajtót és ámulva kérdezte magamagától:

— Uristen, ki lehet?

Bent a szobában mély csend uralkodott, egy darabig nem beszélt senki, később is csak suttogás hallatszott. A férfi hangja volt.

— Nem várt, ugy-e, — mondotta halkán, — nem hitte, hogy eljövök? Hogy is gondolhatta volna, mikor alig egy hete találkoztunk s akkor úgy váltunk el, hogy sohasem látjuk egymást. Pedig most magáért jöttem, magáért, hogy magammal vigyem. Eljön-e velem, Etelka?

A hajadon nem válaszolt, nem tudott válaszolni, csak a jövevény mellé borult arcát feléje fordította s két szeméből omlani kezdett a könnyű. Emezt belenezett abba a két szembe és

az övéből is kipattant egy csepp. Soha sem sirt életében, de most nem bírta megállani.

A leány hirtelen felsikoltott:

— Mária! Mária!

Azonban nem mozdult a férfi karjából.

A szomszéd teremben zaj támadt, valaki siető léppel közeledett. Kinyitott az ajtó és egy másik nő jelent meg. Meglepetve, hihetetlenül nézte, ami történik.

— Nemes Zoltán! — kiáltott, mintha kétkednék, hogy a vendég csakugyan ő-e?

— Lásd, Mária, nem volt igazad, — rebegette a könyező leány. — Nem volt igazad, eljött mégis. Értem jött és hiv, hogy menjek vele. És kér, hogy legyek az övé . . . Ugy-e, Zoltán?

— Hozta Isten, Nemes! — köszöntötte és kezét nyújtotta.

— A szívem felőli kezemet adom, Mária nagysám. Annak a jele, hogy a szívemet is visszahoztam. Nem úgy, minőnek utolsó együttlétkor állítottam, hanem amilyen régen volt.

Ezt hallva, Etelka még szorosabban simult az ifjú jobb karjához.

— Elfogadom, — felelt a másik leány, — s hiszem, hogy ezért adta. De nem is adhatta volna a másikat, mert az nagyon el van foglalva, — tette hozzá pajzánul nevetve.

Elhúzódott erre egymástól a két teremtes, mintha röstelkedtek volna azért, amit tettek s hogy ezt más is látta. Szó sincs róla, nem illik, amíg karikagyűrű nincs az ujjukon, mert csak ettől kezdve egymáséi és könnyen megszólhatnak érette. De hát csak éppen nekik ne volna szabad, — nekik, akik annyi idő óta várják egymást? Azóta száznak, meg száznak telt be a kívánsága s oda jutott mind, hová a vágya vitte! Csak éppen nekik ne volna hát szabad,

egyházaknak a működését a miniszteri ellenjegyzéssel gyakorolt legfőbb felügyeleti fenségjog révén ellenőrizzük. A magyar királynak igenis megvan a joga hozzá, hogy mielőtt a metropolita-érseket állásában megerősíti, előbb megkérdezze, hogy ez az ember magas tisztében nem lesz a magyar államiság ellensége? Annál inkább megvan ehhez a joga, mert az autonómia csak egyházi ügyekre terjed ki s akkor, amidőn Politék politikai tendenciáiból indítanak hajszát egyik vagy másik jelölt ellen s politikai számításból tolják előtérbe a maguk kandidátusát, már is átlépték az autonómia kereteit.

Mondják, hogy Politék ezuttal meg fogják hiúsítani a patriarkaválasztást s a kongresszust el kell e miatt napolni. Nem baj! A magyar államiság érdeke mindennél előbb való s a szerb egyház ám lássa annak a következtetését, hogyha a politikai tulzók kedvéért meghosszabbítja a mai zavaros interregnumot!

Budapest, július 28.

Minisztertanács. Mint értesülünk, vasárnap, augusztus hó másodikán minisztertanács lesz, amelyre a kormány összes tagjai Budapestre érkeznek. Ezen a minisztertanácson, amely esetleg a következő napra is áthúzódhatik, elintézik az eddig fölmerült folyóügyeket és behatóan megbeszéli az általános politikai helyzetet is. A minisztertanácsnak egyik fontos tárgya a t a k a r m á n y k i v i t e l i t i l a l o m lesz, amelyet a nagy szárazságra való tekintettel mind türelmetlenebben követelnek a gazdák.

Supiló nyilatkozatai. Supiló a „Novi List” című lapjában megkezdett cikksorozatát ma befejezte. Utolsó cikkében Supiló azt a Delnicében elmondott beszédét akarja megokolni, mely szerint leg-helyesebb taktikának azt ajánlotta, ha Horvátország egyáltalán nem küld képviselőt a magyar képviselőházba. A jelenlegi kiegyezés két legnagyobb igazságtalanságának Supiló a bán kinevezésének módját és a közös ügyek kérdését tartja. Cikke végén azon szemrehányás ellen védekezik, hogy forradalomba akarja kergetni a horvát népet.

kik közül egyik szűz ártatlansággal őrizte még a gondolatát is, nehogy másra tévedhessen, a másik pedig végigkalandozta Európát, megízlelte minden nemzet asszonyának csókját, boldul, szenvedélyesen, csak azért, hogy amaz el tudja felejtetni — és a vége mégis az lett, hogy megcsömörlött minden asszonytól, megutálta valamennyit s szíve sajogni kezdett azért az egyért, kit valaha szeretett, a régiért, kit valami ostobaság miatt el kellett hagynia! És most, hogy megint egymásra találtak, most ne legyen szabad egy ölelés! Ilyet kívánni senkinek sincs joga: sem a társadalmi formának, sem erkölcsnek, sem szülőnek, még az Istennek sem! Mégis eltávolodtak egymástól: a nő tiszta szemérme erősebb volt minden vágynál, piruló arca és félnék tekintete megállította a férfi vérért vad rohanásában.

— Foglaljon helyet, Zoltán! — kínálta szeliden a székkal.

Aztán odatelepedett egyik oldal melléje, másfelől Mária; és a kezébe tette a kezét. Ezt tehette, ezen nem találhatott botránkozni valót semmiféle morál, ha apáczafétyol van is a fején. Némán ültek egy darabig, mintha senki sem mert volna beszélni. Nehéz is volt megkezdeni — mert hol kezdjék? Ott, hogy minő durván utasította el a leányt a legény, mikor a hajón találkoztak? Itt csak nem kezdhetik, mert ennek emlegetése éppen elég volna arra, hogy lehűtse és egymástól elidegenítse mind a hármat. Pedig ezt a kérdést tisztázni kell ugy is, ha előbb, ha utóbb. De inkább máskor, mint most, mikor veszt majd keserű ízéből s nem érzi oly nagyon az ember. De hát az idő mire való? Szegény, jámbor idő, mennyi hálával tartoznak neked az emberek, mégis mennyit szidnak! Hányszor kiségted őket a bajból! Eszköze vagy a megszo-

Új törvények. Ma megjelent az „Országos Törvénytár” (Corpus Juris) II. száma a következő tartalommal: XXXI. t.-cikk. A m. kir. államasutak hálózatán szükséges építkezési beruházások és a beszerzendő forgalmi eszközök költségeinek, továbbá az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről. XXXII. t.-cikk. A császári királyi szabadalmazott kassa—oderbergi vasutársaságnak nyújtandó további külön állami biztosításáról. XXXIII. t.-cikk. A budapesti helyi érdekű vasutak részvénytársaság gőzmozdonyu vasutovonalainak villamos üzemre való átalakításának engedélyezése és a nevezett társaság vonalaira vonatkozó engedélyokiratnak és engedélyokirati függelékeknek egyesítése tárgyában. XXXIV. t.-cikk. A vácz—budapest—gödöllői helyi érdekű villamos vasut engedélyezéséről. XXXV. t.-cikk. A déldunavidéki helyi érdekű vasutak részvénytársaság baja—zombor—újvidéki és hegyes—feketehegy—pálánkai helyi érdekű vasut vonalainak építésére és üzemeltetésére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről.

Az alkotmány-pártkörből. Az országos alkotmánypárt ma megtartott e heti keddi összejövetelét. Az összejövetelen számos képviselő és kültagja jelent meg a pártnak. A legközelebbi összejövetelt pénteken tartják.

A királyhelmezi mandátum. Királyhelmezcéről táviratozzák, hogy Mecznér Béla főrendiházi tag, a kerület volt képviselője ma bucsuzott el választóközönségétől. Mecznér Béla a déli gyorsvonattal érkezett Mecznér Gyula főispán, Szirmay István vármegyei főügyész, Nagy Barna, Nemes Bertalan és Buzá Barna képviselők társaságában. Délután nagygyűlés volt, amelyen Farkas Róbert piébános, függetlenségi pártelnök megnyitó beszéde után Mecznér Béla beszámolt a politikai helyzetéről és kérte választóit, hogy maradjanak rendületlenül hűvek a függetlenségi zászlóhoz. Mecznér Béla báró Sennyey Miklóst ajánlotta utódjául, akit egyhangulag jelöltek. Báró Sennyey programbeszédében a függetlenségi párt rendületlenül hűvének vallotta magát.

Ostromállapot Noviban. Noviból jelentik, hogy a liatóság elrendelte a kisebb ostromállapotot. E szerint ötnél több ember nem csoportosulhat az utcán, mert a csendőrség, melyet jelentékenyen megerősítettek, azonnal szétkergeti őket. Az összes kapukat este 9 órakor be kell zárni. Ezek a szigorú intézkedések természetesen nagy felháborodást keltettek a nagyszámú ott időző fürdővendégek között. Az ogulini törvényszék egy ügyészt és egy bírót küldött Noviba, hogy ott a bán ellen elkövetett merénylet szereplői ellen a vizsgálatot vezessék. A vizsgálat azonban mindeddig semmi biztosat sem derített ki.

rult gavallérnak, hogy amikor nem gazdája egy gondolatnak is, téged állítson faltörő kos gyanánt a kisasszony szívéhez. És a kétségbeesett háziasszony, mikor ő és vendégei kifogytak minden témából, nem téged ránt-e elő? Bizony, téged. Mégis rossz vagy mindig, nem tudsz jó lenni soha. Azért ne vedd zokon: neked az átkuk nem árt, de ők megkönnyebbülnek tőle. Mert olyan szükség az, hogy legyen akin mérget tölthesse minden ember, mint a harapás kenyér!

— Szép idő volt Pesten, Nemes? — kérdezte Mária is. Nem azért kérdezte, mintha beszélni akart volna, hanem, hogy aranyhidat építsen a férfi elé és szóra bírassa.

— Elég szép. — válaszolt vontatottan.
— Tegnap is?
— Tegnap? Igazán nem tudom, de azt látszem, hogy gyönyörű volt.
— Hogyan? Csak nem aludt egész nap?
— Ellenkezőleg, le sem fektüdtem.
— Ej, ej, csak nem lumpolt?
— Ha másként mondanám, hazudnék.
— Pedig maga nem szokott, nem is bírja. Emlékszem, többször panaszkodott, hogy ha északa iszik, másnap úgy fáj a feje, hogy nem bír magával.
— Igaz, hanem tegnap ennek dacára sem fájt, pedig ugyancsak vígan voltunk.
— Sokan voltak?
— Nem, csak ketten: Ottó Sándor, meg én. Ismeri, ugy-e?
— Persze, hogy ismerem: ő volt legjobb barátja.

— A Pannóniában akadtam rá, mikor vacsorára mentem. Asztalához ültem s beszélgetni kezdtünk. A régi időről folyt a szó. Előhozott sok mindent, én is kérdezősködtem egyről-más-

Politikai hangulatok.

1. Mit dolgoznak?

A közvélemény tájékoztatói és nevezetesen ebben a politikai életet ellenőrző orgánumok, a mostani szünet alatt a rendesnél nagyobb mértékben érdeklődnek az iránt, hogy ez idő szerint mivel foglalkoznak a minisztériumok. Érdeklődésüket abszolúte nem elégitik ki azok az információk, amelyek tudvalévő tényeken alapszanak. Pedig az egyes törvényeket kiegészítő miniszteri rendeletek napról-napra megjelennek s ezekből is látszik, hogy mostanság jelentékeny dolgot ad az elmúlt parlamenti saison törvényalkotásainak végrehajtása. Közgazdasági, pénzügyi, kereskedelmi, kulturális és igazságügyi intézkedések sorra következnek egymásután, hogy ne is szóljunk a közigazgatásokról, amelyek a nélkül is állandó figyelmet és tevékenységet igényelnének, ha új törvényalkotások nem is volnának. Az is tudvalévő, hogy a jövő évi költségvetés előkészítéséről már most gondoskodni kell, hogyha a parlament őszi ülésézési ideje alatt a kormány ezt tárgyalatni akarja. Az érdeklődés azonban, amelyről szólottunk, más irány felé terelődik. Az érdeklődés a politikai átalakulás kérdését akarja összekapcsolni azzal, hogy mit dolgoznak a minisztériumokban. Majdnem hogy Röntgen-sugarakkal akarnak áthatolni a falakon, hogy belássonak a hivatalosbákba az asztalokra, sőt az asztalfiókokba, hátha megtudnák, mindenekelőtt, hogy mit csinálnak a választói reform kérdésében és a kutatás kiterjed még távolabbra is, ahol csak miniszter, államtitkár és referens miniszteri tanácsos található. Tehát mindenekelőtt, ami ezt a kérdést illeti, meg lehet állapítani, hogy a választói reform előkészítő munkálatai miatt kételkedésre nincs ok. A kormánynak az az álláspontja nem változott, hogy a reformjavaslat tartalmát idő előtt nem árulja el, mert nem akar alkalmat szolgáltatni az esetleg ellene indítandó agitációkra. És valóban agitációkra az arra készülődőknek elég idejük lesz akkor is, hogy ha a javaslat a parlamentben benyújtatik. Ami azon-

ról. Ne féljen, magukról nem kérdezősködtem; édesanyámat kivéve, senki előtt sem vettem ajkamra Etelka nevét, mert tudom, hogy aki sárba esett, akármennyire vigyázzon, mégis besározza, akihez hozzáér.

Etelka szeme könybelábadt, Mária pedig epésen jegyezte meg:

— Fölötte kegyes volt, igazán.
Nemes észrevette, hogy tulment a határon, igyekezett hát szavai élet csorbítani.

— De annál többet gondoltam rá, — folytatta.

A leány ajkán jóleső mosoly villant meg, nővére tréfálózni kezdett.

— Azt ugyan hiába tagadta volna, ugy sem hinném el. De mondja tovább, mert eddig még semmi érdekes sincs a dologban.

— Megálljon, lesz mindjárt. Kocczintottunk és szó szót hozott ki. Egyszer azt találta mondani, hogy a házamat maga vette meg, Etelka. Igaz?

— Igaz, — vágott közbe Mária.

— Tőle is kétszer kérdeztem, hogy igaz-e csakugyan? Meg akart esküdni, hogy nem hazudik, de már ezt nem kívántam. Később oda-jött a cigány: Sándor a maga nótáját, én az enyémet huzattam. A pezsgő fejembe szállt; de tán mégsem ettől részegedtem meg, hanem attól a gondolattól, hogy a házamat ki vette meg. Aztán eszembe jutott, milyen hitvány fráter voltam az Adrián és mennyire nincs igazam. Eszembe jutott egy régi csárdás is:

Volt nekem egy szép szeretőm . . .
Sok édes pillanatra emlékeztet. Nem ismeri, Etelka?

A leány ugy intett, mintha azt akatra volna mondani, hogy ki ismerné, ha ő nem?

— Nos, — folytatta Nemes, — én ezt hu-

ban nem jelenti azt, hogy a belügyminiszter elzárkóznék az előtt, hogy a javaslat tartalmát a benyújtás előtt az egyes pártok vezető férfiival megismertesse. Persze azok a hírek, amelyek kétségbe vonják, hogy a javaslat őszszel egyáltalán benyújtatik, leginkább rosszakarutak, de mindenesetre alaptalanok. Együtt jár a Röntgen-kíváncsisággal, hogy a tervezet valjón olyan-e, amelyik az egész ország helyeslésevel fog találkozni. Ez merőben felesleges kíváncsiság. Józan őszszel feltehető-e, hogy a miniszternek bármely törvényjavaslat alkotásánál nem az lenne a legelsőbbbrangu törekvése, hogy a javaslat általános helyesléssel találkozzék és általános megelégedést keltsen. Azonban viszont ki képzele, hogy a választói reformról szóló javaslatnak nem lesz ellenzéke. Amikor a javaslat a magyar államiság szellemét akarja érvényre juttatni, ki gondolja, hogy az államiság és a magyarság lappangó ellenségei fel nem támadnak ellene és hogy kielégítőnek fogják hirdetni azt, amit a magyarság és államiság hívei helyeselnek. Hogy tehát minő szempontok jutnak érvényre a javaslatban, a miatt igazán kár aggodalmaskodni. És hogy a javaslat nem fog késni, afelől is nyugodt lehet mindenki.

Tovább haladva a kíváncsiság területén, mindenesetre nem utolsó szenzáció lenne, ha valaki így nyár idején közre tudná adni a véderőreform tervezetét a létszámemelés módozataival együtt, úgy, amint azt megvalósítani fogják. Hanem emiatt kár a honvédelmi minisztériumot röntgenezni. Sőt a közös hadügyminisztériumnál is hiába kereskednének. Mert, ha csupán kíváncsiságról van szó, hát a honvédelmi miniszter, meg a hadügyminiszter se maradnak hátra, ők maguk is szeretnék tudni, hogy miképpen lehet majd megoldani ezeket a reformokat. Mi mindenesetre ráérünk. A magyar álláspont ebben a kérdésben nem változhatik és ha Bécsben is kíváncsiskodnak, nagyon jól tudják, hogy a kérdést másképpen, mint a magyar nemzeti követelmények kielégítése mellett megoldani nem lehet.

És csak a megoldási módra vonatkozó meg egyezéssel együtt lehet arról beszélni, hogy fuzió, vagy nem fuzió lesz-e a jövő kérdése.

zattam, csak ezt, semmi mást. Nem engedtem, hogy mást látszszék a cigány. Ezen összevesztünk Sándorral, mert ő sem akarta hagyni a jussát. Erőszakos voltam, úgy látszik, mert egyszer felugrott, a maga részét kifizette és köszönés nélkül ott hagyott. Nem is bántam. Legálább nem akadékoskodik senki, gondoltam. És a cigány játszta azt a csárdást, amíg rám virradt a reggel. Felmentem a szállóba, megmosakodtam, azután lementem a Duna-partra, ott kószáltam egy darabig. Tíz óra felé az Andrássy-utrá értem s láttam, hogy nagy tolongás van a képcsarnok előtt. Hogy az idő teljék, bementem én is. Ott üdöngtem teremről-teremre, míg szemembe ötlött egy feketehűs női portrait. Nézttem, nézttem, első látásra meg sem ismertem, mert az az ostoba mázoló egészen kiforgatta a valóságából — ha az a fekete bálruha nem maradt volna annyira az emlékezetemben, elmentem volna maga mellett, Etelka, anélkül, hogy észrevettem volna. Hanem a ruha megkapott; elcsevegttem vele hosszasan. Gondolatban, miként az ember ábrándozni szokott, ha meleg érzélem támad lelkében. Mennyi minderről beszélünk s hogy civakodtunk . . .

— Szegény képpel könnyű volt elbánni ilyen erős embernek, — jegyezte meg Mária.

— Az ám, ha úgy lett volna. De ő bánt el velem, nem én ő vele. Ugy letárgyalt, hogy nincs az az ügyes bírő, amelyik jobban beleugrassa a kitanult vádlottat saját csapdájába, mint ő engemet. Szavaimnál fogott s már ott elhatároztam, mit teszek. Ebéd után hazamentem a Pannóniába, hol a portás két idegen névjegyet nyomott a markomba azon üzenettel, hogy négy órakor megint eljönnek, várjam meg. Dehogy vártam. Elmentem Ottó Sándorhoz, mert sejtettem, hogy az ő segédei voltak s azt mondtam

Fuzió, vagy új pártalakulás. A koalíciós szisztéma továbbfolytatása, avagy egy más program köré való csoportosítása az együttműködésre hajlandó politikusoknak.

Vannak, akik még erről a kérdéstről is azt hiszik, hogy a minisztériumokban tárgyalnak felőle.

De ha a többről mindről tárgyalnának is, erről az egyről akkor se lenne ott szó. Nem is lehet. Mert ez nemcsak hogy nem tartozik oda, de nem is szabad másutt eldönteni, mint csakis a pártokban.

II. Cserépdarabok.

— Rendezzünk mindenütt népgyűléseket, — hirdeti Nagy György, — és tiltakozzunk a létszámemelés ellen.

És aztán „beleizgatja“ magát ebbe a hangulatba s így kiált fel:

— El vagyunk készülve véresen komoly küzdelemre.

Valljon hogyan képzele ezt Nagy György, aki a balpárt részéről nyáron vigyáz a hazára. Ki fogja rendezni a népgyűléseket a létszámemelés ellen? És hol fogja rendezni? Ama vidékeken, ahol szegénység van a rossz termés miatt, tehát az embereknek elég bajuk van a maguk gondjával. Avagy, ahol jobb a termés, de szintén erős a gond, hogy nem tudnak belőle mindent kifizetni? Ki beszél ott létszámemelésről és kinek beszél? Ezeket a népgyűléseket valószínűleg Nagy György se veszi komolyan. Legfeljebb csak bizonyítékát akarja adni annak, hogy csakugyan vigyáz a hazára. Nagyon kiált tehát, mint az olyan ember, aki a sötétben fél egyedül. Mert az is igaz, hogy ez idő szerint Nagy György ezzel a vészharanggal egyedül van.

De azt „a véresen komoly küzdelem“-ről szóló beszédet se tessék nagyon tragikusan felfogni. Ne tessék azt gondolni, hogy a balpárt felkelést, forradalmat, vagy efélet akar. Ez a „véresen“ egyszerűen csak egy kifejezés, amelyet utabban minden más állapot mellé helyezve használnak újdonsült íróink. Így írni szokták, hogy „véresen dolgozik“. Aki erő-

neki: „Pajtás, azért jöttem hozzád, hogy bocsánatot kérjek, mert illetlen voltam irántad s méltán megnehezeltelhetél. Amugy sem vehetéd hasznomat, mert nincs a földön olyan ember, kinek egy héten belül rendelkezésére álljak, ha tisztí rangomtól megfosztanak és minden kaszínóból kigolyóznak is gyávaságért. Nem érek rá, pajtás, értsd meg — nekem holnap utaznam kell. Ha azonban úgy vélekedel, hogy nem érheted be azzal, hogy megkövettelek s fegyveres elégtételre tartasz számot: egy hét múlva ott találkozhatunk, ahol kívánod.“ „Dehogy nem érem, Zoltán, már hogyne érném be“, — felelt, aztán összecskölöztek és megbékültek. Még elkísért a képcsarnokba, mert oda mentem, meg akartam venni a feketehűs leány arczképét. Kértem, de egy hosszuhaju, beretváltképi ur, akit először lakáinak nézttem, azt felelte, hogy nincsen ára. „Nincsen ára? — dörmögtem. No, hát én megmutatom, hogy lesz ára!“ És most azért is jöttem, hogy megkérdezzem a kép árát . . .

— Azt döntsék el maguk között, — szakította félbe a másik leány, — nekem dolgom van.

Mikor ketten maradtak, Nemes ismét kélre vonta régi szerelmesét.

— Mibe kerül a kép, Etelka? — kérdezte ujra.

A leány nem szólt, csak két kariával átfogta az iju nyakát, fejét gyöngéden lehuzta magához, ajkát az ajkához és megcsókolta. Aztán elengedte és csak most felelt:

— Arra kíváncsi, Zoltán, hogy mi a kép ára?

— Igen.

— Ezer ennyi . . . !

sen néz valamit, „véresen néz“. Aki nagyot lélekzik, „véresen lélekzik.“ Aztán vannak „véresen nehéz napok“, „véresen fekete állapotok“ és „véresen bukfunczező bohócok“.

És például, hogyha hasonló metódus szerint kellene jellemezni a Nagy György felhívását, kénytelenek lennénk azt mondani róla, hogy — véresen kedves.

Karlócán áhítatos hódolattal hallgatták az egyházi kongresszus szerbjei a királyi üzenetet. Dicsérték pontosan kiczirkalmazott ünnepi nyilatkozatban a felséges ur kegyes atyai indulatát, hogy a kongresszus megtartását engedélyezte.

És amikor az ünnepi aktus beveződött és a királyi biztos magukra hagyta őket, akkor mintha egyszerre átváltak volna bárányokból tigrisekké; elkezdtek szapulni szidni mindazt, amit azelőtt öt percczel dicsérték.

Mert az a legnagyobb szidalom, amikor a szerbek tiltakozni mernek az ellen, hogy a király nevében ezen alkotmányos aktus alkalmával magyar nyelven beszéljenek.

Nevezetes tanulság! Ezeknek a szerbeknek még ezután kell megmagyarázni, hogy Magyarország csak egy uralkodója van és az a magyar király és hogy a magyar király híveihez alkotmányos aktusnál magyar nyelven köteles szólani.

KÜLFÖLD.

A revali találkozás.

Budapest, julius 28.

Tegnap Revalban másodszer találkoztak az idén államfők. Junius 10-én Miklós császár az angol királyt üdvözölte hajójának fedélzetén és a két államfő felköszöntőjében ama meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy Anglia és Oroszország viszonya a lehető legbensőbb. A tegnapi felköszöntőkben szóról-szóra ugyanezen kijelentések hangzottak el, azzal a különbséggel, hogy ezuttal szövetségesekről lévén szó, ennek megfelelőleg a két állam közti szövetség is különösen ki lett emelve.

Fallières elnök beszédében utalt arra, hogy Oroszország szövetsége Franciaországgal a béke biztosítója. Az elnöknek ez a kijelentése inkább az udvariasságon alapul, mert ma már nagyon kevés értéket tulajdonítanak az orosz szövetségnek Franciaországban. Ennek bizonyítéka, hogy közvetlen a japán-orosz háború után Franciaország megkötötte Angliával az egyezséget. Nemsokára aztán maga Oroszország is érintkezést keresett Angliával, mert érezte, hogy messze keleten a birodalom határa nem a legnagyobb biztonságban van.

Az orosz czár a mandzsuri katasztrófia óta tegnap találkozott először Franciaország elnökével, éppen abban az időben, amikor a Balkánon korszakalkotó események történnek. Az egymást váratlanul követő szenzációk szinte meglepték a nagyhatalmakat, úgy hogy ezek kénytelenek egyelőre várakozó álláspontra helyezkedni. Eközben azonban az orosz és francia közvélemény meglehetősen ellentétes érzelmekkel kíséri a Törökországban folyó eseményeket.

Míg Oroszország a szlávkérdés szem előtt tartásával Törökország keresztény lakosságának helyzetét reménytelennek látja, addig a francziáknak az alkotmányos Törökország sokkal több biztosítékot nyújt az ott elhelyezett tőkés nézve. Hogy a politikában hogyan fog-

ják összeegyeztetni ezt a két ellentétes álláspontot, az a jövő titka.

Franciaország politikájának súlypontja ezuttal Marokkóban fekszik. Bár nem világos a köztársaság politikájának ottani iránya, mégis megállapítható, hogy Franciaország Marokkóban befolyásának kiterjesztésén fáradozik. Oroszországot azonban semmiféle érdek nem fűzi Marokkóhoz s így szinte bizonyosra vehető, hogy Reválban csakis a török események fogják képezni a megbeszélés tárgyát.

A két államfő találkozásáról a következő táviratokat kaptuk Reválból:

Revalból táviratozzák, hogy a Standard czári yacht fedélzetén tegnap este diszlakoma volt, amelynek folyamán Miklós czár a következő pohárköszöntőt mondotta:

Nagy és igazi örömet érzek, elnök ur, hogy önt az orosz vizeken üdvözölhetem. Nagy súlyt helyezek arra, hogy szíves köszönetet mondjak látogatásáért, amely tanúságot tesz arról az őszinte és változatlan barátságos kapcsolatról, mely Oroszországot Franciaországgal egyesíti. Önnek a mi körünkben való tartózkodása, meggyőződésem szerinti, azt a hatást fogja előidézni, hogy ez a kapocs még szorosabb lesz és még inkább előtérbe fogja helyezni a két harát-ságos és szövetséges ország ama szilárd akaratát, amely arra irányul, hogy versenyezzenek a világ-béke fentartásában és megerősítésében. Poharamat, elnök ur, az ön egészségére, valamint Franciaország dicsőségére és felvirágzására írtém!

Fallières elnök a következő pohárköszöntővel válaszolt:

Felséged nem kételkedhetik abban, hogy mily örömet érez a francia köztársaság elnöke afelett, hogy felségednek az orosz vizeken Franciaország szívélyes üdvözlését tolmácsolhatja. A császárné öfelségét, akinek jelenléte bájjal övezi ennek az ünnepek fényét, szintén belevonom érzelmeimbe, amelynek nagy örömmel adok kifejezést. Köszönetet mondom felségednek azokért a szavakért, amelyeket az imént mondott és szerencsésnek érzem magam, hogy itt felségeddel együtt megerősíthetem az állandó és hű barátság azon érzelmeit, amelyek népeinket összefűzik. Eme, a közös érdek megóvására kötött szerencsés szövetséget ime az idő is szentesíti. Biztosítéka ez az európai egyensulynak és fenn fog maradni Franciaország és Oroszország legfőbb javára. Éppugy, mint felséged, meg vagyok győződve arról, hogy mostani találkozásunk újabb tanúságot tesz a két barátságos állam ama szilárd akaratáról, hogy versenyezve igyekezzenek a világbékét fentartani és szilárdítani. Emelem poharamat felséged, a császárné öfelsége, az anyacszárné öfelsége, valamint az egész császári család tiszteletére. Írtém poharamat Oroszország, Franciaországnak barátja és szövetséges társa nagyságára.

Pichon francia külügyminiszter azt mondta egy hírlapíróknak, hogy a czár és Fallières találkozásának igen nagy politikai jelentősége van. Ez a találkozás a francia-orosz szövetségnek megkoronázása, anélkül azonban, hogy más hatalmak kihívását jelentené. Az angol-német viszony változatlanul feszült, de azért nem jelent közvetlen veszedelmet.

A párisi „Journal” munkatársa előtt Izvolszki orosz külügyminiszter is hosszasan nyilatkozott Oroszország külügyi politikájáról. A czárnak és a köztársaság elnökének revali találkozása, — mondotta Izvolszki, — újabb békebiztosíték. A világbékét ez a találkozás csak még inkább biztosíthatja, mert az orosz-francia szövetség a béke jelentős tényezője. Angolországgal való megegyezésünk az ázsiai helyzetet is tisztázza. Anglia és Oroszország meg van győződve, hogy nem vetélytársak s hogy egyikük sem akar Perzsiában uralkodni. Törökországhoz való viszonyaink is a legjobbak. Konstantinápolyból a legbékésebb biztosítékokat nyertük s nincs okunk, hogy bennük kételkedjünk. Kívánjuk, hogy a keresztény lakosság helyzete Macedóniában javuljon, de csak az európai hatalmakkal való megegyezés szerint, mert mi a békét legkevésbé sem akarjuk megzavarni.

A párisi lapok szenzációs körülménynek állítják azt, hogy Fallières 15 perczig szemtanuk nélkül tanácskozott a Standard fedélzetén a czárral. Ezen a konferencián a macedóniai kérdésről, a törökországi eseményekről és a perzsa forradalomról volt szó. A Matin levelezője állítólag megbízható forrásból arról értesül, hogy Oroszország ragaszkodik a macedóniai reformtervhez. A Le Journal Revalba

küldött tudósítója azt jelenti, hogy egészen melan-cholikus lett, mikor meglátta az orosz flottát, amely egykor olyan hatalmas volt. A hajóhad roncsai között van a híres Caesarevics is, amelynek fedélzetén a czár Fallières fogadta. A találkozás fölötté szíves volt, ami pedig az óvintézkedéseket illeti, azok még fölülmúlták ama rendszabályokat, amelyeket Edvárd király látogatásakor tettek. A titkos rendőrök egész raja van Revalban.

Politikai körökben híresztelik, hogy Fallières megújította Loubet egykori javaslatát s azt ajánlotta a czárnak, hogy engedje meg, hogy egy francia bizalmi férfi foglalhasson helyet környezetében minden diplomáciai czim és megbízatás nélkül.

Az Eclair vehemens hangú cikket közöl Anglia ellen, amelyben azt hangoztatja, hogy az egyetlen szilárd szövetség csakis a francia-orosz szövetség.

Izvolszki és Pichon külügyminiszterek tanácskozásán látszólag új politikai problémák nem merültek föl. Orosz részről hivatalosan úgy iparkodnak föltüntetni Fallières látogatását, hogy annak czélja a kettős szövetség szilárdságának bizonyítása volt. A francia hadihajókra nem bocsátották be a kíváncsi közönséget és a hírlapírókat sem. A francia tengerésztiltsztek és matrózok nem mentek partra.

Oszták miniszterek titkos tanácsossága. Bécsből jelentik, hogy a király dr. Fiedler és Praschek oszták minisztereknek a titkos tanácsosi méltóságot adományozta. Az adományozás valószínűleg a hivatalos lap augusztus 18-iki számában fog megjelenni.

Az orosz-angol szerződés. Az alsóház tegnapi ülésén Grey külügyminiszter foglalkozott az orosz-angol szerződéssel, amely szerinte csak azon világrészekre vonatkozik, amelyekben mindkét országnak érdekei vannak. Nem volt szándékunk — mondja — oly érdekeket vonni be a szerződésbe, amelyek más hatalmakkal konfliktusok forrásává válhatnak. Akkor is, amikor javaslatainkat előbb e háznak mutattuk be, nem titkoltam, hogy nem szándékoztunk önálló akciókat kezdeni. Sem Oroszország, sem Nagy-Britannia nem szándékozik sem külön, sem együtt megoldani a macedóniai problémát a többi hatalmak megkérdezése nélkül, mert erre nincs is elég hatalma. Ha némi haladék állott be, úgy ennek oka az a körülmény, hogy sok hatalmat kell meghallgatni fölöle és maga a probléma is nagyon komplikált. Ma még nem foglalkozhatom a macedón-probléma részleteivel. A helyzet oly hirtelenül és oly lényegesen változott meg a legutóbbi napokban, hogy csak néhány általános megjegyzésre szorítkozhatom.

Az angol flottagyakorlatok eredménye. Az angol flottagyakorlatok eredményéről még a következőket jelentik Londonból: Az ellenséges kék hajórajnak nem sikerült megakadályozni azt, hogy a vörös flotta két elkülönített hajóaja ne egyesüljön. Nyolcz órával a gyakorlat végének pontosan megállapított határideje előtt táviratban jelentette Beresford Bridgemannak a kék hajóraj állását s ezzel bejelentette leveretését. A kék hajórajnak az volt a feladata, hogy az Adair admirális vezetése alatt az ir csatornából kiinduló ellenséges hajórajnak az Angolország déli felének megvédésére kirendelt hazai hajórajjal való egyesülését megakadályozza. Adair hajóaja két utat választhatott az északi tengeren, még pedig az északi utat Buchaness magasságában, Aberdeentől északra s egy déli utat Flamborough-Head magasságában, Scarboroughtól délre. Megjegyzendő, hogy a gyakorlattervezetben az északi utat négyezer olyan szélesnek van felvéve, mint a déli ut. És azt annál könnyebben lehetett volna megvédelmezni, mert a nyár közepén az éjszakák ezen a vidéken igen röviddek s az ellenség feltalálása a szűk kijárásban annál könnyebb. A legveszedelmesebb pont tehát a déli kijárat volt. Beresford azonban egész figyelmét az északi kijárat felé irányította s így Bridgeman találkoztott a déli uton kitérő Adairral, úgy, hogy az egyesült hajóraj nagy fölénybe került Beresforddal szemben. Beresford mindenestre elvesztette a gyakorlatot s azt lojálisan el is ismerte. Fisher admirális indiszkrécziója tehát ki van zárva.

Törökország alkotmánya.

Budapest, július 28.

Konstantinápolyban ma sem csendesedett le az örömmámor, mely a török főváros külső képét teljesen megváltoztatta. A tüntető körmenetek egymást váltják fel s ami szinte csodaszámúba megy, a szultán maga is beszédet intézett a néphez.

Diplomáciai körökben különben arról is szó esik, hogy az újtörök mozgalom magából a Yildizból indult ki abból a célból, hogy a hatalmak macedóniai akcióját megakassza. Hogy e hirben mennyi a valószínűség, azt nehéz megállapítani, tény azonban az, hogy ma Törökországban mindenki tüzzel-vassal agítál a hatalmak macedóniai reformtervei ellen. És ez az agitáció oly termékeny talajra hullott, hogy a hatalmak reformcsendőrsége ellen már is több helyen állást foglaltak, sőt ha hinni lehet egy ma érkezett táviratnak, a francia reformcsendőrséget már el is kergették.

Az alkotmány életbeléptetésével állítólag magánál a portánál is mélyreható ujtítások lesznek. A szultán udvartartásából ki fogják küszöbölni az eunuch intézményét és a haremét is európaizálni fogják. Már Abdul Medjid idején fölmerült az az eszme, hogy kívánatos volna a török királyi hercegnőket európai dinasztiaiak fiaival összeházasítani. Ezt a tervet most lehetőség szerint valóra akarják váltani, de azzal a kikötéssel, hogy a török királyi hercegnők megtartják vallásukat.

Mai hireink a következők:

Amnesztia a politikai foglyoknak.

Mig Galatában és Perában a ma reggel közzétett hivatalos felszólítás, hogy a tüntetéseket hagyják abba, eredménynyel járt, Stambulban éppen az ellenkező hatást érte el, különösen azon része miatt, mely szerint tartózkodni kell olyan cselekményektől és követelésektől, melyek nincsenek összhangban az alattvalói engedelmséggel és hűséggel. Ebben czélzást látnak arra az eddig teljesítetlen követelésre, hogy távolítsák el a kamarillát és adjanak általános amnesztiát a politikai bűnösöknek. A patriótáktól felizgatott stambuli lakosság ismét összegyűlt a porta előtt és újabb tüntetéseket rendezett. Délután 4 óra táján a porta előtt nagy meetinget tartottak, amelyen több ezer ember vett részt. Különböző szószokok beszéltek, köztük egy Kadry bey nevű hivatalnok is, aki gyújtó hatású szónoklattal hívta fel a tömeget, hogy szabadítsa ki börtönökben selymődő testvéreit. A gyűlés ezután háromtagú küldöttséget választott, köztük Muktar bey államtanácsost, a sejk-ül-izlám egyik fiát. A küldöttség a nagyvezérhez ment, hogy követelje az amnesztia végrehajtását. Ugyanakkor megjelentek a nagyvezérnél a török lapok kiadói is, előadván, hogy a lakosság megnyugtatóra szükséges az amnesztia kibocsátása. A nagyvezér közölte ezután a megjelentekkel, hogy éppen iradét kapott, amely általános amnesztiát engedélyez mindazok számára, akik Konstantinápolyban, vagy a vidéken politikai bűntettek miatt ítéltettek el, vagy vannak fogságban, valamint az összes száműzötteknek és kényszertelepeseknek. Remélik, hogy ez az iradé, amelyet a lapok külön kiadásokban hoztak nyilvánosságra, alkalmas lesz a kedélyek lecsillapítására.

Mintegy ezer orvosnövendék ma délben ujjongva járta be a várost. A rendet a lelkesedés daczára sehol sem zavarták meg. Egy ifju-török kiáltvány óvja a lakosságot attól, hogy zavargásokat rendezzenek. A Zsófia-mecsetben délután nagy hálaadó istentiszteletet tartottak. Ma hivatalosan kihirdették a politikai bűntetteknek adott amnesztiát és a távirati cenzurát megszüntették.

Szófiából táviratozzák, hogy Konstantinápolyban, Adrianopolban és Monasztirban csak a politikai elítélteket bocsátották szabadon. Szalonikiből és Üszküből még nem jött jelentés a politikai vétkekekről, akiknek számát 75—80.000-re teszik.

A szultán a néphez.

A török lapok csak ma jelentik a következő esetet: Tegnapelőtt éjjel tájár a szultán a Yildizpalota előtt egybegyűlt néptömeg előtt megjelent. Maga nyitotta ki az ablakokat és azt kérdezte a

tüntetőktől, hogy miért jöttek. A tömegből valaki azt válaszolta:

— Nem kívánunk mást, mint hogy felséged egészséges maradjon. Harminczkét esztendő óta el-takarta előlünk néhány áruló felséged arcát. Nagy-on vágyódtunk felséged látására. Ezerszer kö-szönjük, hogy most megláthattuk felségedet! So-káig éljen a padisahl!

Erre a szultán a következő beszéddel válaszolt:

— Gyermekeim! Legyetek nyugodtak! Trónra-lépésem óta hazám javán és boldogulásán munkál-kodtam. Leghőbb kívánságom, hogy alattvalóim, akik oly közel állanak hozzám, mint saját gyerme-keim, boldoguljanak. Isten erre a tanum. Mostantól fogva biztosítva van jövőtök. Veletek fogok dol-gozni. Éljetek ezután a szabadsággal, mintha vala-mennyien testvérek volnátok. Hűségtek és hálássá-gotok legnagyobb megelégedésemre szolgál. Most pedig menjetek haza és pihenjete!

A néptömeg ezután élénk ovációk közben el-vonult.

Ujabb tüntetések Konstantinápolyban.

Több órás szünet után, amely a ma reggel ki-bocsátott hivatalos hirdetés folytán Perában, Ga-latában és ezekkel határos városrészekben beállott, délután a diákok ismét zászlókkal és táblákkal kör-meneteket tartottak. A lakosság a tüntetőket élénk ovációkban részesítette. Este újabb tüntető menete-ket tartottak a diákok és különböző néposztályokhoz tartozó csoportok. Azóta a nyilvános tereken, par-kokban és nyilvános helyiségekben folytonosan haza-fias beszédeket tartanak. Ünnepelesen esküsznek arra, hogy a 30 év után ismét megadott alkotmányt haláláig fogják védelmezni. Ünneplik egyidejűleg a polgári lakosság és a katonaság közti barátságot, minthogy a katonák a tüntetésekben tömegesen vesz-nek részt. Habár a tüntetők legnagyobb része fiatal emberekből és törökökből áll, konstátálható, hogy idő-sebbek és igen sok keresztény, különösen pedig görög vesz részt a tüntetésekben.

A hadügyminisztérium előtt lévő köztéren teg-nap nagy népgyűlést tartottak, amely igen mozgal-mas lefolyású volt. A tömegben számos katonatisz-tet is láttak. A gyűlés hat tagu küldöttséget menesz-tett a nagyvezérhez, hogy követelje az eltávolítását és megbüntetését különböző megvesztegethető sze-mélyiségeknek, köztük a hadügyminiszternek is. A nagyvezér azt válaszolta, hogy e személyiségeket az alkotmány védelmezi. Ennek ellenére Rami pasa ten-gernagy tengerészetiügyi minisztert ma elmozdítot-ták állásától és helyébe Habil pasát, az annak idején Samosba küldött flotta parancsnokát nevezték ki. A kinevezés kedvező hatást tett.

Nagy kedvetlenséget idézett elő az a híreszte-lés, hogy Nazif Szururit akarják perai kormányzóvá kinevezni, akit mindenki kémnek tart. A tömeg arra készült már, hogy beverje nevezettnek ablakait. Ké-sőbb az a hír terjedt el, hogy Nadin Eddin beyt, az egykori yildiz-bizottság prokurátorát fogják kine-vezni perai kormányzóvá. A tengerészeti akadémia hallgatói ma nagy tüntetést akartak rendezni. Híre-jár, hogy ebben megakadályozták őket. A többi katonai iskola összes növendékeit kaszárnyafogságban tartják.

Érdekes, hogy a török nők is kezdenek nyilváno-san szerepelni a nagy fordulat óta. Akárhány török asszonyt lehet látni az utcán és sétatereken felvetett fátyollal, tegnap pedig megtörtént, hogy egy török asszony fátyol nélkül a porta előtt a tüntetés alkal-mával beszédet intézett Said pasához és beszédét a szultán éltetésével fejezte be.

Az örmények követelése.

Az örmény forradalmi bizottság szilárd biztosíté-kokat követel arra nézve, hogy az alkotmányos ural-mat Törökországban a jövőben nem fogják megboly-gatni és kijelenti, hogy a leghatározottabban ragasz-kodik az 1907. évi párisi kongresszus határozataihoz, mely kongresszuson az ottomán birodalom összes forradalmi bizottságai képviselve voltak. Minthogy ez a szervezet nem bizik a szultánban, a kongress-zus ama követelését, hogy a szultán mondjon le, fentartja és minden körülmények közt el van rá határozva, hogy tovább folytatja a harcot, ha a szul-tán a birodalom összes nemzetiségeinek kívánságait nem teljesíti.

Nem kell reformcsendőrség.

Az üszkübi helyőrség tisztjei állítólag kijelenté-ték a nemzetközi reformcsendőrség tisztjeinek, hogy

a reformcsendőrség immár fölöslegessé vált és remé-lik, hogy a reformcsendőrség nemsokára eltávozik Macedóniából. Djumajából jelentik, hogy ott a lakos-ság afeletti örömeiben, hogy a szultán az alkotmányt helyreállította, a francia reformcsendőrségi tiszte-ket elkergette.

Kivégzett kémei.

Szalonikiben a régi rendszer kémjeire alaposan rájár a rud. Kivétel nélkül halálra ítéltettek. Az el-ítélt tiszteket reggelenként a város végén végzik ki. Tegnap négy, ma hét tiszteket végeztetett ki a bi-zottság.

— Aki bajtársainak életét ássa alá besugásokkal, hogy néhány aranyat vághasson zsebre, az halált érdemel — mondják a forradalmi tisztek.

Egynehány gyanus külföldi existenciát, vala-mint a szaloniki-i dohánymonopólium „názir“-ját, kik kémkedés gyanuja alatt állottak, a bizottság felszólí-totta, hogy a várost huszonnégy órán belül hagy-ják el.

Enver bey ünneplése.

Enver bey vezérkari őrnagy, a resnai felkelők vezetője s a mozgalom leglelkesebb tagjainak egyike, tegnap Geogeléből különvonaton Szalonikibe érke-zett. Közeli tizezer ember, többnyire katonaság és tisztek, várták őt katonai zenekarral Enver beyt s katonáit a pályaudvaron. A megérkezés oly impo-záns, oly megható volt, melyhez fogható keveset látni az életben. Enver beyt, a szabadság kivívásá-nak e fáradhatatlan apostolát, jóllehet fogadtatására el volt készülve, annyira meghatott ez az ünnepl-yes látvány, hogy a meghatottságtól alig bírta be-zédét befejezni. Ruhájának szegélyét csókolta a tö-meg.

Este s egész éjjel kivilágítás volt s az ünne-pnap — egész éjen ét — reggelig tartott, hogy ma és holnap még impozánsabb formában folytatódjék.

Enver bey megérkeztek a következő beszédet tartotta:

Hazánk szomorú állapota, különösen az utóbbi évek tartama alatt mindenkit meggyőzhetett arról, hogy e szerencsétlen kormányforma továbbtűrése a hazát még kétségbejebb helyzetbe fogja kergetni. Az egyedüli megoldás, az egyetlen mód, mely a ha-zát még megmenthette, a nemzet szabadságának visszaállítása lehetett, csakis a szabadság, az egyen-lőség zászlójának kibontása, melynek védőszárnyai alatt a birodalom összes népei egyetértésben, bará-tásban élnek a hazának. A „törökök ligája“ ezen szent cél szolgálataiban állott s évek hosszú során át fáradságot nem ismerő kitartással oltotta a népbe a szabadság kivívásának gondolatát. Ma már nyíltan bevallhatjuk, fennhangon mondhatjuk, hogy a hazát a biztos, az elkerülhetetlen halál karjaiból ragadtuk ki! Az ottomán birodalom minden népe ujong az elért eredmény tudatában, boldognak érzi magát a szabadság égése alatt; ezzel azonban feladatunkat még nem fejeztük be, célunkat korántsem értük el teljesen. A mi feladatunkat fogja az általános nyu-galom, a közbékének fenntartása s a kivívott sza-badságnak megtartása képezni. Senki se gondolja azonban, hogy ez egyeseknek a műve! Nem, az egész nemzet büszke lehet, hogy e nemes célt el-érte. Ezért arra kérlek benneteket, hogy a haza üd-vére egyesüljünk mindannyian e kiáltásban: Éljen a haza! Éljen a nemzet! Éljen a szabadság!

Hilmi pasa a tegnap este megérkezett Enver beyt, a tömeg örömrivalgása s ujongása közepette, egy nyilvános kertben össze-vissza ölelte.

A bolgárok leszerelése.

A bolgár emigránsok az összes macedóniai vá-rosokból lelkes leírásokat küldenek az új éréről.

A bolgár bandák visszatérnek és még a török lakosság is üdvözlő őket. Sok emigráns hazatérésre készül és remélik, hogy a szerb és görög propa-ganda eredményeit rövid időn belül megsemmisít-hetik.

Adrianopolisz, Sereth, Monasztir, Üszküb és más városokból nagy lelkesedést jelentenek. A bol-gár lapok a török alkotmányról cikkezve, elismer-rik, hogy annak megadása által Bulgária minden re-ményét elvesztette, hogy Macedóniát valaha Bul-gáriához csatolhatja.

A testőrség lefegyverzése.

Konstantinápolyi távirat szerint az albánok le-fegyverezték a szultán testőrségét s azóta kurd test-őrei vannak a szultánban. A Konstantinápolyból in-duló vonatok üresek, mert a közönség fél, hogy a vi-déken a katonaság fosztogatja a vonatokat.

A szultán kénytelen lesz elbocsátani két titkárát, mert az ifju-törökök erőlyesen követelik megbünte-tésüket és a sikkasztott pénz megtérítését. Hír szerint a szultán két titkára tizmillió török fontot harácsol-t össze bűnös uton.

Legujabb hírek.

A konstantinápolyi lapok erőteljes hangon írják. Az egyik újságban két előkelő politikus, akik közül az egyik Djemil pasa, kiméltlenül megtámadja Hamdi bey rendőrmínisztert, aki köztudomás szerint a ké-mek feje volt, amikor a perai közigazgatás élén áll-ott. Az ő rendőrsége sarczol és még a nőket is sa-nyargatja. A cikk követeli a kormánytól, hogy be-csületes és tisztamult rendőrmínisztert nevezzen ki. Az ifju-törökök állítólag félnek, hogy ellenük Orosz-ország intrikálni fog. Követelik ezért, hogy a palota-őrség tisztikarának egyrészt macedóniai tisztekkel pótolják.

Szalonikiból jelentik a „Frankfurter Zeitung“-nak, hogy csak nagynehezen sikerült a mozgalom vezetői-nek Üszkübben a városból csellet eltávolítani az albá-nokat és hazaküldeni. A városba csődült albánok ugy értelmelték az alkotmányt, hogy most már az ide-geneket az egész országból ki fogják kergetni s ők ma-guk segíteni akartak ebben. Mielőtt eltakarodtak a vá-rosból, megölték egy Zsivna nevű bolgárt. A szultán tegnap este jelen volt az Yildiz-színház előadásán, szemléatomást vidám volt és bizalmas hiveihez így szólt: Harmincz évig voltam fogoly. Magamnak is visszaadtam a szabadságomat, amikor a népnek alkotmányt adtam. A szultán megparancsolta, hogy ezentul a szelamlik idején mellőzzék a szigorú rend-őri intézkedéseket. A nagykövetek mind szabadságon vannak, visszatérésük után a szultán az Yildizben ün-nepies fogadást fog rendezni.

A karlóczai patriárkaválasztás.

— A kongresszus megnyitása. —

Budapest, július 28.

A szerb egyházi kongresszust ma délelőtt nyi-tották meg s ez alkalmából ünnepi diszt öltött Kar-lócza városa. A pátriárkai palotát és a kongresszus épülete előtti nagy piacsteret már a kora reggeli órákban ezrekre menő közönség lepte el, amelynek soraiban a rendőrség és az Urbanits csendőrszázados parancsnoksága alatt kivonult csendőrség csak nehezen tudta az átjárást biztosítani. Kilenc órákor Pupits kapitány parancsnoksága alatt a kongresszusi épület elé vonult a hetvenedik gyalog-ezred diszszázada zászlóval és zenével és ugyan-akkor a pátriárkai székhely mellett levő szabad téren Fröhlich tüzérhadnagy parancsnoksága alatt helyet foglalt a pétervári VI-os számú vartüzérség első bataillonja.

A megnyitás.

A kongresszus tagjai már jóval tíz óra előtt teljes számban együtt voltak. Nikolics Miron pakráczai püspök, mint rangban a legidősebb püspök, nyitotta meg a kongresszust pontban tíz órakor és tudatta a kongresszus tagjaival, hogy ő felsége Günther Antal nevezte ki királyi biztosnak, aki már meg is érkezett Karlóczára. Felhívására küldöttséget válasz-tottak, amely a királyi biztost meghívja a kongress-zusra. A küldöttség élén Leticics György temesvári püspökkel, rögtön a pátriárkai palotába ment és on-nan néhány percz múlva visszatért a királybiztossal együtt. A királybiztost a diszszázad a kongresszusi épület előtt az előirt tisztelegéssel fogadta, az ülésterem bejáratánál pedig a püspöki kar, élén Niko-lics Miron pakráczai püspökkel, üdvözölte. Lelkes zsvivózás közben haladt fel Günther Antal ki-rályi biztos a számára felállított mennyezetes emel-vényig és azon helyet foglalva, adlátusának, Joa-novics Pál miniszteri osztálytanácsosnak átnyuj-totta felolvasás végett a legkegyelmesebb királyi leiratot.

Joanovics Pál osztálytanácsos hangos szó-val olvasta fel a királyi leiratot, miközben az épület előtt felállított diszszázad sortűzet adott, a tüzérség pedig huszonnégy ágyulövést tett. A királyi leirat így hangzik:

Mi I. Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királyja stb. és Magyarország apostoli király, őszintén ked-velt hívünk, Brankovics György érsek-met-ropolita-patriarcha elhalálózásával a karló-czai görögkeleti érsek szerb metropolita-pat-riarchai szék üresedésbe jövén, egyidejűleg

kelt elhatározásunkkal legkegyelmesebben megengedtük, hogy az 1906. évben megválasztott görögkeleti szerb nemzeti egyházi kongresszus a karlóczai görögkeleti érsek szerb metropolita-patriarcha megválasztása céljából f. év július havában rendkívüli ülésre egybehívassék, fentartván maguknak azt a jogot, hogy az új érsek metropolita-patriarcha szabályszerű beiktatása után a kongresszus további működését, vagy újbóli összehívását a bemutatott tárgysorozat többi pontjának letárgyalhatása végett engedélyezzük.

Ezen kongresszushoz királyi biztosunkul magyar miniszterelnökünk előterjesztésére Hüségedet nevezük ki és meghagyjuk Hüségednek, hogy a patriarcha-választást az eddigi gyakorlatnak megfelelően ejtse meg, a választás eredményét végelhatározásunk közlésére céljából magyar miniszterelnökünk útján Hozzánk terjessze fel, az Általunk legkegyelmesebben megerősített érsek-metropolita-patriarchától az irántunk való hüségesküjét a szkoásos módon vegye ki és őt érsek-metropolita-patriarchai székébe nevünkben ünnepélyesen beiktassa. Egyben magyar miniszterelnökünk útján kiadatjuk Hüségednek azokat az utasításokat, amelyek ezen megbízatásánál követendők.

Kihez egyháránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk,

Kelt Bad-Ischl, 1908. évi július hó 6-ik napján.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Wekerle Sándor s. k.

A királyi leiratot, majd annak szerb fordítását az egész kongresszus állva hallgatta végig.

A királyi leirat felolvasása után Günther Antal királyi biztos feltette fővegét és magyar nyelven a következő beszédet intézte a kongresszushoz:

Főtisztelendő püspök urak, tisztelendő és tisztelt kongresszusi képviselők! Ő császári és királyi felségének most felolvasott legfelsőbb leiratával ezen kongresszushoz királyi biztossá a legkegyelmesebben kineveztetvén, ezen minőségéből folyó jogaimnál fogva a görögkeleti szerb nemzeti egyház kongresszusának a metropolitai egyházi tanács által mai napra összehívott ülését ezennel megnyitom. Felhívom adátusomat, hogy a most elmondottakat szerb nyelven tolmácsolja.

Joanovics Pál adátus szerb nyelven ismételte a királyi biztos szavait, mire Nikolics Miron pakrácsi püspök a kongresszus hódolatát tolmácsolta. A királyi biztos — mondotta — ő felsége nevében megnyitotta a kongresszust és ezáltal ismét bebizonyította ő felségének hű szerb népe iránt mindenkor tanusított atyai gondoskodását. Lojális hálával vesszük ezt tudomásul és hódolatteljesen kérjük, hogy a jövőben is atyailag gondoskodjék hű szerb népéről és annak egyházáról. Éljen ő császári apostoli és királyi felsége I. Ferencz József és éljen Günther Antal királyi biztos. (Lelkes zsvió.)

Günther Antal királyi biztos most letéve fővegét, helyet foglalt az emelvényen levő széken és a következő beszédet mondotta:

A királyi biztos beszéde.

Tisztelt Kongresszus! A főtisztelendő pakrácsi püspök urnak, mint felszentelés szerint legidősebb püspöknek és a kongresszus ez idő szerinti elnökének most elhangzott beszédében ő császári apostoli és királyi felsége legkegyelmesebb urunk és királyunk iránt kifejezésre jutott alattvalói hódolatnyilvánítást ő császári apostoli és királyi felségének nevében köszönettel fogadom. Tisztelt Kongresszus! Ő császári apostoli és királyi felsége, aki annyi évtizeden át mindenkor számos jelét adta a magyar szent korona országában lakó görög-keleti vallású, szerb nemzetiségű alattvalói iránti atyai szeretetének, ezen szeretetét ime újabban is megnyilatkoztatta, midőn a patriárkai szék megüresedése folytán egybehívott metropolitai egyházi tanács kérelmére a legkegyelmesebben hozzájárulni méltóztatott, hogy az 1906. évben megválasztott görögkeleti szerb nemzeti egyházi kongresszus rendkívüli üléséhez összehívassék. A magyar kormány, amely élénk és jóakaratu érdeklődéssel kíséri a hazai szerb nemzetiségű görögkeleti vallású állampolgárok kulturális és nemzeti ügyeit és amely jóakaratu támogatásban részesíti mindazt, ami egyháznak megóvására, egyházi autonómiájának, a hazai tör-

vények és jogszabályok keretén belül való érvényesítésére irányuló törekvésében a népek hasznára lehet, midőn ő császári apostoli és királyi felségének javaslatát a kongresszus összehívásának legkegyelmesebb engedélyezése iránt a legfelsőbb helyen megette, behatóan mérlegelte az ügyeknek azt a sorozatát, amelyet a metropolitai egyháztanács a kongresszus összehívásának indokolásul szabályszerűen bemutatott.

E beható mérlegelés során a kormány úgy találta, hogy a bemutatott tárgysorozatba felvett szervezeti ügyek egytől-egyig csakugyan fontosak és méltán várnak mielőbb sürgős elintézésre. De ugyanez az is meg kellett állapítani, hogy bármily fontosak is ezen ügyek, bármennyire is kívánatos, hogy ezek minél előbb letárgyalassanak, mégis mindezeknél, sőt bármely más kérdésnél is fontosabb az, hogy az egyház, amely immár egy év óta kánonszerű főpásztorát nélkülözi, az ő törvényszerinti és hierarchikus fejtől minél előbb ismét elnyerje és eképpen a feladatok megoldásában az egyház episzkopális jellegétől elválaszthatatlan szervezeti tényezők összességének hatályos közreműködése biztosítva legyen. Ez okból és mert az egyház most említett episzkopális jellege egyenesen kizárja, hogy az egyházi élet viszonyainak mélyreható rendezését célzó szabályzatok a törvényes és kánonszerű székének üresedése alatt tárgyalassanak és alkottassanak meg; a kormány ő császári apostoli és királyi felségénél, mint az egyház legfőbb véduránál, lónak és szükségesnek látta javasolni, hogy a rendkívüli kongresszus az érsek-metropolitai patriarchai szék betöltése céljából hívassék egybe. Ő császári apostoli és királyi felsége méltányolva a fennforgó körülményeket, a kongresszus egybehívását a megüresedett érsek-metropolita-patriarchai szék betöltése céljából a legkegyelmesebben megengedni méltóztatott. De miként az önök a hozám intézett kegyelmes királyi leiratból megértették, egyben atyai jóindulatának és gondoskodásának újabb tanujelét adandó, a legkegyelmesebben kilátásba helyezni méltóztatott, hogy az érsek-metropolitai patriarcha szabályszerű beiktatása után a kongresszusnak — feltételezve természetesen ebbeli kívánságát — a bemutatott tárgysorozat többi pontjának letárgyalása végett további működését, vagy újbóli összehívását engedélyezni fogja. Ennek folytán figyelmeztetvén a tisztelt kongresszust, hogy ő császári apostoli és királyi felségétől nyert utasításom szerint mindaddig, amíg az érsek-metropolitai patriarcha meg nem választott és szabályszerűen be nem iktatott, minden egyéb ügy a tárgyalásokból semmiség terhe alatt ki van zárva, felhívom a tisztelt kongresszust, hogy az érsek-metropolitai patriarcha megválasztására három napon belül határidőt tűzzön ki és engem erről a kongresszus elnöke útján értesítsen.

A beszédet Joanovics Pál adátus szerbül tolmácsolta. Ezután Nikolics Miron püspök a kongresszusnak előbb tolmácsolta hódoló szavait írásba foglalva átnyújtotta. Günther Antal igazságügyminiszter, királyi biztos erre Joanovics Pál miniszteri osztálytanácsos, adátus társaságában távozott. A püspöki kar, élén Nikolics Miron pakrácsi püspökkel, a bejáratig kísérte a királyi biztost, a küldöttség pedig vele ment a patriárkai palotáig.

A tárgyalások.

A királyi biztos távozása után pár percznyi szünet volt. Majd Nikolics püspök újból megnyitotta az ülést és megejtették a névsorolvasást. Dr. Milovics (radikális) tiltakozott az ellen, hogy a kongresszuson a magyar nyelv, mint hivatalos nyelv szerepeljen. Nézete szerint a szerb nemzeti egyházban hivatalos nyelv csakis a szerb lehet és a magyar nyelvet csupán a megértés kedvéért, mint kiegészítő, tolmácsoló nyelvet fogadhatják el.

Maucsevics (önállópárti) tiltakozik az ellen, hogy a magyar nyelv, akár csak mint fordítás is a kongresszuson jogot nyerhessen. Ez nemcsak az egyházi autonómiát sérti, de a horvát közjogot is, mert hisz Karlócza Horvátországhoz tartozik. Sérti továbbá szerinte az autonómiát, hogy a királyi biztos napirendet akar oktrojálni. Protestál az adminisztrátori kinevezés ellen, ami szerinte az egyházi joggal ellenkezik.

Popovics Boldizsár (radikális) kifejti, hogy a

tiltakozás korai, mert a napirendet még nem állapították meg. Indítványozza, hogy Günther Antal királyi biztosnak és Nikolics püspöknek, a kongresszus elnökének a beszédeit kinyomassák és a kongresszus tagjai között kiosszák. A kongresszus tagjai akkor dönthetnek azután a tekintetben, hogy Günther mint királyi biztos tullepte-e hatáskörét.

Popovics Dusan elismeri a radikálisok állásponyjának helyességét ebben a kérdésben. Ezután a választásokat ejtették meg. Alelnök lett Gyurgyevics Miklós bródi ügyvéd, jegyzők Kliczin, Gavrilovics, Solarics, Obratovics.

A napirend felett véglegesen holnap délelőtt tíz órakor fognak határozni. Ma délután négy órakor a napirendet megállapító bizottság tart ülést, melyen az eddigi tervek szerint Sevic Mitrofan bácsi püspöknek kellett volna elnökölni. Sevic azonban kijelentette, hogy nem vállalja a bizottság elnökségét, azért a bizottság tanácskozást dr. Milovics fogja vezetni.

A diszebed.

A patriarkatusi palotában ma déli egy órakor diszebed volt, amelyen résztvettek Günther királyi biztos, Bogdanovics püspök, adminisztrátor, a püspöki kar tagjai, Schvennel pétervári dandárparancsnok, a 70. gyalogezred parancsnoka, a kirendelt diszebed kapitánya, a pétervári tüzérsztyály küldöttei. A diszebed alatt a 70. gyalogezred zenekara szolgáltatta a zenét.

A diszebeden résztvettek a radikálisok, az önálló szerbek azonban nem, aminek igen érdekes előzménye van. Az önálló szerbek puhatolództak előbb, mondanak-e majd toasztot báró Rauch bárna a banket? A különös kérdésre azonban nem kaptak választ s ezért meg sem jelentek a diszebeden.

A pártok álláspontja.

A görög-keleti szerb püspöki kar tagjai tegnap délután értekezletre jöttek össze, amelynek eredményéről semmi pozitív hír nem szivárgott ki. A püspökök körében, a kongresszusi tagok közti áldatlan viszonyok miatt, igen nyomott a hangulat; a választás eshetőségeiről s a kongresszus várható eredményeiről egyikük sem nyilatkozik.

A kongresszus azon tagjai, akik egyuttal képviselők is, ma tisztelgett Günther királyi biztossal, hogy a király iránti hódolatuknak kifejezést adjanak.

Most, hogy a kongresszushoz intézett királyi leirat tartalma ismeretessé vált, nyilvánvaló, hogy a kongresszus sorsa a többséget alkotó radikális pártnak a leiratban meghatározott napirenddel szemben tanusítandó magatartásától függ. Vagyis az a kérdés, bele fog-e menni a radikális párt olyan napirend tárgyalásába, amely — a radikálisok óhajától eltérően — csupán a megüresedett patriárkai szék betöltését írja elő, vagy tárgyalni kívánja a görög-keleti szerb egyház egyéb ügyeit is, amelyeket a kongresszusi választmány javasolt, de amelyeket a királyi leirat figyelmen kívül hagy? A kongresszus eredményességének, vagy eredménytelenségének ütközőpontja tehát a napirendi kérdés. Szinte azt lehet mondani, hogy a radikális párt két tűz közé szorult. Ha elfogadja a királyi leiratban foglalt napirendet és választásra engedi kerülni a sort, kétségtelen, hogy a párt tagjai a jelenlegi hangulat mellett mind Zmejano vic sra szavaznak le, ha pedig a napirend ellen foglalnak állást, a kongresszus feloszlását idézik elő. A radikálisok, hogy a kínos bizonytalanságnak véget vessenek, tegnap is egész napon át beható tanácskozással folytatták, amde a végleges megállapodás elmaradt. A radikálisok azon elemei, amelyek a magyarokkal való együttműködés további istápolását hangoztatják, inkább a feloszlás mellett vannak. A kongresszus feloszlása folytán a Zmejano vic sra való szavazás — ami a kormányval konfliktusra vezetne — elmaradna és — így okoskodnak a radikálisok körében — a feloszlás folytán nyert pár hónapi idő alkalmas volna, hogy a kormány álláspontja és a radikálisok fel fogása közeledjék egymáshoz.

A radikális párt helyzetét az önálló szerbek és Politik kétszínű, rosszakaratu magatartása igen megnehezíti. Az önálló szerbek minden igyekezetükkel kompromittálni igyekeznek a radikálisokat a szerb néppel; képtelennél-képtelenebb vádakkal illetik

őket, a „Srbobrán“ pedig gunyosan ijesztgeti a radikálisokat, mondván, hogy ha Bogdanovicra nem szavaznak, a kormány szétkergeti a kongresszust s a féltve őrzött autonómia élére kormánybiztos kerül. Polit és társai teljesen az önállóak karjaiba vetették magukat. Ha a radikálisok holnap kifogást nem emelnének a napirend ellen, egymaguk is készek az ellen obstrukciót kezdeni.

Általánosan feltűnt ma Karlóczán, hogy a patriárkai rezidencia ormáról hiányzott a fekete-sárga zászló. Az előző kongresszusok idejében a magyar, horvát és szerb zászlók mellett mindig ott disztelenkedett a fekete-sárga lobogó.

A doktor felesége.

☉

Zambaldi olasz drámaíró „A doktor felesége“ című darabja az elmúlt évadban került először színre Milánóban. Vagy harminczszor adták egymásután, ami Itáliában már igen nagy sikert jelent; ott, ugyanis, sikert aratott darab tuléli az évadot; a következő esztendőben bejárja az összes nagyobb olasz városokat. „A doktor felesége“ is a télen Rómában kerül majd színre.

A doktort beteghez hívják. A beteg fiatal, szép asszony, ki szerelme gyümölcsétől erőszakos módon szabadította meg magát. A doktor tudományának teljes arzenáljával látott beteg gyógyításához. Látogatásai alatt közelebről is megismerte pacziensét. Látta, hogy művelt, jóllelkű, derék leány. Elcsábították. De ezzel nem elégedett meg a csábító; kényszerítette, hogy csunya és veszedelmes operációnak vessen magát alá. S amikor ágyának esett, most, amikor élet-halál között lebeg, a fiatal ember elünt, teljesen sorsára hagyta.

A szegény teremtés szomorú históriája annyira meghatotta az orvost, hogy megszánta, megszerette és azután, fölgógyulása után, feleségül is vette. Boldogan élnek, gyermekeik születnek és ugylátszik, hogy ezt a békés egyetértést semmi sem fogja megzavarni. Házasságuk után talán az ötödik nyarat falun töltötték. Itt történt, hogy egy délután automobil-szerencsétlenségnek voltak tanúi.

Egy nagy vörös automobil neki ment egy szénásszekérnek; a romok alól egy elegáns hölgyet huztak ki. A doktor karjaiba fogta, bevitte házába, megvizsgálta sebeit és megállapította, hogy a sebesülések nem halálosak. A család mindent megtett, hogy a beteg minél előbb meggyógyuljon. Kissé komplikálta a bajt, hogy a hölgy áldott állapotban volt s így koraszüléstől kellett tartani. Időközben telegráfáltak a szerencsétlenül járt hölgy férjének, aki sebbel-lobbal meg is érkezett. A doktorék együtt voltak, amikor a férj betette a lábát a falusi házikóba. Látára a doktor felesége elsápadt és reszketni kezdett.

— Mi bajod? — fordult feléje az ura, az orvos.

Habozás, vonakodás, dadogás, kertelés után végre megmondotta:

— Ez az ur csábított el engem és ez az ur kényszerített arra . . .

Igen, az az ur volt a csábító és mig áldozata a iegrettenesebb kinokat szenvedte el, azalatt ő gazdag házasságot kötött. Felesége ott benn fekszik; még nincsen túl a veszedelmen, mert az a kis lény ott a szive alatt fenyegeti, mint Irgalmatlan kis szörnnyeteg.

A doktor tudja ezt; az ő kezében van letéve a Don Juan neijének és gyermekének élete. Most megboszulhatná magát, mert hirtelen a retrospectiv féltékenység borította el szívéit. Nemcsak azért kész a boszuálló mezébe öltözni, mert emiatt a nyomorult miatt szenvedett az ő anyagi jószágú felesége; hanem azért is s főképpen azért, mert a hitvány megérintette,

megcsókolta, meggyalázta azt, kit ő legjobban szeretett. Most visszadöfheti a kést szívébe; pusztulni engedi a feleségét és a még meg sem született gyermekét.

Emberfölötti tusa indul meg a lelkében s ennek a tusának hol néma, hol aktív szemlézője a másik férfi és a feleség. (Azt mondják, hogy ez a fölvonás úgy megrázta a közönséget, amilyenre még példa nem volt. Sokaü kimentek a nézőtérrel, néhány asszony pedig elájult.) A darab azzal végződik, hogy a doktorban mégis fölülkerekedik a tudós, az orvos, az ember és könnyedén leteperi azt a frivol érzést, mely néhány percze megkaparintotta öntudatát. Bemegy a beteg asszonyhoz. Járása erős, tekintete biztos, arcza derült. Meg fogja menteni az asszonyt is, a gyermeket is.

Nem ez az első szindarab, ahol az orvost szembeállítják a féltékenykedő emberrel. Majdnem mindig azt az impressziót nyerte a közönség, hogy a valószínűtlenség után barangoltak a szerzők; mert az orvosi kötelességtudás általában sokkal erősebb, sokkal hatalmasabb, sem hogy szempillantásra is szembe kellene kerülnie a megsértett férfiútság valamelyik válfajával.

A tenger titka.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 28.

Tegnap számunkban röviden megírtuk, hogy egy halász a Riva della Santán egy törülkőzőbe burkolt csomagot talált, amely vasdróttal volt összekötözve. A csomag három kilogramm súlyú köhöz volt kötve. Mikor kibontották, egy véres leányfej gurult eléjük. Az orvosi vizsgálat csak annyit állapított meg, hogy a leány husz éves lehetett. Amikor a halász a rettenetes csomagot kihálászta, rémülten vette észre, hogy arról csepeg a vér. Azonnal a rendőrségért futott és természetesen nyomban megindították a vizsgálatot. Első pillanatra úgy látszott, hogy egy fiatal, körülbelül husz éves leány feje volt a csomagban. Az orvosi vélemény szerint a fejet egyetlen vágással távolították el a törzstől és pedig valószínűleg az áldozat már bekövetkezett halála után. Azonnal a legszelebb körü nyomozást indították és a gyilkos ügytelenségének köszönhető, hogy néhány óra múltán kézre lehetett keríteni a gyilkost és meg lehetett állapítani a meggyilkoltnak személyazonosságát. A fej a törülkőzőn kívül egy kótalapa volt csavarva és ezen a kótalapon ez a név állott:

Födram von Födramsberg.

A törülkőzőbe a J. F. monogramm volt belehímezve. A rendőrség hamarosan megállapította, hogy Födram Triesztben lakik. A rendőrség megvárta és amint a lakásába ért, azonnal elfogták. A lakásban tartott házkutatás nagysokára eredményteljesen járt. Megtalálták a holttest maradványait. Darabokra vett vágva a test és négy csomagba csomagolva, egy bőröndben volt. A karokat külön csomagolta el a gyilkos.

Minden jel arra vall, hogy a gyilkos darabonkiné akarta a tengerbe dobni áldozatának holttestét. Hamarosan megállapították az áldozat személyazonosságát is. Kiderült, hogy az Lucie Fabri sanzonett-énekesnő, aki csak nemrégben egy trieszti variété-színpadon működött. A gyilkos negyvenöt éves és azelőtt százados volt. Később Konstantinápolyban vasuti hivatalnok lett, mostan pedig mint az osztrák Lloyd hivatalnok él Triesztben. Kihallgatásakor azt mondotta, hogy Konstantinápolyban felesége gyermekei élnek.

A gyilkosság okát még nem lehetett megállapítani. Födram szomszédai szombaton éjjel jajgatást és segélykiáltást hallottak, majd pedig hirtelen néma csönd támadt. Födram tehát szombaton éjjel gyilkolta meg az énekesnőt, aki tuniszi születésű volt, feltűnően szép leány. Vasárnap délelőtt azonban a gyilkos százados kedélyesen sörözött.

Ma újból kihallgatták a gyilkos századost. All-

hatatosan tagad és azt mondja, hogy rablógyilkosok járhattak a lakásban, azok követhették el a tettet.

Majd így folytatta vallomását:

— Fabrie Lucie-t négy héttel ezelőtt ösmertem meg. Nem volt szép, de nagyon kedves, vidám leány, aki már túljárt a harmincz esztendőn és Tuniszban neveltette a fiát. Volt valami pénzecskeje és egy kevés ékszere. Nagyon szerettem őt.

Födramot dühös, féltékeny embernek ismerik. Azt mondják róla, hogy olyan ember, aki mindenre képes. Most is, hogy a gyilkosság nyomait eltüntesse, késével felvakarta az egész padlót és levakarta a falakat. Azt hiszik, hogy a leányt fejszével verte agyon, aztán feldarabolta a hullát.

Mahajnalban letartóztatták a százados lakásadónéját, Cellichné asszonyt is.

Triesztből jelentik éjjel: A leánygyilkosság motívumait még mindig titok fedi. A rendőrség azt hiszi, hogy Födram nyugalmazott kapitány veszedelés közben megfojtotta Fabri Lucie-t s aztán darabolta föl a holttestet, hogy eltüntesse bűnének nyomait. A házkutatáskor az egyik szobában tisztán meglátszott a falon és a padlón, hogy azt üvegcserepekkel lekaparták, aztán fölmosták. A földarabolt holttestet ma a halottaskamrába vitték s onnan fogják temetni.

Cellichné, egy államhivatalnok nyugdíjas özvegyét vizsgálati fogságban tartják, mert erős a gyanu, hogy ő is bűnrészes, vagy legalább is tudott a gyilkosságról. Az asszonynak meghitt viszonya volt Födrammal s annyit kiderült, hogy heves jelenetek mentek végbe köztük a dalsarnok-énekesnő miatt. A szomszédok beszélnek, hogy házukból akárhányszor kihallatszott a veszedelés s ezért nem gyanakodtak szombatól vasárnapra virradó éjszaka, mikor kétségbeesett kiáltásokat hallottak. Most utólag emlékeznek rá, hogy egy női hang francia nyelven azt kiáltotta: Kétszáz forintért szabadulhatsz tőlem! Azután egy-kétszer sikoltás hangzott ki, majd minden elcsendesedett.

Födram von Födramsberg Gyula kihallgatása este hét órától éjjeli kettőig tart. A kapitány konokul tagadott s többek között azt mondotta, hogy valószínűleg egy Talatto nevű tengerész követte el a gyilkosságot, akivel Fabri Lucienek szintén viszonya volt. Nyilván ki is rabolta áldozatát.

A rendőrség még az este újabb házkutatást tartott Födram lakásán és megtalálta azt az élesre fent szekerczét, amelylyel a gyilkos áldozatának holttestét földarabolta. A törvényszéki orvosok majdnem teljes bizonyossággal konstatálták, hogy ezzel a szekerczével választották el a fejet a törzstől. De van egy újabb bizonyíték is. Jelentkezett egy zsiárús és elhozott a rendőrségre több ruhadarabot és néhány ékszert, amelyeket Födram hétfőn reggel néhány koronán eladott neki. Ebben a holmiban a leány barátnői felismerték a szerencsétlen teremtés tulajdonát. Födramot a rendőrség ma átszállította a törvényszék fogházába.

Cellichné is erősen vallatják, de az asszony semmiről sem akar tudni. A rendőrség elismerésre méltó buzgósággal néhány óra alatt derítette fel a gyilkosságot, noha csak egy nyomon kutatható. Azon a hangjegypapíron ugyanis, amelybe a levágott fej volt csavarva, F. v. F. betűk voltak írva, a törülkőzőkendőn pedig J. v. F. volt hímezve. Így találtak rá Födram von Födramsberg Gyula nyugalmazott kapitányra. A gyilkos a fogságban czinikusan viselkedik.

Újabbán táviratozzák még: A levágott fejet hétfőn reggel Lukovich Viktor kikötőbeli málházó találta meg a tenger fenekén a San Carlo-móló közelében. A szerencsétlen leány barátnői azt vallották ma a rendőrségen, hogy Fabri Lucie néhány nap óta volt ismeretségben Födrammal, aki rábirta az énekesnőt, hogy költözzék hozzá. E miatt aztán Cellichné, a kapitány szállásadónéja féltékenykedett s többször volt civakodás kettőjük között. Fabri Lucie-t gyakran látták az utóbbi napokban Födrammal kávéházakban és vendéglőkben. A rendőrség azt hiszi, hogy Födram Cellichné segítségével ölte meg a leányt. A vallatáskor Födram egykedvűen mondotta, hogy fogalma sincs, miképpen jutott szobájába a három csomag, amelyekben a feldarabolt testrészeket találták. A törvényszéki orvosok vizsgálata sze-

rint a gyilkos baltával vágta le egy csapással a kötetésben, ezt aztán kézzel elszakította. A szerencsétlen áldozatnak hamis fogsora és vendéghája volt.

Mozgó képek.

Színházi morzsák.

Harmath Hédi utazik.

Még kevés évvel ezelőtt csöppség volt, kis idő múlva „Csöppség” lett, most pedig csöppség-e van. Ezt úgy kell érteni, hogy Harmath Hédi még bokorugró szoknyás leányka volt, amikor a Magyar Színházban fényes sikerrel kreálta a „Csöppség” czimszerepét, azután mint dr. Marton Miksa kollégánk kicsi felesége egy piczi babának lett a boldog mamája.

A színpadi dicsőség és az anyai öröm megviselek az olyan filigrán nőcskét, aminő Harmath Hédi. Így hát nem csoda, hogy orvosa a diadalmas „Tartárjárás” lezajlása után Karlsbadba küldte.

Férje, a leggyöngédebb naiva-férjek egyike. Mint ilyen, az elutazást megelőző napon elment az állomásfőnökhöz és éppen olyan meggyőző erővel, mint megható hangon elmondta, hogy felesége súlyos beteg, feltétlen nyugalomra van szüksége, ezért hát arra kéri, biztosítson szegénynek külön fülkét, hogy háborítlanul utazhasson.

A szeretetreméltó állomásfőnök szíve nincsen köből, előzékenyen megígérte a külön fülkét.

Másnap a kis Hédi férjének karján vonult ki a peronra. Eppen a külön fülkét keresték, amikor az állomásfőnök jött velük szembe. Marton Miksa bemutatatta a feleségének. A szárnyaskerek nyalka indítója nagyot nézett. Nem ilyennek gondolta a beteg utast. E véleményének legott kifejezést is adott.

— Örömmel látom — mondta mosolygó szatírával — hogy ő nagysága állapota, tegnap óta, nagyon megjavult. Most már nem is lenne külön fülkére szüksége... de ki tudna ilyen bájos asszonynak boszuságot okozni.

Mire a kalauz elkialította magát:

— Mehettt!

Komlóssy Emma pusztán.

Szilaspusztá okvetlenül belekerül a magyar színiélet történetébe. Hogyne. Bölöny József — a kolozsváriak egykori népszerű intendantusa — és felesége, a szellemes Nedeczky Ferike most is csak akkor boldogok igazán, hogy ha színésznéppel vehetik magukat körül.

Ezt a szimpatikus vonást az se csorbítja, hogy éppen ilyen gyengéjük van uradalmi szomszédjuk. Tisza Pista iránt. Így történt aztán, hogy azon az arató-ünnepen, melyet Bölönyiek a minap Szilaspusztán rendeztek, egy vig művészcsapat élén Komlóssy Emma és egy letört politikus-kompania vezéréként Tisza Pista is jelen volt.

Politikáról nem lévén szó, erről én is hallgatom. Sokkal érdekesebb volt látni, hogy a napsütötte arcú bihari legények milyen vágyakozó pillantásokat vetettek Emmuskára és hogy a csinos leányzók milyen szakértően mustrálták a művésznő öltözetét.

Mert hát elfelejtettem mondani, hogy Komlóssy Emma abban a szádránczu rokolyában, abban a seiyem pruszliban és abban a piros csizmában jelent meg az arató-ünnepen, amelyben a „Sárga csikó”-beli Erzsikét szokta játszani.

Amikor a cigányok ráreccsentettek a csárdásra, az első legény illedelmesen odaállt Emmuska elé és felkérte a tánczra. A kintinő primadonna de-hogy is kérette magát. Tánczolt az elsővel, a másodikokkal és a tizedikkel is. Bizony tanulhattak tőle a bihari leányzók keccsen, tüzesen, magyarosan tánczolni.

De ők mást is akartak tanulni.

— Ne sértse a szóm — nagyságos kisasszony — könyörgött egy parázsszemű kisleány — azt hallottuk, hogy olyan gyönyörűen tud dalolni... daloljon hát nekünk valamit!

— Az ám, daloljon valamit! — Visszhangozta a többi.

Mit tehetett Komlóssy Emma? Amint kipihente a tánczot, elkezdett dalolni. Előbb bánatosat, azután pajkos jókedvűt. Amikor elhallgatott, mély csend tá-

madt. A szilasi pusztán nem tudják, hogy ilyenkor tapsolni szokás. De minden tapsviharnál őszintébb sikert jelentettek a kigyúlt arcok és a könyvelőből szemek.

... No meg az a szerelmeslevél, melyet Emmuska másnap reggel egy mezel virágokból kötött bokrétaban talált. A levélírók szentsége tiltja, hogy e levél tartalmát eláruljam. Tehát arról hallgatók.

Rosta.

Egy kivándorlási bünszövetkezet.

— Saját tudósítónól. —

Budapest, július 28.

A legnagyobb bűn, amit az előző kormányok az ország ellen elkövettek, az volt, hogy számító lelketlenséggel rászabadították anyagi gondokkal és a megélhetés gyötrelmeivel küzdő szegény népére a kivándorlás csábító ördögét.

Nem tudta, hová legyen ez a szerencsétlen vergődő népség. Ezernyi gond, baj gyötörte mindenfelől, amiye volt, lassan eluszott és a kereset lehetősége egyre gyérült.

Ebben a szorongatottságban aztán szinte természetes volt, hogy fölmerült lelkében a kivándorlás eszméje. Hiszen Amerika a mesebeli aranyhegyek országa volt, ahol napszámban is annyit lehet keresni, mint idehaza ezerholdas latifundiumon.

Egyszer aztán megindultak a nekikeseredett szegény emberek és azon a napon, amikor az első viseletes kékbeli mándli megjelent a fiúmei kikötőben, azon a napon a magyar paraszt nyomorúsága jó üzlet lett tul a nagy vizen.

Eleinte csak ez a meglévő nyomorúság volt az ösztökélő, utóbb aztán akadtak csábítók is, akik nem riadoztak kalácsot kívánni a kétségbeesés filléreiből. A kivándorlási ügynökök egész légiója lepte meg egyszerre az országot és hiába volt a hatóságok szigorú ellenőrzése, hiába volt a kijutás megnehezítése, a vizen uszó vasóriások csak egyre teltek.

Nem nemzeti baj volt a kivándorlás, nem szerencsétlenség, de üzlet s mire észre tértek, néptelenné váltak az apró zsellérházak.

Ha semmi egyéb érdeme nem lenné ennek a mostani kormánynak, csak az, hogy gátat vetett a pusztulás sátáni munkájának, hát az is elmulthatatlan érdem. A megrendszabályozásnak gyorsan el kellett következnie, mert életkérdés volt a nemzetre, az országra nézve.

És el is következett.

A tisztítás munkája aztán megmutatta, hogy milyen megdöbbentő arányban el volt már hatalmasodva ez a dudva. Valóságos czéhszerű szervezeti lettek az emberhusszállításnak. És ezek a titkon gennyedő rákfenék olyan mélyen ültek már a nemzet testében, hogy még ma is, a gyógyulás útján, eddig nem sejtett fészkeire bukkan a hatalom gyógyító keze.

A budapesti államrendőrség és a belügyminisztérium kivándorlási osztálya éppen most is egy ilyen kiterjedt bünszövetkezet csomóit bogozza és nem lehetetlen, hogy egy pár napon belül szenzációs letartóztatások teszik eredményessé a hosszú hónapok óta folyó munka fáradságait. Ezuttal ugyszólván az egész felvidék lakosságát érinti a dolog, mert a bünszövetkezet Zemplén, Ung, Bereg, Szatmár és Máramaros vármegyéket behálózta.

A multban.

A dolog fölfedezése körülbelül két esztendőre nyulik vissza. 1906-ban, a Fejérváry-kormány királyi biztosként delegáltatta Zemplén vármegyébe Diener Ákos budapesti rendőrkapitányt, aki erre a kiküldetésére magával vitte titkáriaként Kiss István rendőrfogalmazót.

A két budapesti rendőrtiszt zempléni tartózkodásának ideje alatt rájött, hogy Zemplén vármegye területén, sőt azon jóval túlterjeszkedve, egy nagyarányú kivándorlási bünszövetkezet üzi visszaéléseit. Megdöbbentő volt ebben a fölfedezésben, hogy a banda tagjai között jelentékeny szerepet játszott egy csomó vármegyei tisztviselő is. A titkon megindult nyomozat ugyanis kiderítette, hogy a megyeháza tájékán egy valóságos utlevél-gyár működik. Százzal, ezrével gyártották a hamisított utleveleket, amelyeket aztán olcsó pénzen boldog-boldogtalan meg-

szereshetett. Főleg azonban menekülni vágyó hadkötelesek és büntetés elől szökő zsványok.

Kiderítette azonban a nyomozás azt is, hogy az érdekelt megyei tisztviselők munkája nemcsak ebben a nagyarányú okmányhamisításban merült ki. Ők voltak egyszersmind a szövetkezet leghasználatóbb ügynökei is. A banda hajóstársaságokkal állott összeköttetésben, amelyeknek jó magas provizóért tömegesen szállította a kivándorlókat. A csábítás és kapacitálás munkáját pedig szintén az okmányhamisító tisztviselők végezték, mint akik a legközvetlenebbül érintkezettek a néppel.

Pénzt adtak.

És éppen ez okból ők végezték az üzlet pénzügyi oldalának tranzakcióit is. Magukra vállalták ugyanis, hogy a pénztelenül álló, de már kivándorlásra csábított szegény áldozatok apró vaczkát, kis földjét, házárt értékesítik. Természetesen szintén nem ingyen, hanem jó pénzért, becsületesen kialakított provizóért.

Diener rendőrkapitány ennyi adat birtokában most már erőlyesen hozzáfogott a nyomozás kiegészítéséhez, amiben nagy segítségére volt királyi biztos teljhatalma. Közben azonban egyszerre főnkaadt minden, mert Diener t hirtelen visszarendelték Budapestre. Ekkor, miután jogköre megszűnt, Diener az ügyet átadta a vármegye alispáni hivatalának azzal a jelentéssel, hogy hivatalból üldözendő deliktumokról is szó lévén, az eljárás haladéktalanul megindítandó.

Azóta hónapok teltek el és az ügy aktái, dacára Diener kapitány ismételt sürgetéseinek, érintetlenül feküdtek Zemplén vármegye alispáni hivatalában. Talán feledésbe is merült volna az egész ügy minden kiásvott adathalmazára, ha egy véletlen eset itt Budapesten váratlanul lökést nem ad a kibonyolodásnak. Odalent Zemplénben ugyanis voltak elegenden, akiknek érdekükben állott az ügy pihentetése, idefenn pedig Diener kapitány hatáskör és illetékesség híján nem tehetett semmi elhatározót.

Végre egy napon aztán váratlanul történt valami.

Hamis utlevelek.

Körülbelül hét hónappal ezelőtt, a budapesti keleti pályaudvaron, kivándorlási nyomozatokkal megbízott detektívek feltartóztattak egy egész kivándorló karavánt.

Zempléni emberek voltak, akiket Zemplén vármegyének egy kinevezett irnoka kalauzolt. Az iratok átvizsgálásánál aztán kiderült, hogy az egész társaság hamisított utlevelekkel van felszerelve. A vezető urat erre természetesen letartóztatták s az ügy a VII. kerületi rendőrkapitányságnál ugyanazon Kiss István fogalmazó elé került, aki Diener kapitánynak zempléni kiküldetésében titkária volt s aki ennek következtében az egész ügy minden bonyodalmaát igen jól ismeri.

Kiss fogalmazó a letartóztatott megyei irnokot kivándorlási visszaélések miatt a kiszabható maximális büntetéssel, vagyis három hónapi börtönnel és ezer korona pénzbüntetéssel sújtotta; egyben azonban, miután közokirathamisításokról, tehát hivatalból üldözendő cselekményekről is szó volt, áttette az ügyet a főkapitánysághoz a bűnvád eljárással megindítása céljából. Kiss fogalmazó terjedelmes jelentést is mellékelte átiratához, amelyben részletesen beszámolt ez ügyben még Zemplén vármegyében tett tapasztalatairól is. Ez a jelentés eredményezte aztán azt, hogy Boda Dezső főkapitány felismerve az ügy rendkívüli arányait és horderejét, haladéktalanul jelentést tett a dologról a belügyminiszternek is, vizsgálatot sürgetve az érdekelt vármegyében.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter azonnal el is rendelte a legszélesebbkörű vizsgálatot s a vizsgálat vezetésével Soós Pongrácz miniszteri fogalmazót, a kivándorlási ügyosztály egyik előadóját bízta meg. A belügyminisztériumból azután utasítás ment Zemplén vármegye főispánjához, Patay Andrásához, hogy azonnal rendelje el az eltemetett ügy felvételét. A vizsgálat meg is indult Zemplénben és idefenn Budapesten is. A fővárosi rendőrség ugyanis a saját hatáskörében szintén folytatotta a nyomozást. Vaday László rendőrkapitány, akire az ügyet kiosztották, mindenképp elrendelte, hogy a

bolonczházban három havi börtönbüntetését töltő megyei írnok büntetésén túl is fogva tartassék a nyomozás érdekében. Közben más három titkos kivándorlási ügynök fővárosi rejtékhelyére is ráakadt a rendőrség, de a peccsenye illatát megorrontó jómadaroknak még idejekorán sikerült megugranok.

Ujabb letartóztatások.

Ódalent Zemplénben is letartóztattak két tetten-ért ügynököt; névszerint Lichtblau Jakabot és Frankl Ignácot. Mind a kettő hamis utlevelekkel dolgozott s főleg a hadkötelesek szökéséték kultiválták. Ezek azonban csak jelentéktelen spionjai lehetnek a bandának. A főtetteseknek és a bandafőnököknek még ma is semmi nyoma. Ugy látszik, valami ok, vagy dolog nehezíti a nyomozatot; ezért váit tehát szükségessé, hogy a vizsgálat vezetése ott a helyszínen is avatott, főleg pedig erélyesebb kezekbe kerüljön. Ez az intézkedés meg is történt. A főkapitány Andrássy belügyminiszter rendeletére e hó 12-én dr. Sándor László rendőrkapitányt küldötte ki Beregszászra, hogy onnan mint központból, Ung, Bereg, Zemplén, Szatmár és Máramaros vármegyék területére kihatólag a nyomozást és a vizsgálatot az ügyben megindítsa. Kiderült ugyanis, hogy a büntözötteket üzemeltetést az egész óriási terület behálóztaák.

Sándor kapitányt nehéz munkájában a négy legügyesebb budapesti detektív támogatta. A vizsgálat már be is van fejezve, még pedig, mint értesülünk, teljes sikerrel és eredménnyel.

A kiküldött rendőrkapitány tegnap már vissza is tért Budapestre, hogy főnökének és a belügyminiszternek jelentést tegyen. E jelentés alapján aztán széleskörű intézkedések fognak tétetni a bűnösök kézrekerítésére. Holnap-holnaputánra szenzációs fordulatok várhatók az ügyben.

Az olvasóhoz.

E hó végével új előfizetést nyitunk az „Egyetértés“-re, a legrégibb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddigi irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedüli erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

- Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
- Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
- Félévre . . . 14 kor. — fill.
- Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TÁVIRATOK.

A finn országgyűlés megnyitása.

Helsingfors, július 28. (Saját tudósítónktól.) Böckmann fő kormányzó augusztus elsején fogja megnyitni a finn országgyűlést. Az új választásokból 82 szociáldemokrata, 54 ófinn, 27 ifjúfinn, 25 svedoman, 9 agrárius és 2 keresztény párti képviselő került ki. A többséget a polgári pártok alkotják.

Közgazdasági táviratok.

		Jul. 28.	Jul. 27.
Newyork.	Buza		
	locobuza	99 ¹ / ₄	99 ³ / ₈
	juliusra	99 ¹ / ₄	100 ¹ / ₄
Tengeri	szeptemberre	97 ¹ / ₄	97 ³ / ₈
	juliusra	—	—
Csikagó.	szeptemberre	81 ¹ / ₂	83 ³ / ₈
	juliusra	89 ³ / ₈	89 ³ / ₈
Tengeri	szeptemberre	89 ¹ / ₈	89 ¹ / ₈
	juliusra	75 ³ / ₈	76 ³ / ₈

New-York, jul. 28. Gyapot New-Yorkban helyben — (10.80 tegnap), gyapot augusztusra 0. — (9.75 gyapot októberre 0 — 9.38), gyapot New-Orleansban helyb. — (9.38). Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, július 28. (Zárlat.) Zsir juliusra 9.12 tegn. 9.17, zsr szeptemberre 9.22 (tegnap 9.27), szalonna short clear, 8.87 (tegnap 8.87), sertés hússz. szeptemberre 15.35 (tegnap 15.65).

UJDONSÁGOK.

Mi a kegyelet?

Hires-neves festőművész több évszázaddal ezelőtt képet főtött. A világ semmiféle képe sem tud szembezállani az idővel; akárhogy keverik a festéket, előbb-utóbb el kell pusztulnia a képnek. Elpusztul tehát a híres piktör remeke is. A csudából csak törmelékek, foszlánvok, cza-fatok maradnak; néha még a kontur is kivehető, de hogy ez az a varázslatos alkotás, mely századokat töltött el gyönyörűséggel, senki sem mondaná.

Az a súlyos, nyugtalanító probléma merült föl tehát, szabad-e hozzányúlni a remekműhöz, szabad-e egy maikorabeli művésznek a valószínűség szerint restaurálni a képet — vagy pedig úgy kell hagyni az alkotást, ahogy van? Ez a kérdés abból az alkalomból merült föl, hogy a milánói Szent Szűzről elnevezett kolostor refektóriumában hozzáfogtak Leonardo de Vinci híres freskójának, az Urvacsorának helyreállításához.

A műremekből alig maradt valami és ha véletlenül nem lenne korabeli kisebbitett másolat róla, még a körvonalokat sem lehetne kitalálni. De a másolat segítségével ki lehet építeni azt a híres jelenetet, amikor Jézus szomoruan odaszól tanítványaihoz: „Egy pedig közületek el fog árulni engem.“ Péter arca az álmétködést tükrözi vissza, mintha azt gondolná: „hát ez is lehetséges?“ Thádeus magatartása a fölháborodást mutatja, míg János a mester felé megy

olyan mozdulattal, mely azt akarja kifejezni: „mutasd meg nekünk azt az árulót, majd mi végzünk vele.“ JüJdás alamuszi módon összehuzodik és maga elé néz. Az általános impresszió igen eleven, mély és megragadó. Három esztendeig dolgozott ezen a munkán a mester és mint mindig egyik munkája, ez is — amellet, hogy a zseni sugárzik le minden vonaláról — szinte az aprólékosságig gondos.

Mikor az utolsó festékdarabok is töredezni kezdtek, a művészet iránt érdeklődők fölháborodtak. A kegyelet nevében követelték, hogy mentse meg az utókor számára Leonardo da Vinci képét. Szégyen, gyalázat, hogy türik az időnek ezt a barbár garázdálkodását; meg kell menteni, restaurálni kell a műremeket; hozzája méltó modern művész fogion kezébe ecsetet és varázsolja ismét elő a Mestert és tanítványait. De ugyancsak a művészet iránt érdeklődők tombolva tiltakoztak ez ellen a kegyeletsértés ellen. Hogyan, — kiáltották, — hogyan merészelnék hozzányúlni ahhoz, a min az ő kezényma látszik? Még pusztulásában is csuda az, a min, ha modern kéz hozzányúl, csak ronthat, amit a mai ember csak profanzálhat. Nézzék meg a restaurált műveket! csupa szörnyűség, csupa anakronizmus, csupa szentségtörés.

Ezelőtt tiz esztendővel az első vélekedés volt divatos; javítottak, restauráltak derűborura. Vagy két évvel ezelőtt a másik vélekedés kerekedett fölül s ez a vélekedés most érte el körülbelül csucspontját. Az, hogy az UrvacSORA helyreállítását elhatározták, már a kezdődő reakziót jelenti.

Látható ebből, hogy a művészi kegyelettel is úgy vagyunk, mint a legtöbb erkölcsi érzésünkkel — minduntalan változnak.

NAPIREND. Naptár. Szerda, július 29. — Róm. kat.: Márta sz. — Prot.: Márta — Görög-orosz: jul. 16. Altengón. — Zsidó: Ab. 1. Ros. Ch. — A nap két reggel 4 óra 34 perczkor, nyugszik este 7 óra 33 perczkor. — A hold két reggel 5 óra 20 perczkor, nyugszik este 9 óra 8 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Allandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva 9—1-ig. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Egyenruházati kiállítás a Techn. Iparmúzeumban nyitva 9—6-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtárai nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A történelmi képesarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 2—6-ig. — A Széchenyi Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — A Ráth György Múzeum (Városligeti fasor 10.) nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— Az olasz anyakirályné Budapesten. Margit özvegy olasz királyné szeptember vége felé nagy automobil-utra indul. A teljes inkognitóban megteendő utat Magyarország és Ausztria föbb vidékeire tervezik. Utjában Budapestre is szándékozik jönni Margit királyné.

— Erzsébet királyné emléke a Svábhegyen. A Svábhegy legkimagaslóbb pontján, a pozsonyi hegyen, melynek ormán boldogult Erzsébet királynénk oly sokat időzött, nagyban folyik az új Erzsébet-kilátótorony és emlékmű építése. A régi rozoga faalkotmány a hegyecsucsról eltűnt és a helyére jön a nagyszabású új emlékmű, melynek elkészültéig a hegyecsuc el van zárva a kirándolók elől. A svábhegyi turisták így egyelőre a Norma-fa környékéről gyönyörködnek a főváros festői panorámaiban. Az új kilátót a jövő évben adják át a rendeltetésének.

— Gróf Apponyi Albert dísztagsága. A király védnöksége alatt álló Egyetemek Kórház-Egyete, abból az alkalomból, hogy a kultuszminiszter az egyetemi beiratkozásoknál a jótékony alapokra befizetett járulékokból az egyesületnek — nagyarányu működésének megfelelően — erősebb támogatását rendelte el, hálaája kifejezéséül gróf Apponyi Albert kultuszminisztert dísztaggá választotta.

— Vilmos császár és Edvárd király. Vilmos császárnak és Edvárd királynak friedrichshofi találkozója alkalmával, augusztus 12-én Hamburgban le fogják leplezni Erzsébet tartományi grófnének emléksobrát. A leplezésen a két uralkodó is jelen lesz.

— A szerb trónörökös Buzlácson. György herceg, a szerb trón fiatal várományosa, aki időnkint bő anyagot szolgáltat a sajtónak, ez idő szerint Buzlácson fürdőzik. A herceg egyszerű polgári életet él s hogy, mint egyszerű fürdővendég, igen jól érzi magát annak bizonyosága, hogy már kora reggel megjelenik a kávéházban, megreggelizik s azután kávéházi ismerősei közül felszólít valakit egy játszma karambolra s igen örül, ha partnerét sikerül megvernie. Ebédelni szintén a fürdővendégekkel szokott s azután újból a kávéházba megy, ahol estig elkártyáztat. A trónörökös elég jól beszél magyarul s különösen sűrűn és hibátlanul alkalmazza ezt a kifejezést:

— Jani, írja fel!

György herceg kitűnő táncos s szorgalmasan résztvesz a táncestélyeken is. A csárdást épp oly szenvedélyvel írja, mint a bostont, vagy a kólót. Egy újságíró beszélgetést folytatott az ifjú trónörökösrel, aki a következőket mondta:

— Nagyon szeretem a magyarokat, mert őszinte, egyenes nép. — A trónörökös augusztus közepéig marad Buzlácson.

— Új tankerületi főigazgatók. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, dr. Darvai Móricz és Matskássy József központi szolgáltatásra berendelt főigazgatói címmel felruházott közpiskolai igazgatókat tankerületi főigazgatókká nevezte ki.

— Lipót Szalvátor főherceg kalandja. Lipót Szalvátor főherceg tegnap többek társaságában Prágából automobilon kirándulást tett, miközben könnyen végzetessé válható kalandban volt része. Hogy nagyobb baj nem történt, csak a főherceg hidegvérűségének köszönhető. A főherceg automobiljában gróf Thun Ferenc volt miniszterelnök, gróf Coudenhove helytartó és a reichenbergi automobilgyár igazgatója ültek. Az automobil alig haladt egy darabig az országuton, amikor egy fogat jött vele szembe, melynek lovai az automobiltól megbokrosodtak. A sofőrök erre még jobban meglágyították a különben is lassan haladó automobil menetét. Ennek dacára a két ló közvetlenül a főherceg mellett magasra felgaskodott, mire a főherceg hirtelen kiszállt az automobilból és megragadta a lovak kantárját. Ezalatt az automobil elhaladt a lovak mellett s kissé távolabb megállt. A fogat tulajdonosa és a kocsis megköszönték a herceg fáradozását anélkül, hogy tudták volna, kivel beszélnek. Az incidens után a főherceg tovább folytatta útját.

— Mária Valéria főhercegnő Ischlben. Mária Valéria főhercegnő három gyermekével ma Ischlbe érkezett, ahol a pályaútvonalon a király és Lipót főherceg várta.

— Madách Aladár halála. Megírtuk tegnap, hogy Alsó-Sztrégován meghalt Madách Aladár föld-birtokos, az „Ember tragédiája” nagyvenű megalkotójának, az „Ember tragédiája” nagyvenű megalkotójának fia. Madách Aladár atyjának és Fráter Irmának szerencsétlen házasságából született. Tanulmányait a család ősi fészkeben kezdte, majd Budapesten folytatta, nagyanyjának, Majthényi Annának felügyelete alatt. Atyja halála után visszavonult Sztrégovára s ott teljesen az irodalomnak s a tudományok buvárlásának élt. Atyja emlékét kegyelettel őrizte. Egyéniségében teljesen atyjára ütött: szerény, magabamélyedt ember volt, aki sohasem kereste az érvényesülést, noha nem egy irodalmi műve tisztes irodalmi pozícióhoz juttatta volna. Három kötet költeményt írt, melyek az elmúlt politikai rendszert ostromolták. Általában szomorú, borongós hangulat vonul végig rajtuk. Lírai költeményeit finomság s a gondolatok mélysége jellemzi. Irodalmi működése csendben, minden feltűnés nélkül történt. Megyéje hazafias mozgalmában mindvégig előkelő szerepet vitt. Halála megyéje határain túl is őszinte részvétet kelt.

— Eulenburg herceg megsértése. A Grosse Glocke című berlini lap szerkesztőjét, Wolf Félixet Eulenburg herceg megsértéseért száz márká pénzbürtóra és tíz napi fogságra ítélték. A tárgyalásból kizárták a nyilvánosságot.

— Bukaresti magyarok Szent István ünnepén. Az idei Szent István-ünnepen, ezuttal először, a külföld magyarjai is részt vesznek. A nemzeti ünnep alkalmából ugyanis a bukaresti magyar dalos társulatnak mintegy százötven tagja rándul Budapestre, hogy az István-napi körmenetben résztvegyen. A bukaresti magyarok augusztus 15-én jönnek hozzánk és egy hetet töltenek a körünkben. Ez idő alatt nyilvános dalestét is rendeznek. A vendégek fogadtatásáról az Országos Dalos Szövetség, valamint a Nemzeti Szövetség gondoskodik, mely közelebb állítja össze az ittidőzés programját.

— Zeppelin felszállása. Gróf Zeppelin léghajójának kijavításával már majdnem egészen elkészültek. Tegnap négy vagon hidrogéngáz érkezett Friedrichshafenbe. Ha jó idő lesz, akkor gróf Zeppelin még ezen a héten fel fog szállni.

— Gromon Dezső állapota. Gromon Dezső állapotának javulása most már tartós. A beteg ma felkelt és karosszékekben fogyasztotta el reggelijét. A lábában reumás fájdalmat érzett, máskülönbön elég jól érezte magát.

— Clémenceau leánya nagybeteg. Clémenceau miniszterelnöknek félbe kellett szakítania normandiai utazását, mert legidősebb leánya, Jacquemaire Madeleine asszony oly súlyosan megbetegedett, hogy táviratilag hívták hozzája. A miniszterelnök délután két órakor különvonaton érkezett Párisba, egyenest leányához sietett, akit aggasztó állapotban látott viszont. Jacquemaire asszony két hónap előtt tifuszban betegedett meg; két hét előtt egészségi állapota javulni kezdett, annyira, hogy a beteg felgyógyulását bizvást remélhették. E kedvező fordulat azonban csak látszólagosnak bizonyult. A napokban a beteg állapota oly válságossá lett, hogy már táplálkozni sem képes, miáltal szervezetében veszedelmes gyöngülés mutatkozik; az ellentálló erő minimumra csökkent, ugyannyira, hogy alig híhető, hogy a legyöngült szervezet megküzdhesse az elhatalmasodó kórral. Az orvosok a katasztrófa bekövetkezésétől tartanak és ezért hitták leánya betegágyához a miniszterelnököt.

— Az osztrák bank. Osztrákban vígan folyik a játék, mióta Marquet egy évi fogházbüntetését háromezer frank pénzbírságra változtatta át a felebezési törvényeszkék. Köztudomású, hogy az új játéktörvény ellen Osztrák városi tanácsa nagy mozgalommal indított, mert a tönkrejutással fenyegette a várost, de Spaat és egyéb üdülőhelyeket is. Erre való tekintettel határozta el a kormány, hogy enyhíteni fogja a törvény rendelkezéseit s amíg ez megtörténhetik, addig is a hatóságok szemet hunynak, a játékbankok pedig úgy tesznek és híresztelik, hogy megváltoztatták a játékszabályokat s ettől fogva a banknak nincs több esélye a nyeresésre, mint a közönségnek. Most Lipót belga királyt várják Osztrákba, aki minden évben hosszabb időt szokott ott tölteni Albert trónörökösrel.

— Politikai foglyok az aradi várban. Megírtuk, hogy a boszniai Banjalukából hét politikai elíteltet szállítottak az aradi várba, akiket a nagyszerb propagandában való részvétel miatt az ottani katonai bíróság hosszabb szabadságvesztési büntetésre ítél. Mint most Aradról írják, a hadügyminisztériumból rendelet érkezett a vár parancsnokához, amely szerint a banjalukai foglyok elkülönítendőek a többi foglyoktól s semmiféle foglalkozással nem látandók el. A hadügyminiszter ideiglenesen megengedi, hogy élelmezésükről önmaguk gondoskodjanak s nem sorozza őket sem az első, sem a másodosztályú katonai foglyok közé.

— Goold asszony halála a börtönben. Goold Violetta asszony, aki a múlt évben Montekarlóban egy svéd származású félvilági hölgyet meggyilkolt, börtönében tifuszban meghalt. Gooldnét az esküdt-bíróság tudvalevően halálra ítélte, de az ítéletet kegyelemből életfogytig tartó kényszermunkára változtatták.

— Gyulafehérvártól Kassáig lóháton. Baczkay Emil kassai 5. honvédszáz ezredbeli hadnagy e hó 21-én Gyulafehérvárról indulva — Kolozsvár — Királyhágón át (700 m.) — Nagyvárad — Debreczenen át Kassára e hó 24-én este 8 óra 45 perckor beérkezett. A távolság 503 km., a ferasztó utat eső és viharban 3 nap és 14 óra alatt tette meg. Ugy a lovas, mint a

ló kitűnő állapotban érkezett be. A ló arabs kancza, gróf Majláth István parádi méneséből való.

— Kitiintetett konzulok. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Kremenaci lovag Bombiero Gyula barcelonai 2. oszt. főkonzulnak a Ferencz József-rend középkeresztjét, Meschede Richárd kiewi konzulnak a vaskoronarend 3. osztályát díjmentesen, Prochaska Károly kölni konzuli irodatitkárnak a koronás arany érdemkeresztet, továbbá lovag Ploennies Árminnak, a közös külügyminisztériumban központi vezetésénél alkalmazott alkonzulnak a konzuli czimet adományozta.

— Pállik Béla halálához. Pállik Bélának, a kitűnő magyar festőművésznek halála szerte az országban igen nagy részvétet keltett. A művész özvegyének Kmetty-utczai házában egymást érik a részvétlátogatók s özönével érkeznek a kondoleálólevelek és részvétáviratok a gyászoló családhoz. Az első között érkezett meg Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár távirata az özvegyhez, amely így hangzik: „Fogadja őszinte, meleg részvétemet a nagy veszteség alkalmából, amely Nagyságodat és családját és a magyar művészetet érte.” Részvétüket fejezték ki: Tisza Kálmáné, Károlyi Gyula gróf, Károlyi Melinda és Margit grófnők, dr. Majorszky Pál, a kultuszminisztérium művészeti ügyosztályának titkára, László Zsigmond, min. tanácsos, Löwenstein Arnold, a Pallas igazgatója, igen sokan a művészek közül és társadalmunk igen sok kiválósága és előkelősége. A ravatalt ma állította föl az Entreprise-intézet a városligeti Mücsarnok előcsarnokában, ahonnan művészetünknek már annyi jelesét kísérték utolsó útjára. A holttest ma még a kórház halottas kápolnájában marad s onnan holnap kora reggel szállítja át az Entreprise a kiállítási palotába. A ravatalt itt a közönség szerdán délelőtt kilencz órától háromig tekintheti meg. A temetés szerdán négy órakor lesz a katolikus egyház szertartása szerint. A Képzőművészeti Társulat Körösfői-Kriesch Aladár festőművészt kérte fel, hogy nevében a halottat elbucsuztassa. A Képzőművészek Egyesülete nevében Róna József szobrász-művész, elnök parentálja el.

— Gyógyszerész-gyűlések. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek gyógyszerész-törvényjavaslata nagy érdeklődést keltett az ország összes gyógyszerészeinek körében, akik nap-nap után tartják értekezleteiket, amelyen főleg a belügyminiszter törvényjavaslatával foglalkoznak. Pénteken, július hó 31-én a Magyarországi Gyógyszerész-Egylet első járása tart értekezletet Budapesten Aggteleki-utca 8. sz. alatt. A járási értekezlet napirendjének legfontosabb tárgya az új gyógyszerészeti törvényjavaslat-tervezet tárgyalása. Augusztus 8-án a Magyarországi Gyógyszerész-Egylet tágaskörű igazgatósági ülésén, augusztus hó 10-én pedig rendkívüli közgyűlésén foglalkozik a belügyminiszter törvényjavaslat-tervezetével.

— Csendőrök és parasztok véres összetűzése. Udbina község mellett csendőrök és parasztok közt véres összetűzés történt, amelynek emberélet is esett áldozatul. Az összetűzés előzménye a következő: Udbina szomszédságában Józsa ny faluban a nagy szárazság következtében nem termelt takarmány s a falu lakossága, hogy az állatoknak takarmányt adhasson, az udbinaiak kaszálóról szedett takarmányt. Erre az udbinaiak megtámadták a szomszéd falu népét, később csendőrök jöttek a verekedés helyére, de a jószanyiak a csendőrökre is rátámadtak. A tulnyomó erővel szemben a csendőrök csak úgy tudtak védekezni, hogy hirtelenében még néhány csendőrt hívtak az összetűzés színhelyére, akiket a felbőszült parasztság kövekkel és puskalövésekkel fogadott. Erre a csendőrség a tömeg közé lőtt, két ember azonnal meghalt, ötven súlyosan megsebesültek. A horvát kormány azonnal megindította a vizsgálatot.

— Herczegi nász. Münchenben beszélnek, hogy György Vilmos braunschweig-lüneburgi herceg, a cumberlandi herceg másodoszult fia, aki most huszonnyolcz éves, el fogja jegyezni az elhunyt Lipót anhalti herceg huszonhárom éves leányát, aki most anyjával Gmundenben van látogatáson a cumberlandi udvarnál.

— Elsülyedt hajó. Honkongból nagy tengeri katasztrófa hírére hozza a táviró. A King-Kung nevű személyszállító hajó a nyílt tengeren elsülyedt s utasai közül csak tizenkét személyt tudtak megmenteni, míg hárcmszáz utas a tengerbe veszett. A borzalmas katasztrófa részletei hiányzanak

— **Fallières leányának esküvője.** A francia miniszterek elhatározták, hogy résztvesznek Fallières leányának esküvőjén, ha erre meghívják őket. Hír szerint az esküvő a legszűkebb családi körben fog megtörténni és ennél fogva nem hívják meg a kormány tagjait. A polgári esküvő után egyházi esketés is lesz. Clemenceau miniszterelnök augusztus 5-én utazik Karlsbadba.

— **A moszkvai áradás.** A legutóbbi moszkvai áradás, mint most Pétervárról jelentik száz-ezer rubel kárt okozott. A kormányzóságban is jelentékeny nagy a kár, mert a víz 4000 hold erdőséget lepeit be. A lakosok a víztől magasra nőtt fűben óriási mennyiségű halat fogtak, melyek az ár elvonulása után visszamaradtak és elpusztultak. A réteken legelő marhaállomány nagy része elpusztult a halméregtől. A bronizai parasztok közt nagy a rémület, mert ismeretlen járvány kitörésétől tartanak. Egyes falvak ugyszólván egész marhaállományukat elvesztették.

— **A zugbankárok ügye.** Neumann Miksa és társai ügyében mára volt várható a vádtanács döntése. A vádtanács idejét azonban a mai napra korábban kitűzött tárgyalások annyira lekötötték, hogy a zugbankárok ügye csak holnap kerülhet tárgyalásra. A védők, dr. Vaisz Sándor és dr. Dési Géza megkérték dr. Langer elnököt, legyen tekintettel arra, hogy harmadik napja vannak már kínos bizonytalanságban a terheltek s bírálja el az ügyészség felfolyamodását ma a vádtanács. Az elnök erre kijelentette, hogy ez, az idő rövidsége miatt is lehetetlen, különben is a referens bíró még nem tanulmányozta át teljesen a terjedelmes aktacsomót. Amíg a törvényszéken ma szünetel az eljárás, addig a rendőrség ma reggel megkezdte a Neumann és Raab cégé beltagjának, Neumann Lipótnak kihallgatását. A vizsgálatot Egry Péter rendőrkapitány vezette. Neumann Lipót mostanáig rendőri felügyelet alatt állott, detektívek kísérték minden útjában, mert attól lehetett tartani, hogy megszökik. A kihallgatás anyagát a Neumann Miksa és Társa cégére vonatkozó adatok képezték, mert Neumann Lipót ezelőtt ennek a cégnek volt a beltagja. Neumann Lipót kihallgatása után Egry kapitány ebocsátotta s feloldotta az elre elrendelt rendőri felügyeletet. A hírkedt vált ügyben dr. Káldor Gyula ügyvédet ma a budapesti német konzulátus több újabb feljelentés megtételével bizta meg. A konzulátushoz érkezett egy németországi kereskedő levele, amely elpanaszolja, hogy őt Neumann Miksa és Társai nagy összeg erejéig megkárosították. Ezt az illető kereskedő annak idején egy, a Neumannhoz írott levelében szemükre is vetette a zugbankároknak. Neumann Miksa a levélben foglaltak miatt fel is jelentette őt a német bíróságnál, amely Neumannt megidézte. De személyesen már nem mert megjelenni, mert közben értesült arról, hogy a német hatóságok abban a pillanatban, amikor átlépi a német határt, le fogják tartóztatni. Ezt a feljelentést is áttette a budapesti német konzulátus a károsultak megbízottjához, aki egész csomó új feljelentést nyújtott be a zugbankárok ellen.

— **A villamos elő lökte.** Keiner András kánizsói két éves Ilona leánya ma reggel Ujpesten a Téli- és Mária-utczák sarkán játszadozott. Arra vezet el a B. U. R. villamosvasút vágánya. Egyszerre egy ismeretlen kis fiu ugrott a porban játszadozó leánykához és lütni kezdte. Éppen akkor robotott arra a tizenötös számú villamoskocsi. A fiu megragadta a leánykát és a vágányokra lökte. A villamos a kis Keiner Ilonkát elgázolta. Súlyos zúzódásokkal a Gróf Károlyi-kórházba vitték.

— **A csendőr és az őrsparancsnok.** Galsik Tamás zentai csendőr szabadságot kapott, amelynek letelte után vonakodott a csendőrkapitányába bevonulni. Török őrsparancsnok egy csendőrral felkereste és minthogy Galsik az engedelmességet megtagadta, sőt őrsvezetője kezéből annak fegyverét kicsavarta, az őrsvezető kénytelen volt önvédelemből fegyverét, amelyet nagynehezen birtokába kerített, használni, melylyel Galsikot keresztül-

szurta. Galsik pár perc múlva meghalt. Törököt egyelőre letartóztatták és megindították ellene a vizsgálatot.

— **Szerkesztőváltás.** Szerdahelyi Sándor, kiváló újságíró-kollégánk, aki hét évig a Pesti Napló felelős szerkesztője volt, főszerkesztője és kiadótulajdonosa lett A Polgár politikai napilapnak, melynek Vázsonyi Vilmos országos képviselő továbbra is főmunkatársa marad.

— **Életmentő ezredesné.** A kassai új honvédlaktanya háta mögött elterülő szántóföldön egy eszméletlen nőt találtak, akinek zsebkendő volt a nyakára szorosan hurkolva. A körülötte csoportosuló közönség lármájára figyelmessé lett az arra sétáló Bothmer báróné, a honvédezerede neje, aki az elalélt nőhöz sietett, a köteléket levette és fia segítségével életre keltette. Az öngyilkos szándéku nő Benczekovics Vilma, aki azért kísérelte meg az öngyilkosságot, mert egy bádogossegéd, akibe szerelmes volt, nem akart vele közös háztartásra lépni. A nőt ápolás végett a rendőrség a kórházba szállította.

— **Megszöktette a leányát.** Hirt adtunk róla nemrégiben, hogy Bassot francia tábornok huszonkilenc éves leánya családjának akarata ellenére Páris közelében, Roilleben az ottani közokórházban beállott ápolónőnek. A leányt egy izben családja erőszakkal el akarta vinni, de a kórház személyzete és a közönség olyan fenyegetően viselkedett, hogy a tábornok családtagjai jónak látták elmenekülni. Most aztán sikerült megszöktetni a leányt. Ma automobilon elvitték a kórházból. A titokzatos esetnek nyilván még folytatása lesz.

— **Betörés egy grófi villába.** Mult éjjel Reichenauban gróf Széchenyi Gyula villájába betörték s a tolvajok számos értékes tárgyat elloptak. A tolvajoknak semmi nyomuk. Már tavaly is a nyári hónapokban betörték ebbe a villába s a tolvajok ekkor is sok értékes tárgyat és ezüstneműt loptak el. Gróf Széchenyi Gyula titkos tanácsos a király főlovászmestere s néhány évvel ezelőtt ő felsége személye körüli miniszter volt. Gróf Széchenyi apósa báró Aehrenthalnak, aki 1902-ben a gróf első házasságából való harmadik leányát vette feleségül.

— **Halálos végű fogadás.** Egy emberélet esett áldozatul annak a, különösen a köznép körében elterjedt szokásnak, hogy minden felmerült kérdést rögtön fogadással akarnak eldönteni s mert a fogadások majdnem minden esetében, az egyik igaza tudatában, nyilvánvalóan és egyenesen a másik pénzére utazik, rendszeren parázs kis verekedések szokták ezeket a fogadásokat lezárni. Igy történt Alibudáron is, ahol Szán György és Radojsics Ferenc vasuti munkások abba fogadtak, hogy a másikkal nincs tiz korona a zsebében s erre lekötötték az ezüst órájukat. Az órákat át is adták Kovács Kálmánnak, akit a bíraskodással biztak meg. Radojsicsnak tényleg nem volt tiz koronája. Szán azonban kivett a zsebéből tizkoronát s ily igazság szerint megnyerte volna az órást, csakhogy Radojsics kifogást emelt s úgy szerette volna elcsavarni a dolgot, hogy ők abba fogadtak, kinek van egy tizkoronája, nem pedig abba, hogy kinek van tizkoronája. Szánt annyira bántotta ez a szöszegés, hogy fegyvert kerített s azzal agyonlötte Radojsicsot. A halálos végű fogadásnak most a törvényszéken lesz a folytatása.

— **Elfogott házaspár.** Ruzsth József ötvenkét éves színésznek, aki azelőtt Sopronban játszott, mozgókép-színház engedélye volt. Ruzsth Mária-Zellen akart ilyen színházat nyitni és az engedély átírásáért folyamodott. Ruzsthnak pénze egyáltalán nem volt, még annyi sem, hogy a telket megvásárolhatta volna, melyre a színházat felépítse. Ruzsth és negyvennégy éves felesége ezért összekötötésbe lépett egy St. nevű kereskedővel, aki 4000 koronáért megvette a mária-zelli Pauer házaspártól a szükséges telket. Mikor a vétel megtörtént és a színész-házaspár rávette St. kereskedőt, hogy a telket az ő ne-

vükre irassa, Ruzsthné sürgönyözött St.-nek, hogy az átírási kérvényt elutasították. A kereskedő gyanul fogott, érdeklődni kezdett és megtudta, hogy Ruzsthék a telket 3200 koronáért újra eladták. A kereskedő feljelentésére Ruzsthékat letartóztatták.

— **Fölébredt tetszhalott.** Az odesszai városi kórházban az utóbbi hetekben egy súlyos beteg fiatal leányt gyógykezelték, akinél néhány nappal ezelőtt az orvosok a beállott halált állapították meg. A szerencsétlen áldozatot felravatozták, hozzátartozóit pedig értesítették a gyászsesetről. A leány anyja a halottas-teremben felállított ravatalhoz érkezve, jajgatva borult egyetlen gyermekére és azt össze-vissza csókoltatta. Eközben a halottnak nyilvánított leány egyszerre csak mozgatni kezdte a karjait, majd hirtelen felült a koporsóban. Szívtépő jelenet következett erre. Az anya részben a rémülettől, részben az örömtől félőrülten szaladgált fel-alá, míg leánya a helyzet felismerése után ismét elájult. Végre is a behorogó kórházi személyzet a leányt a kórház egyik külön szobájában ápolás alá vették, ahol ugy ő, mint anyja, nagynehezen magukhoz tértek. A hanyag halottkém ellen megindították a vizsgálatot.

— **Gyilkos szerelem.** Tiszaladányon Nagy Sándor fia, ifj. Nagy Sándor agyonlötötte mostoha anyját és mostoha hugát, mert a leányt nem akarták hozzá feleségül adni. Aztán öngyilkosságot akart elkövetni, de ebben megakadályozták.

— **Kocsisok huszárbravurja.** Két pozsonyi fiakeres széles jókedvében furcsa és nem mindennapi botrányt rendezett Pozsonyban. Mikor a szórakozás minden neméből kifogytak már, kifogták kocsijukból a lovakat s egy-egy gebére felkanva, bevoúhák az egyik kávéházba, mintha csak huszártisztek volnának. Itt azonban csakhamar szűknek találták a teret, a Kossuth Lajos-térre lovagoltak s az ott levő kávéházba akartak bevonulni. Itt azonban már készen várták őket; a kávéház egész személyzete bottal, dákóval és egyéb kávéházi harci eszközökkel várta őket az ajtóban s utjukat állta. A kocsisok erre valóságos rohamot intéztek a kávéház bejárata ellen s belerugtattak a kávéház-védő emberekbe. Ezek védekeztek, ahogy tudtak s zuhogott az ütleg lovasra és lóra. A különben jámbor gebék a sok ütlegre megbokrosodtak s éktelen rugdalózást vittek véghez, úgy, hogy a kávéház környéke valóságos csatatérhez volt hasonló, az emberek közül is három megsebesült. A megvadult lovakat a rendőrök alig tudták megfékezni; a hős lovakokat természetesen hűvösre tették.

— **A medve kalandja.** Mulatságos medvetörténet játszódtott le e hónap 27-én az égeri pályaudvaron. Egy hatalmas medve, amelyet Königsward-Glatzenből, a Schönborn-féle uradalomból szállítottak Halle felé, eltolta ketreczének erős léceit, kiszállt börtönből s a csukott kocsiban enniivaló után nézett. A kocsiban volt egy cseresznyével telt kosár, több vajas puttony, egy tojással telt láda és néhány kosár szárnyas. Először is megevett 111 tojást. Azután két hizott libát, két kacsat és több tyukot. Feltörte még néhány puttony fedelét, nyalánkkodott a vajból, a megmaradt vajot pedig rákente a kocs falára. Később gyümölcsöt evett desszertül. Amit nem tudott megenni, azt könyörtelenül szétta posta. Amikor a gyanutlan vasuti szolgálk benyitottak a pusztulás színhelyére, a medve dörmögve kergette ki őket. Végül az automobilon megérkezett Schönborn herczegnek kellett a medvét egy más kocsiba szállíttatnia.

— **Házasság.** Gombkötő Antal kir. segédtanfelügyelő eljegyezte Lugoson Putnoky Miklós főgimnáziumi igazgató leányát, Margitot.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelepén, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerkezethők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Izgalmas pör.** Párisban ma végződött be a rendőrbíróság előtt a „mezitelen színésznök” pöre. A bevádolt igazgatókat három havi fogságra, a színésznöket pedig kétheti elzárásra ítélték.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Hozzájárul a valódi áldás gyomorbetegségeknek és székezőrülésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

11 elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
josen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér

— **Falvak viz alatt.** Szuczavából jelentik, hogy a Czeremos és Szered folyók kiáradtak s messze vidékeket elöntöttek. Milesoucz és Slobosija helységek egészen víz alatt vannak. Szuczava környékén és a Czeremos meg a Szered folyók mentén tegnap jégeső volt, amely elpusztította az egész termést. Vaskoucz faluban az árvíz három asszonyt elsodort. Krakkóból jelentik éjjel, hogy ott a vízkatasztrófa megszűnt és a kárt a krakkói kerületben hozzávetőleg negyvedfelmillió koronára, egész Galicziában pedig 40 millióra is többre becsülik. A vidékről sürin jönnek jelentések emberáldozatokról, így Javics faluban egy parasztember és egy gimnáziumi tanuló odaveszett.

— **A letartóztatott tőzsdebizományos.** Megirtuk tegnap, hogy Liedermann Aurél tőzsdebizományost, aki gróf Eszterházy Páltól nyolcvanhat ezer korona értékű váltót csalt ki különféle börze-manipulációkkal, a rendőrség letartóztatta. A szélhámost ma lefényképezték, ujjlenyomatot vettek róla, aztán átadták az ügyészségnek. Liedermann kocsit hozatott, amelyen ma délután két óraker az ügyészség fogházába szállították. Holnap délelőtt hallgatja ki Liedermann Marczell János vizsgálóbíró s akkor dönt afölött, vajon továbbra is fogságban maradjon-e.

Liedermann Aurél letartóztatása alkalmából nyilvánvaló célzatossággal szerkesztett gyanúsítások, sugalmazottak látszó támadások jelentek meg egy országgyűlési képviselő ellen, mintha ő is részes lett volna gróf Eszterházy megkárosításában. Utána jártunk a dolognak s meggyőződünk arról, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Ennek alapján csak helyteleníteni tudjuk, hogy újabb időben egyes ügyvédek divatba kezdik hozni azt az eléggé el nem ítélhető szokást, hogy a még meg sem indított, vagy folyamatban levő eljárásoknál tendenciózus módon hangulatot csinálnak a közvéleményben és a sajtóban. Értésülésünk szerint az ügyvédi kamarához ezen ügyben feljelentést adnak be, már csak azért is, mert Liedermann mai kihallgatása alkalmával kifűnt, hogy teljesen önkényesen keverték bele ebbe az ügybe az illető képviselő személyét.

— **Rendőri hírek.** Életunt emberek. Beck János huszonegy éves géplakatos tegnap este a vízárosi katonai temetőben mellbe lötte magát. Halálos sebével a János-kórházban ápolják. — Holdán Mária tizenkilenc éves takarító nő Ipoly-utca 37. számú lakásán marólugot ivott. A Rókus-kórházba vitték. — Eltűnt hivatalnoknő. Pollák Eszter budapesti születésű 33 éves hivatalnoknő e hónap 19-én éjszaka Balatonszengyörgyön vonatra ült, hogy Budapestre, szüleire utazzék. A leánykát azóta nyoma veszett. Hozzá tartozói attól félnek, hogy valami baleset érte. — Lopás a hajón. Sili Karolina magánzónó feljelentést tett a rendőrségen, hogy a múlt hét végén a Dunagőzhajózási Társaság Albrecht nevű személyszállító hajóján Vukovár környékén ellopták az ékszerdobozát, amelyben 3000 korona értékű ékszer volt. A rendőrség nyomozza a tolvajt. — Betörés a pályaudvaron. Tegnap éjszaka betörték Radó Hermannak a ferencvárosi pályaudvaron levő kántinjába, ahonnan nagyobb értékű holmit elloptak. — Lopások a gőzmosóban. A körüti gőzmosó-intézetben már régebben és többször észrevették, hogy lopják a tisztítás végett odaszállított ruhaneműt. Feljelentést tettek a rendőrségen, amely tegnap letartóztatta a tolvajokat. Ezek: Kovács Albert és Kovács Gyula kocsisok, akik a gőzmosó alkalmazottai voltak. A rendőrség letartóztatta az orgazdákat is Grünstein Adolf korcsmáros és Kén Erzsébet viccház-mesterné személyében.

— **Halálozások.** K.-szentmiklósi Nagy Ferenc földbírtokos, Szilágy vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, rövid szenvedés után, életének 65. évében e hó 26-án meghalt.

Fauer Salamon július 26-án hosszas és súlyos szenvedés után, életének 83-ik évében meghalt.

Dr. Jendrassik Dezső, szül. Kiss Ilona, dr. Jendrassik Dezső egyetemi tanár felesége, 43 éves korában meghalt. Holnap, szerdán délután temetik a Kerepesi-úti temető halottasházából.

Bleier Gyula földbírtokos, pestmegyei bizottsági tag, iskolaszéki elnök, Czegléd-Berczelli Népbank igazgatósági tagja életének 48-ik évében elhunyt Czegléden.

— **x Röntgen-sugarakkal** a modern orvosi tudományban számos betegségeknek kedvező hatást lehet elérni. Így a fehérvérűség (lenkaemia), Basedow-féle betegség, a dülmírigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés céljából (nőknél szakál, vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszoságnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönig Izsó elektroterápiai intézetében (Károly-körut 24.).

x Bob-hashajtó a legkellemebbé, 10 fillér.

x **Zászlók, czimerek** minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-léle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Polgár Sándor** orvosi műszer, kötszer és sérv-kötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legkételesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Ferenczy igazgató halála.** Messze idegenben, Buenos-Ayresben, meghalt Ferenczy József, a magyar származású német színigazgató. Ferenczy 1852-ben született. Fiaitólabb éveiben jónevű tenorista volt. 1874-ben a weymari udvari operában nagy sikert aratott a „Büvös vadász”-ban, majd a bécsi Ring-színházhoz került és ő kerdta „Hoffmann meséi”-ben Hoffmann. Ezen az előadáson gyuladt ki és égett porrá a Ring-színház. Ferenczy akkor csodával határos módon menekült meg. 1878-ban rövid ideig a hamburgi Carl Schultze-színház igazgatója volt, később a berlini Central-színházban játszott, végül a Westend-színház operett-társulatából vendégjátékokra ensemble alakított és bejárta a világot.

(*) **A budai nyári színházban** csütörtökön lesz a bemutató előadása „A kék egér” című mulatságos bohózatnak. Az újdonságból holnap, szerdán délelőtt féltizenegy óraker a sajtó képviselőinek jelenlétében házi főpróbát tartanak.

(*) **Fodorné Marienbadban.** Augusztus elsején kezdődnek a marienbadi színház operaelőadásai. Először is a „Trubadur” kerül színpadra. Azucenát Fodorné Aranka, a m. kir. Operaház kitűnő altisztája fogja énekelni. A czimszerepben Verner Alberti, a nálunk is jól ismert tenorista lép föl.

(*) **Slavianszky meghalt.** Budapestben jól ismerték az öreg Dimitri Slavianszky D'Agrenwet, aki ismételt megfordult nálunk csodásan összehangolt orosz nemzeti énekkarával. Többet nem látogat el hozzánk, örökre megpihent. Tegnap Rucsuban — ahol legújabb körútja alkalmából tartózkodott — meghalt, hetvenhat éves korában. Slavianszky nemesi családból származott. Moszkvában 1832-ben született és ugyanott végezte iskolai tanulmányait. Családi neve D'Agrenwet; a Slavianszky művészi nevet később vette fel és azért választotta, hogy a szláv törzshöz való tartozandóságát ekként is kifejezze. Az orosz zenét, kivált a népdalt, már kora ifjúságában szeretettel tanulmányozta, amihez bőséges alkalmat nyílt szüleinek birtokán. A krími háboru kitörésekor ő is fegyvert ragadott. Rostoptsin grófnő pártfogásával a háboru lezajlása után Itáliába utazott. Előbb Milanóban, majd Firenzében tartózkodott, ahol Pietro Romani tanítványa volt. Aztán Párisban tanult Panofkánál és Bonaldinál; ekkor Mario és Friczi hírneves énekesek támogatták. Zenei tanulmányainak befejeztével felkereste a szláv országokat, népdalok és legendák tanulmányozása céljából. Nemsokára megalakította a szláv-orosz-nemzeti zene- és énekkart, melynek minden egyes tagját maga tanította be. Első körútját 1858-ban tette meg énekkarával és azóta gyakran megfordult vele Európa nagy városaiban, mindenfelé nagy tetszést és sikert aratva. II. Miklós csár érdemei elismeréséül holtig tartó évi adókat adományozott neki. Kifűntetésekkal halmozta el több uralkodó is, legutóbb a csár. Leánya, a szintén ismert Nadia Slavianszky, akinek szintén volt orosz dal-társulata és aki szintén koncertezett Európa nagy városaiban, ezelőtt két évvel hunyt el. Slavianszky unokái Bécsben élnek.

(*) **Magyar Színészet Brassóban.** Komjáthy János kassai színtársulata Brassóban működik és ezt a határszéli várost a szó teljes értelmében meghódította a magyar színészetnek. Eddig a magyar társulatok nagy anyagi áldozatok árán két-három hétig is alig tudtak lézengeni a kizárólag német lakosság között. Komjáthyék sikerei folytán ellenben ez idén már három hónapnál több időre terjedő színházi évad jut a magyar színtársulatnak.

(*) **„Siegfried” Bayreuthban.** Az ünnepi előadások harmadik estéjén „Siegfried” került színpadra Bayreuthban. Az érdeklődés főképpen Burgstaller Alajos felé fordult, aki hatalmas erővel játszotta és énekelte a czimszerepet. A többi szereplőknek is élénk sikerük volt. Különösen Gulbranssonnak (Brünhilde), Soomer-

nek (Wotan), Breuernek (Mime) és Dawisonnak (Alberich). Richter János nagy tetszéssel vezényelte az előadást.

Nyílt-tér

rovatban közzétetté nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvélykór-, szívdült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szőlőhűtés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz (száz teljes gyógyulással számol be).

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelésintézkedése van Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt. Rendelés naponta 9-1-ig és 3-8-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

FŐVÁROS.

(Szegényházi és tüzoltósági kiadások.) Al-mády Géza tanácsos és Lahocsinszky Árpád tanácsjegyző terjedelmes előterjesztést tett a polgármesterhez, a szegényházi és tüzoltósági kiadások jövő esztendei programja tárgyában. A közjótékony-sági intézményeket illetőleg kiemeli az előterjesztés, hogy a központi szegényház létesítése most már elkerülhetetlenül szükséges és fölöttébb sürgős. A szegényházak zsufoltak, a bennük levő állapotok tarthatatlanok és a fővároshoz nem méltók; a panaszok állandóak. Szükséges, hogy ezt az épületet legalább 2500 ágyra rendezzék be. Ennek az összes költsége 878.000 korona lenne. Kell, hogy áthelyezzék a VII. ker. Erzsébet leány-árvaházat. Az új épületre 650 ezer koronát irányoz elő az ügyosztály. A községi szeretetház épülete már nem felel meg a követelményeknek, ezért új épületet kell emelni, 60.000 korona költséggel. Meg kell bővíteni a József-fiúárvaházat, úgy, hogy a növendékek számát 100-ról 150-re emeljék; ez 80.000 korona költséggel jár. Föl kell emelni a létszámot a Mayer fiúárvaházban is. Az épület átalakító munkája 60.000 koronát igényel. Szükséges, hogy tanoncz-otthont létesítsenek; ezt kellő átalakítások után az Erzsébet leányárvaházban helyezik el. A millenniumi alapból három új emberbaráti intézményt fognak létesíteni, éjjeli szobákkal, foglalkoztató műhelyekkel, népkonyhával, népkönyvtárral, bölcsőházzal, óvóházszertű menedékhelyvel stb. Ezek egyikét a VIII. kerületben, másikat a Külső Váci-út mellett a Lehel-téren és később a harmadikat Budán helyezik el, ezeknek a költsége mintegy 180.000 korona. Terveznek egy olyan otthont is, ahol öreg özvegy nők találhatnak menedéket. Ezt a budai szegényház telkének egy részén lehetne elhelyezni. A költség 60.000 korona. Mindezek a közjótékony-sági intézmények együttesen 12.300.000 korona kiadást igényelnek.

A tüzoltósági intézmények javítása szintén égető dolog, mert 1904 óta ebben semmi sem történt. Szükséges a fizetések javítása is. Javasolja az ügyosztály, hogy a VI. ker. tüzoltóság alkalmas elhelyezésére telket szerezzenek és ott bérházzal kapcsolatos tüzoltósági épületek emeljenek, a mi 500.000 korona költségre fog kerülni.

A IX. ker. Csepel-köparton levő tüzorség megszüntetése mellett, a külső területen nagyobb főorségi épületet kell emelni 250.000 korona költséggel. A tüzoltói létesítmények és beruházások összes költsége 1.235.000 K-t tenne és így ez, meg a szegényházi kiadások összesen 12.535.000 K-t igényelnek. Kéri az ügyosztály a polgármestert, hogy a programban felsorolt létesítmények, beruházások költségeit az új, nagy kölcsönösszeg megállapításánál venné figyelembe. Ezeken kívül, a tisztí főorvosi hivatal javaslata alapján kívánatosnak tartja az ügyosztály, hogy a szegényebb néposztály lakás-mizériájára való tekintettel, új menedékhelyeket, népszállókát és olcsó lakásokat létesítsenek. Az ügyosztály ehhez hozzájárulva, javasolja, hogy erre a célra külön 1.500.000 koronát vegyenek előirányzatba.

Sze
(A
átalakít
ronát s
erősített

T
3 M
szakos
majsai
szomsz
Je g y e
szeptem
találkoz
nagybác
totta a
val több
ját, ugy
azután a
kiszerve
emberöl
fiatal leg
megsemm
izben ny
tert s a
rencz ko
lethez.

§ Tö
zációt k
gyilkossá
két tiszt
Nagy E
korona p
A kocsit
ván kocsi
a kocsi s
több lövé
láta, aki
Fabó Istv
csétlen e
Nagy Be
megment
körü nyo
merült gy
vánt és
sitottak e
később a
szemben
nem volta
czigány j
lőnél, kér
gyilkossá
tet azonn
tes előne
ismeretén
mást tenn
bűnét.

DR
Elekt
Intéze
Budape

Gyógy
Elektromá
rás.
Röntgen
kezelés.
Vagas fe
mal való
valisatio)
Kék fény
Villamos
trotherm
Villamos
Villamos
ratio).
Galván, Fa
árammal
Villamos v
Bzénasva
Főbb j
Általános
tashenia
— Rend
Becslés eg

(Az állatkert átalakítása. A főváros az állatkert átalakítására és modern berendezésére 1,200,000 koronát szavazott meg. A belügyminiszter ma meg erősítette a közgyűlés határozatát.

TÖRVÉNYSZÉK

Megölte a nagybátyját. Hirtelen haragu, erőszakos ember volt Jegyes Molnár Sándor kumajsi tanyásgazda, aki folytonos háborúságban élt szomszédaival, köztük a tulajdon unokaöccsével, Jegyes Molnár Péter 21 éves legénnyel. Tavaly szeptember 22-én esti hét órakor a két Molnár össetalálkozott az Agasegyháza nevű tanyán. Sándor, a nagybácsi, furkósbottal támadt öccsére, aki elhárította a csapást, de egyúttal a kezében levő vasvillával többszörösen torkon ütötte házsártos nagybátyját, úgy, hogy ez összeesett. Jegyes Molnár Péter azután a földön fetregő bátyját addig ütötte, míg kiszenvedett. A kalocsai esküdttörvényszék szándékos emberölés büntetése miatt hét évi fegyházra ítélte a fiatal legényt, de a kir. Kuria egy alaki hiba miatt megsemmisítette az ítéletet. Az esküdttörvényszék második ízben nyolcz évi fegyházra ítélte Jegyes Molnár Pétert a kir. Kuria szüneti tanácsa ma Székely Ferencz koronaügyész indítványára hozzájárult az ítélethez.

Tördelmes vallomás. Országszerte nagy szenzációt keltett annak idején az ózdi kétszeres rablógyilkosság. 1908. január 12-én reggel az ózdi vasgyár két tisztviselője, Zsarnay Mihály pénztárnok és Nagy Bertalan számtiszt körülbelül negyvenezer korona pénzt szállítottak Ózdról a bányászati telepre. A kocsi Galaba József csendőr kísérte és Fabó István kocsis hajtotta. Sajóvárkony közelében haladt a kocsi amikor egy hidra ért, a hid alól hirtelen több lövés dördült el. Az egyik golyó a csendőrt találta, aki holtan bukott le a kocsiról. A másik golyó Fabó István kocsiát az oldalán találta és a szerencsétlen ember néhány nap múlva belehalt sebébe. Nagy Bertalan számtiszt szintén megsebesült, de megmentették életét. A csendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg a tettesek után. A felmerült gyanúok alapján Bari Albertet, Bari Istvánt és Boros Józsefet letartóztatták. A gyanúsítottak ellene beismert vallomást tettek ugyan, de később azt ismét visszavonták, így a tagadással szemben a hatóság kezében meggyőző bizonyítékok nem voltak. Most végre az egyik főtettes, Bari Albert czigány jelentkezett Göbölös Sándor fogházfelügyelőnél, kérve, vezessék az ügyész elé, mert a rablógyilkosság ügyében önként vallani akar. Bari Albertet azonnal Bulyovszky Gusztáv kir. ügyész helyettes elébe vezették. Itt azután kijelentette, hogy lelkiismeretén könnyíteni akar s őszinte, részletes vallomást tenni. Bari a vizsgálóbíró előtt is beismerte bűnét.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szárazsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Idégyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzásbák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősrövidítés (Tabes).
Szívbetegségek.
Véreredényelmeszesedés.
Köszvény és ceuz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
Bőrrepedés.
Anyagcserebajok (Éhínség, cukorbetegség, vörösségesség).
Bőrbajok. Bőrvizketegység.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.
— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig
Esküdtörvényszék előtt — — — Kivételre orvosoknál

SPORT.

Kottingbrunni versenyek.

— Hatodik nap. —

A hatodik nap egyik kiemelkedőbb versenyét Trust nyerte meg feltartva a peches Floridsdorf ellen, míg a másik érdekesebb futamban, a Gainfahri diiban, melyben csak három ló indult, a reás favorit Mátka igen könnyen győzött két rosszabb klasszisu ellenfele, Foglalo és Palma ellen. Az Első osztályu eladóversenyben a Trauttmannsdorff-istálló csak a gyöngébb Galettet küldte ki, de még így is megnyerte a versenyt küzdelem után a szép formát mutatott Fokos ellen. Galette nyergében Krouzil ült, aki ma ismét gyönyörű lovaglást produkált. Az összes futamokban különben a favoritok győztek, kivéve az utolsó futamot, ahol Ormód váratlan győzelme kellett meglepetést.

Részletes eredmény a következő:

I. Kétévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Meran J. Hochschwab 60 kg. (Taral), 1. Dreher A. Vitoria 54½ kg. (Aylin), 3. Mr. Redgrey Pletyka 48 kg. (Kisziváth). Futottak még: Jarnuta (Krouzil), Maricza (Drexler), Floris (Pretzner), Titi II. (Cockeram), Sisa Pitsa (Vivian). Holk- verseny, háromnegyed hosszal harmadik. — Tot.: 10:12-23, 20:29-36, 77.

II. Raxi-díj. Gátverseny. Díj 6000 korona. Táv 2400 méter. 1. Mauthner V. Trust 66½ kg. (Dillon), 2. Mr. Adrien Floridsdorf 63 kg. (Kapusek), 3. Lonsonczy E. Java 63 kg. (Csompora). Futottak még: Braganca (Aylin), Superba (Shejbal), Recolte (Slinn). Feltartva t hosszal nyerve, hét hosszal harmadik. — Tot.: 10:19, 20:22, 24.

III. I. oszt. eladóverseny. Díj 4000 korona. Táv 1200 méter. 1. Mr. H. Reeves Galette 51 kg. (Krouzil), 2. Egyedi L. Fokos 52½ kg. (Miles), 3. Mauthner V. Kaiseruhlan 58½ kg. (Birk.). Futottak még: Pinzgau (Blades). Küzdelem után fejhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:24, 20:23, 21.

IV. Gainfahri-díj. Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Egyedi A. Mátka 59 kg. (Janek), 2. Baltazzi A. Foglalo 58 kg. (Krouzil), 3. Mauthner V. Palma 59 kg. (Birkenruth). Könnyen másfél hosszal nyerve, rossz harmadik. — Tot.: 10:15.

V. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1400 méter. 1. Mauthner V. Simeon 60½ kg. (Birkenruth), 2. hg. Taxis M. E. Gossimer 50½ (Cockeram), 3. hg. Morouzzi Malvina II. 49½ kg. (Izményi). Futottak még: Ito (Tausz), Prokop (Schersin), Salicia (Dyk). Könnyen fejhosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:21, 20:27, 37.

VI. Eladók akadályversenye. Díj 3000 korona. Táv 3200 méter. 1. Vida T. Nikita 72½ kg. (Zangen M.), 2. Liptay B. Excellence 68 kg. (Czárán Z.), 3. Wohlbeck száz. Koczka 68 kg. (Stärz). Futottak még: Edömér (Goldschmiedt). Könnyen két hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:21, 20:24, 29.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1200 méter. 1. Capt. Don Ormód 57½ kg. (Pretzner), 2. gróf Westphalen O. Bolondóra 50½ kg. (Krouzil), 3. mr. Redgrey Ella 58 kg. (Carslake). Futottak még: Ovidius (Taral), Miltiad (Tausz), Karlina (Janek), Sodom (Vajda), Ambra (Blades), Dongal (Vivian), Ballerina (Smutny). Könnyen egy hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:62.

() Az olimpiai evezős-versenyek ma kezdődtek meg Hanleyben a Temsen. A kiküldött evezősök közül ma startolt Killer Ernő, a Nemzeti UE. tagja, ki az előmérkőzések során a német G a z a -val került össze. Killer a küzdelmet föladata s így G a z a győzött. Levitzky, valamint a Pannonia-nyolczas holnap délután kerül sorra.

() Motor- és kerékpár-verseny. A már feledésbe menő motorsportnak, a székesfőváros tanácsának jóvoltából, új érája következik. A sportszeretettől és a motoros járművek iparának nagy horderejétől áthatva, a székesfőváros tanácsa dr. Bódy Tivadar tanácsnok előterjesztésére engedélyt adott arra, hogy a „Sport-Világ” szerkesztősége négy napos kerékpár-meetingnek hátralevő versenyeit motoros vezetéssel is megtarthassa. Kétségtelen, hogy a millenárius versenypályán a motorok okozta zaja a környékbeli lakosság nyugalma egy-két órára némiképpen zavarja; minthogy azonban a székesfővárosban egyelőre más terület, ahol a motorsport üzésére versenyszerűen alkalom nyílik, nem áll rendelkezésre a sportnak üzése és fentartása már a kerékpár- és motoripar fejlesztése érdekében is szükséges: a motoros kerékpárversenyek megtartása, a külföldi példák szerint, helyénvaló és kívánatos. A „Sport-Világ” szerkesztősége nagy áldozatok árán gazdagon díjazza versenyeit s a kerékpáros sport

e szaklap támogatásának köszönheti feléledését. A vasárnapi verseny délután 4 órakor kezdődik. A Thökölyi-uti tribünökre 80 filléres, a Stefánia-utó állóhelyre 40 filléres belépőjegyek érvényesek.

KÖZGAZDASÁG.

Milyen az idei termés?

Budapest, július 28.

A földművelésügyi kormányának és a gazdaszer- vezeteknek jelentései egybehangzóan jobbnak mondják az idei termést, mint aminő a tavalyi volt. Ezzel szemben egyik munkatársunk, aki huzamosabb időt töltött az ország különböző vidékén, a gyakorlati gazdától szerzett közvetlen értesüléseket, amelyek sok részben ráczafolnak a hivatalos jelentésekre. Ezeket a jelentéseket a földművelésügyi minisztérium gazdasági tudósítónak jelentései alapján állítják össze; nem fér semmi kétség e jelentések jóhízeműségéhez. De a gyakorlati gazdálkodás terén működő agráriusok azonban, akik ugyszólván nap-nap után figyelhetik meg az idei abnormis időjárásnak a termésre gyakorolt hatását, az idei termés eredményéről — sajnos — nem valami jó hírekkel szolgálnak. Így a hivatalosan publikált átlag gabonatermés mennyiséget tulajdonos megállapítottak tartják. A dunántuli, duna-tiszaközi és tiszántuli, főként gabonatermelő vármegyékben a gabona-termés-átlag vajmi csekélylyel haladja felül a tavalyi országos átlagot. Nemcsak a buzaszem szorult, az aratás előtt bekövetkezett esős napok utáni rekkenő hőség folytán, de a szalmatermés is rendkívül silány. Az egyes vidékeken már eszközölt próbacséplések eredménye semmivel sem jobb a múlt événél.

A szemesztermények közül az idei sör- árpa minősége ellenében is sok a panasz a termelő- gazdák részéről. A sörárpa is sokat szenvedett az aratás előtti hőség miatt. A rozs- és zabter- més ugyan valamivel jobb mennyiségre nézve a tavalyinál, de minőség dolgában annál hátrább ma- rad.

A kápások közül egyedül a tengeritemés biz- tat kedvezőbb sikerrel; ellenben hüvelyesek, bur- gonya és cukorrépa terméseredménnyel a gazdák egyáltalában nincsenek megelégedve. A tavasz és nyár elején a folytonos csapadékmentes időjárás kés- leltette a cukorrépa művelés munkálatait; a répa- bogár országszerte sok kárt okozott. A szeszter- melésre szánt burgonya termése is silány; a bur- gonyaszárak a folytonos hőség folytán hamar fony- nyadtak, kiváltképpen a homokos vidékeken. A bab és káposztatermésre is sok a panasz a csa- padék hiánya miatt.

A takarmánytermés kielégítő a felvidéki vármegyék nagy részében, ellenben a Dunántul leg- több vármegyében a takarmányhiányt már most is érzik az állattartó gazdák. Nem sikerültek a mes- terséges takarmányok sem. Így több dunántuli vár- megye gazdasági egyesülete — a gazdaközönség sürgetésére — sürgős felterjesztést intézett a földmü- velési miniszterhez a takarmánykiviteli tilalom el- rendelése végett.

Általán véve meg lehet állapítani azt, hogy az eddig kiadott hivatalos termésbecslések optimizsti- kusan fogják fel az idei termés várható eredményét. A gyakorlati gazdák legalább ez a vélekedése.

A nagyobb szőlőtermelővidékeken aránylag leg- kevesebb a panasz a termelők körében. A szőlő- ben az idén kevesebb károkat okozott a peronosz- póra, a permetezés is ennek folytán kevesebb kárt okozott. A szőlőtermés kétségtelenül jobb lesz az idén úgy minőség, mint mennyiségre nézve. A bor- kereskedelem előre sejtje ezt, mert a múlt évi bor- termés készletei iránt lanyhább a kereslet.

Az idei terméseredményekről szólva tehát, alig mondhatunk valami vigasztalót, legfőleg azt, hogy — lesz szőlő és kevés kenyér. Az élelmi- szerdrágaság enyhülni nem fog.

Ausztria felé. Mióta az önálló vámterület meg- teremése a reális valóság körébe lépett, a Dunántul nyugoti vármegyéi körében érthetetlen ragaszkodás nyilvánul meg az Ausztriával való minél szorosabb

Érintkezésre. Pozsony minden követ megmozgat, hogy egy hatalmas villanyossal közelebb férközhessék Bécshez, most meg Kőszeg vágyódik arra a kétes dicsőségre, hogy aczélsínekkel fűzzék a Lajtha tulsó partjához. Kirschlagban (Alsó-Ausztriában) népes gyűlést tartottak, amelyen több osztrák képviselő, dr. Pattai, Madda tartományi választmány tagjai és sok magyar és osztrák kereskedő és iparos vettek részt. Dr. Kendl kirschlagi polgármester elnökölt a gyűlésen, amelyen az Ed-**Batz-Kirschlag-Kőszeg** felé irányuló vasutvonal megvalósításáról volt szó s az értekezlet egyhangúlag abban állapodott meg, hogy ez a vonal, amely Ausztria és Magyarország között új összeköttetést van hivatva teremteni. Dr. Pattai az új vasúti terv pénzügyi részét ismertette. Az új vasút összes költségei három millió koronát tesznek ki s az érdekelt községek 30 százalékkal hajlandók a költségekhez hozzájárulni.

Fizetési képtelenségek. A bécsi Kreditsverein a következő fizetési képtelenségeket közli: Rutkowski R. kereskedő, Stanislaw; Sonnefeld József, cipész-kellék kereskedő, Bécs; Löwy Sámuel kereskedő, Voini-Kriz; Szávost Emil kereskedő-cég, Budapest; Tannenbaum Venczel kereskedő, Komotau; Giesinger Antal, kárpitos, Alfach; Kubelka János gépkötészet, Arnau; Alieider Károly és Zsófia, cipőfelsőrész-üzlet, Krakó. — Ungvárról jelenik: László József divat-árkereskedő, ki üzletét két év előtt nyitotta meg, beszüntette fizetését. Gersl Salamon vagyombukott kereskedő árut 10215 koronáért adták el. A passzívák 32000 és a csőd-költségek 4000 koronára rugnak. A hitelezők 15-18%-os kvótára számíthatnak.

Kornfeld lemond a Hermes elnökségéről. Kornfeld Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank elnöke, aki egyben elnöke a „Hermes” magyar általános váltóüzlet részvénytársaságnak is, hír szerint legközelebb lemond a „Hermes” elnöki állásáról. Kornfeld lemondása kizárólag nagymérvű elfoglaltságával van összfűggsben. A „Hermes” új elnöke Ullmann Adolf, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgató-helyettese lesz, aki régi tagja a „Hermes” igazgatóságának. Ezt a változást az intézet szeptemberi közgyűlésén vizsik keresztül.

A szegedi tőzsde. Mint már jelentettük, a miskolci tőzsde sikere arra bírta a Szegedi Lloyd-Társaságot, hogy Szegeden áru- és értéktőzsdét létesítsen. A már módosított alapszabályokat jóváhagyták és valószínű, hogy a tőzsde még a nyár folyamán elkezd működését.

Gabonatorlódás a vasutakon. A cséplés megkezdésével a gabonaszállítás is megkezdődött s miután az idén kevés készlet volt, a malmok már az ideai kampány elején igyekeznek szükségleteiket beszerezni s ez az oka annak, hogy a gabonaforgalom sokkal korábban, mint más években és sokkal erősebben indult meg. Ugy látszik azonban, hogy a forgalomnak ebben a mértékben való megnövekedése újra forgalomzavart fog előidézni, legalább erre vall az államvasutak igazgatóságának az a felhívása, amelylyel arra kéri a szállító közönséget, hogy az elfuvarozás gyorsítása érdekében mindent kövessen el, mert ellenkező esetben a gabonaszállítást korlátozni kell, nehogy árutorlódás legyen. Valami azonban kiharadt az államvasutak hivatalos értesítéséből, az, hogy már van árutorlódás. A nyugati pályaudvaron óriási mennyiségű gabona van s nem szállítják el, mert kevés a gabonaszállító kocsi. Kereskedőktől halljuk, hogy az ömlesztett gabonaszállítás is nehézségekbe ütközik, mert azokról a kocsikról, amelyek az ömlesztett gabonaszállításra szolgálnak, hiányoznak a deszkák s így nem igen lehet alkalmas kocsikat kápní. A nyugati pályaudvar raktárhelyiségei sem alkalmasak a gabonaforgalom akadálytalan lebonyolítására s már ezért is sürgősen kell hozzálátni a pályaudvar kibővítéséhez, az államvasutak igazgatóságának pedig mindent el kell követnie, hogy a gabonaforgalom akadálytalanul lebonyolítható legyen.

Az új végrehajtási törvény ellen. A vidéken még mindig nem esendesült el teljesen az új végrehajtási novella okozta izgatottság. Legújában a kassai kereskedő és iparos érdekeltség tartott Beller Károly kereskedői ipartársulati elnök vezetésével nagygyűlést, amelynek napirendjén volt a végrehajtási novella és az új adókvetés. Dr. Siposs Aladár előadó fejtegetései alapján a nagygyűlés kimondta, hogy az adókvetés bizottsághoz föllíratot intéz, amelyben utal a nehéz viszonyokra és arra kéri a bizottságot, hogy ennek figyelembevételével állapit-

sák meg az adót. Egyben kimondta a nagygyűlés, hogy a miniszterhez is memorandumot intéz a végrehajtási novella életbeléptetésének elhalasztása iránt. A gyűlés tartama alatt a kereskedők üzleteiket bezárták, ezzel akarván tüntetni a helyzet komolysága mellett.

Új szállodaépítő részvénytársaság. Lassan bár, de mégis emelkedik a főváros idegenforgalma. Minden statisztikánál biztosabb mértéke ennek az, hogy a szállodák állandóan zsúfolva vannak, úgy hogy legtöbbször valósággal bucsut kénytelen járni az utas, míg egy szobát kap. A szálloda üzlet is jól jövedelmez s innen van, hogy egy-két év óta folyton halljuk, hogy a fővárosnak egy-egy forgalmas helyén nagyszabású szállodát akarnak építeni. Szó volt egy francia konzorciumról, amely a Gizella-tér egyik telektömbjén akart nagyszabású szállodát építeni. Gerbeaud Emil, a Kugler-féle czukrászda tulajdonosa is tagja volt ennek a konzorciumnak s a terv azért hiúsult meg, mert a Gerbeaud házára nem tudtak megalkudni. Most egy másik konzorcium, amelynek élén gróf Szápáry Pál áll, a Rákóczi-uton levő Orient-szállodát s a szomszédos ingatlan akariák megvásárolni. Az épületeket le akarja bontani, hogy új, modern nagyszabású szállodát építsenek az Orient helyén. Az új szállodában kávéház s nagy étterem is lenne. Az étterem és kávéház forgalmát bizonyára nagyban emelné az, hogy a Nemzeti Színház a szálloda közelében levő Népszínházat foglalta le s valószínű, hogy ösztöl kezdve az ideiglenes Nemzeti Színház nagyobb közönséget fog a színházba vonzani, mint a Népszínház. A szálloda építését tervező konzorcium már megtartotta első értekezletét s az előkészítő munkálatokat serényen folytatják.

A tőzsdetanácsból. A tőzsdetanács tegnap Kornfeld Zsigmond elnöklésével teljes ülést tartott, amelyen sajnálattal vette tudomásul Herzfeld Frigyesnek a tőzsdetanácsossági tisztségéről való lemondását. A napirend során több rendbeli kisebb fontosságú folyó ügy elintézése után az árutőzsde üzleti idejéről folyt a vita, mert már augusztus elsején lejár a korábbi intézkedés érvényessége, amelynek értelmében a gabonatorlódás felkötés órákor végződik az üzlet. A tanács úgy határozott, hogy egyelőre még 14 napig érvényben tartja az újonnan statuált rendet.

Az értéktőzsdéről. A mai prolongáció úgy a nemzetközi, mint a helyi piacon sima lefolyású volt, valamivel kedvezőbb árak mellett. A forgalom azonban gyenge maradt s csak a vezető értékekben történt néhány kötés, az előtőzsde teljesen üzletlenül folyt le. A járadékokban némi kereslet volt érezhető, valamint a záloglevelekben is, de a csekély arányú kereslet alig volt befolyással az árfolyamok alakulására. A helyi piacon a Magyar keramiai gyár, a Köszénbánya és téglagyár, a Salgótarjáni és a Magyar Országos Központi Takarékpénztár-részvényekben volt kötés. A valuta-piacz majdnem változatlan árfolyamokat mutat.

Nagyobb egységárák a Máv. butorszállításainál. A szegedi kereskedelmi és iparkamara felírt a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az államvasutaknál szükséges padok és egyéb butorárak egységárait emelje fel. A kamara felíratára szombaton jött meg a válasz, amelyben arról értesíti a miniszter a kamarát, hogy méltányolva a felterjesztésben előadott indokokat, felemelte az államvasutaknál szükséges padok és más butorárak egységárait. Az egységárákat a miniszter az eddigieknek mintegy 50 százalékkal megnagyobbította.

Borvásár és borkiállítás Temeskutason. Ha csak valami elemi csapás nem rontja el azt, amit a tőkék most ígérnek, pompás szüretiünk lesz az idén. A gazdák azonban — nem minden ok nélkül — attól tartanak, hogy olesóbb lesz majd a bor ára, mint azt az általános gazdasági helyzet indokolja. Éppen ezért minden eszközt megragadnak arra, hogy a termés számára megfelelő piacot teremtsenek. Erre legcélszerűbbnek mutatkozik egy borvásárral egybekötött kiállításnak rendezése, mert csakis így remélhető, hogy a beállandó túltermelés folytán a termelt bor forgalomba és a termelő pénzéhez jusson. Így november hó 21., 22. és 23-án Temeskutason a helyi gazdakör is borvásárral egybekötött kiállítást rendez és a kiállítás védnökökül egyhangú lelkesedéssel Temes vármegye főispánját, Hertelendy Ferenczet választották meg. Megválasztottak továbbá: diszelnöknek báró Stojanovics György, a megyei gazdasági egyesület elnöke. Elnökökké: báró Stojanovics Iván orsz. képviselő és Ferenczy Sándor Temes vármegye alispánja; társ-

elnökké: Csapó Géza, Versecz járás főszolgabírája és dr. Bähr Rudolf szőlőnagybirtokos. Ügyvezető igazgatóvá Heszler Emil községi jegyző, gazdaköri elnök. Igazgató társakként Neubor Alajos markoveczi és Kalovits István temeskutasi gazdaszíték.

Új gyár Ungváron. Az Egyesült Hajlított Butorgyár új gyártelep létesítésén fáradozik és most tesz lépéseket a kormánytól és a városnál, hogy megfelelő kedvezmények nyújtása által az új gyár alapítása lehetővé tétessék. A telep, mely mindjárt eleinte 300-350 munkást foglalkoztatna, székbetétek, úgynevezett furnirok gyártásával foglalkoznék.

Takarmányhiány Somogy megyében. A dunántúli vármegyékben leginkább érzik az állattartó gazdák a szűk takarmánytermet. Somogy vármegyében több községben a kisgazdák a helybeli mészárosokkal egyezményt kötöttek, mely szerint tartoznak a község lakóinak állatait sorrendben levágni. Somogyban az állattenyésztésre ennek következményeit kiszámíthatatlannak tartják. A vármegyei gazdasági egyesület kormányintézkedések szűkégét látja a takarmányhiány enyhítése érdekében.

A német jegybank kamatlába. Berlinből jelentik, hogy a birodalmi bank központi választmánya a kamatláb leszállításának kérdését mai ülésén nem fogja tárgyalni. Jóllehet, most a bank állása kedvező, még sem tartják czélszerűnek a kamatláb leszállítását azon okból, hogy arra az esetre, ha nagyobb igényeket fognának támasztani, a bank ne legyen kénytelen a rátát újra felemelni. Egyáltalán a német jegybank az idei évet 4 százalékos kamatlábbal szeretné kihozni.

A magánkamatláb a helyi piacon. A magánkamatláb, — úgy látszik az utolsó igények hatása alatt — 3½%-ra emelkedett.

Az osztrák járadékpiacz. Mint Bécsből jelentik, tegnap a legtöbb járadék árfolyama a váltó-üzletekben eszközölt nagyobb vásárlások folytán javult. A három százalékos déli vasúti elsőbbségi kötvényt is valamivel magasabban jegyezték.

A Monorkerületi Hitelbank tökeemelése. Már megírtuk, hogy a Monorkerületi Hitelbank legközelebbi rendkívüli közgyűlésén felemeli alaptőkéjét. Az intézet 1892-ben alakult 200.000 korona alaptőkével, melyet 1905-ben 300.000 koronára emeltek fel. Most aztán tekintettel az intézet rohamos fejlődésére, az igazgatóság újból alaptőke-felemelést látott szükségesnek és az 1908. augusztus 8-ikára egybehívott közgyűlése javasolni fogja, hogy a 300.000 korona alaptőke 450.000 koronára emeltesse, kibocsátván 750 darab új részvényt 200 korona értékben, amelyre 220 korona fog befizettetni és ebből 20 korona a tartalékalap gyarapítására fordítatnék. Minden régi két részvény után 1 darab új részvényt jegezhet. Biztos kilátás van arra, hogy a régi részvényesek jogaikat egytől-egygy gyakorolni fogják, miután a részvények a megalakulás első percétől 7%-os, sőt az 1907-ik üzletévben 8 százalékos osztalékot fizettek.

A Malomegyesület ülése. A Magyar Fővárosi Malomegyesület ma délelőtt tartotta meg XI. évi rendes közgyűlését Déry Izidor alelnök elnöklésével. Az előterjesztett évi jelentés a malomipar válságos helyzetével foglalkozik és a liszt kivétel mesterséges lehetetlenné tételét panaszolja. A jelentés fölemlíti, hogy az egyesület a múlt évben is tett javaslatokat a kormányhoz liszt kivételünk fokozása érdekében és e javaslatait a folyó évben újra föllevenítette. Megemlíti a jelentés a malomegyesületnek a munkásokkal kötött kollektív szerződését és foglalkozik annak hatásaival, végül felsorolja az elmúlt évben tett egyéb intézkedéseket. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az évi jelentést, az előterjesztett zárszámadás alapján megadta a fölmentést, megállapította a folyó évi költségelőirányzatot és módosította az egyesületi alapszabályokat. A legközelebbi három évre a közgyűlés elnökül Déry Izidor eddigi alelnököt, alelnökkül Bacher Emil és Langfelder Ede igazgatókat, a számvizsgáló bizottság tagjait pedig Haggemacher Róbert, Katona Zsigmond és Wai-gand Ferencz igazgatókat választotta meg. Azután megválasztották Burchard-Béla-váry Konrád főrendiházi tagot, Haggemacher Károlyt és boglári Simon Jakabot, a budapesti áru- és értéktőzsde alelnökét az egyesület tiszteletbeli tagjaivá. A közgyűlés végül köszönetét fejezte ki Déry Izidor eddigi alelnöknek buzgó működéséért.

A vörös nap statisztikája. A nemzetközi szocialisták nagy tüntető napja, május elseje, a közgazdasági életre nézve mindig bizonyos zökkenőt jelent, mert a munkások egy része e napon leteszi a kenyérkereső szerszámot, piros nyakkendőt köt s a nemzetközi szocializmus köztük divatos eszméi mellett tüntet. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter

földolgoztatta az ez évi május elsejei munkaszünetelés statisztikáját. E munka adatai szerint május első napján a szűkebb értelemben vett Magyarország területén 151.624 ipari alkalmazott és pedig 147.863 gyári és 5761 kisipari munkás, továbbá 7513 bányamunkás szünetelt. Tehát az összes gyári munkásoknak mintegy 47.70 százaléka, a kisipari munkásoknak körülbelül 1.44 százaléka és a bányamunkásoknak 15.03 százaléka nem dolgozott. E munkamegszünetelés 835 gyári, 11.969 kisipari és 6 bányavállalatot érintett. Általában a mozgalom csak a szociáldemokrata alapon szervezett és a kénytelenségből szünetelő munkásokra szorítkozott, míg a munkások túlnyomó nagy része távol tartotta magát tőle. Az adatokból azonban egytől kivehető az is, hogy a munkaadók a szünetelést nem nagyon ellenézték. Ugyanis mindössze 54 gyári és 711 kisipari műhelyben szünetelt 3137, illetve 2624, összesen tehát 5761 munkás a munkaadók engedelmével. A bányákban általában kevés helyen volt szünetelés, de viszont 6 közül 4 bányában és 7513 közül 3409 bányamunkás a munkaadók akarata ellenére szünetelt. A mozgalom legnagyobb arányúak a székesfővárosban mutatkoztak. Itt 311 gyárban és 4738 műhelyben 77.332 ipari munkás, azaz a hozzávetőleges munkáslétszámnak mintegy 59.49 százaléka nem dolgozott. Az országban összesen szünetelt munkások számából pedig 51 százalék jut a fővárosra. A szünetelők kétharmada a gyári és egyharmada a kisipari munkások közé tartozott. A székesfővárosban kívül a szünetelő munkások számát tekintve Fiume (5700), Pozsony (5152), Győr (4841), Temesvár (4160), Debreczen (4019), Pécs (3442), Arad (2937) és Szeged (903) törvényhatósági városok, továbbá Pest-Pilis-Solt-Kiskun (14571: Erzsébetfalva, Újpest, Monor, Ráczkeve, Vác stb.), Krassó-Szörény (7898: Resica, Anina, Nándorhegy, Lugos), Torontál (1703: Nagyikinda, Nagybecskerek), Zala (1189: Nagykanizsa), Szeged (1077: Nagyszében), Pozsony (1000: Ligetfalu), Brassó (910: Brassó), Borsod (830: Ózd) és Vas (742: Pápa) vármegyék területén volt még nagyobb arányú mozgalom Budapest és környéke, vagyis Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye után éppen úgy, mint a múlt évi október 10-iki országos munkamegszünetések alkalmával, ezúttal is a Tisza-Maros szögében volt a mozgalom a legnagyobb, ahol ugyanis 17.705 ipari és 2970 bányamunkás szünetelt. A május elsejei tüntetésbe ebben az évben egy politikai kérdés, az általános választói jog kapcsolódott bele. A fölvonulások és népgyűlések ennek jegyében folytak le. Mégis a közigazgatási hatóságok és iparfelügyelők összes jelentései megegyeznek abban, hogy a mozgalom az idén az előző évekhez képest jóval csekélyebb mértékű és sokkal csendesebb lefolyású volt. A szünetelés folytán az ipar és a bányászat, a szünetelő munkások számával egyenlő, vagyis 159.137 munkanapot veszített, a munkások pedig, megközelítő pontossággal, 636.548 korona keresettől estek el.

A lenfonók üzemredukciója. Az osztrák lenfonók a német és a belga lenfonókkal együttesen elhatározták, hogy az eddigi üzemkorlátozást további hat hétre meghosszabbítják. Miután az angolországi lenfonók is üzemkorlátozással dolgoznak, az üzemek kívül helyezett országok száma kétféle lehet.

Szeged városa a szeszkontingensért. A szegedi hatóság minden áron részesülni kíván az új kontingens felosztási törvény áldásaiban. Szegednek egy városi, mint magántulajdon képező földbirtoka körülbelül száznegyven ezer katasztrális hold és így remélik a szegediek, hogy több gazdasági szeszgyár létesítéséhez szükséges kontingenshez juthatnak. Régebben Szegeden működésben volt egy hatalmas ipari szeszgyár, mint magántulajdon, azonban a korábbi törvényhatóság tájékozatlansága miatt ez a gyár kénytelen volt üzemét beszüntetni. Pedig ez a gyár a város körüli összes fekete földet megjavítását könnyítette s a kiscgazdák nyersterményeinek is erős fogyasztója volt. Ez a körülmény készíti leginkább a szegedieket arra, hogy törekedjenek a szeszkontingens után.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS
Kiadótulajdonos
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ABEMAND.**

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDÉ
Gabonátözsde.

Budapest, július 28.

A határidőpiacon most, egyéb ösztönzés híján, a készáruüzlettel várják az irányítást; azt lesik, hogy a malmok jó vagy rossz vételkedvet mutatnak-e és eszerint adják vagy veszik a kötéseket. Az irányzat igen csendes, de inkább a lanyhulás felé hajlik, az árfolyamok lassan, de egyre alacsonyabb színvonalra kerülnek, a forgalom pedig egészen szokatlanul szűk keretben mozog.

A mai üzlet kedvtelenül és csekélységgel a tegnapi zárlat jegyzésein alul indult meg. A forgalom folyamán, amely különben is nagyon korlátolt, e mellett pedig vontatott és nehézkes volt, nagyjából a tulsulyban tartotta magát a kínálat és így mérsékelten gyöngültek az árfolyamok, kivéve a tengeri árfolyamát, amely, fedezésekre és véleményes vásárlásokra, amint már megemlítettük, emelkedő irányt követett.

A tegnapi zárathoz viszonyítva, végeredményképen az októberi buza tizenhat fillérrel, az októberi rozs szintén tizenhat fillérrel gyöngült, ellenben az októberi zab négy fillérrel, az augusztusi tengeri huszonhat fillérrel, az új tengeri tizennégy fillérrel emelkedett.

A júliusi tengeri-ügyletekre nézve ma volt az utolsó felmondási nap, de alig maradt még valami felmondani való, mert majdnem az összes érdekeltségek le voltak bonyolítva. A leszámoló irodának ma délelőtt kiüggesztett jegyzéke szerint csupán 5000 mm. tengeri maradt függőben. Az augusztusi érdekeltségeket holnap kell a leszámoló irodának feladni, ez azonban kevés munkával fog járni, mivel ebben csekélyek a fennálló érdekeltségek.

Az időjárással a gazdálkodók most megint nincsenek egészen megelégedve; mivel a kapás növényeknek most már úgy sem használ az eső, az volna kívánatos, ha száraz idő volna, hogy legalább az aratási munkálatok haladhatnának. A takarmányhiány miatti panaszok az eső dacára sem szűntek meg, ami ismét a tengeri felé fordította a spekuláció érdeklődését. A májusi tengeri ma igen keresett cikk volt és meglehetősen emelkedett, holott ugyanazon időben a kenyérmagvak árfolyamai csökkenő irányt követtek. Az októberi zab sem volt ma annyira elhanyagolva, mint eddig, de csak csekélységgel tudta az árfolyamát javítani.

A készáruüzletben kifejezetten lanyha volt az irányzat. Kielégítő kínálatlalt szemben a malmok tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az eladók sem erőltették a dolgot, csak kisszerű forgalom fejlődött ki, melynek folyamán mintegy 21.000 mm. buza kelt el, a tegnapiaknál 20-30 fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 24 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 22.60 korona, 78.5 kilós pestvidéki őröltös buzáért.

Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérrel olcsóbb, tengeri 10 fillérrel drágább, zab és árpa változatlan.

Forgalomba került: 2400 mm. rozs, 18.80-19.-koronás árakon, 100 mm. árpa 15.50 koronás áron és 800 mm. zab 16.10-16.60 koronás árakon.

A statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó 24 órán belül 36.150 mm. liszt érkezett Budapestre; 6321 mm. liszt és 1790 mm. korpa szállított el innen.

A készáru piacon cikelt:

Buza. Tiszavidéki: 600 mm. 81 kg. 23.80 korona, 200 mm. 81 kg. 23.70 korona, 200 mm. 80.5 kg. 23.80 korona, 100 m. 80.7 kg. 24.-korona, 600 mm. 80 kg. 24.-korona, 300 mm. 80 kg. 24.-korona, 800 mm. 80.5 kg. 23.80 korona, 300 mm. 80.5 kg. 24.-korona, 100 mm. 80 kg. 23.90 korona, 100 mm. 80 kg. 23.80 korona, 300 mm. 80 kg. 23.80 korona, 500 mm. 80 kg. 23.80 korona, 100 mm. 80 kg. 23.75 korona, 100 m. 80 kg. 23.75 korona, 100 mm. 79.5 kg. 23.70 korona, 500 mm. 79 kg. 23.60 korona, felső, 200 m. 79 kg. 23.70 korona, 100 mm. 78 kg. 23.60 korona, 150 mm. 77 kg. 23.60 korona, 400 mm. 76 kg. 23.40 korona, ó-buza, 450 mm. 76 kg. 23.50 korona, ó-buza, 150 mm. 75 kg. 23.50 korona, ó-buza,

Pestvidéki: 300 mm. 79 kg. 23.40 korona, 300 mm. 78.5 kg. 22.40 korona, őröltös, 400 mm. 78 kg. 23.30 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.50 korona, hibás.

Bánsági: 1650 mm. 80 kg. 23.90 korona, 1850 mm. 80 kg. 23.90 korona, 100 mm. 80 kg. 23.90 korona, 400 mm. 80 kg. 23.80 korona, 400 mm. 80 kg. 23.70 korona, 100 mm. 79.5 kg. 23.80 korona, 300 mm. 78.5 kg. 23.80 korona, 200 mm. 78.2 kg. 23.70 korona.

Becskekéri: 2000 mm. 78.3 kg. 23.40 korona, 2000 mm. 78.3 kg. 23.40 korona.

Marosi: 600 mm. 80 kg. 24.-korona, 100 mm. 78 kg. 22.60 korona.

Tolnai: 400 mm. 76 kg. 23.20 korona.

Szerémségi: 500 mm. 77 kg. 23.-korona.

Rozs: 470 mm. 19.-korona, 3 hó ab hajó, 700 mm. 19.-korona, 100 mm. 19.-korona, 200 mm. 19.-korona, 100 mm. 18.90 korona, mind kpf. mellett, par.

Káposztarepcze: 100 mm. 32.40 korona, kpf. par.
Árpa: 100 mm. 15.50 korona, kpf. par.

Zab: 100 mm. 16.60 korona, 100 mm. 16.60 korona, 100 mm. 16.20 korona, 100 mm. 16.45 korona, 100 mm. 16.15 korona, 100 mm. 16.15 korona.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki új	75	23.20-23.60	79	23.20-23.60
"	76	23.50-23.80	80	23.50-23.80
"	77	81	81	81
"	78	23.00-23.50	82	23.00-23.50
Fejérmegyei új	75	79	79	79
"	76	80	80	80
"	77	81	81	81
"	78	82	82	82
Pestvidéki új	74	78 23.30-24.00	78	23.30-24.00
"	75	79 23.10-23.50	79	23.10-23.50
"	76	80 23.50-23.80	80	23.50-23.80
"	77	81	81	81
Bánsági új	74	78 23.00-23.00	78	23.00-23.00
"	75	79 23.20-23.50	79	23.20-23.50
"	76	80 23.50-23.80	80	23.50-23.80
"	77	81	81	81
Bácskai új	74	78 22.90-23.30	78	22.90-23.30
"	75	79 23.10-23.40	79	23.10-23.40
"	76	80 23.40-23.70	80	23.40-23.70
"	77	81	81	81
Rozs I.-rendű új		19.00-19.20		19.00-19.20
" középminőségű új		18.70-19.00		18.70-19.00
Árpa takarmány I.-rendű		15.50-16.80		15.50-16.80
" II.-rendű		15.10-15.50		15.10-15.50
Köles				
Zab I.-rendű		16.60-16.80		16.60-16.80
" II.-rendű		16.20-16.50		16.20-16.50
Tengeri belföldi új		15.10-15.30		15.10-15.30

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 11.16, 11.15, 11.17, 11.18, 11.13.
Rozs 1908. októberre 9.40, 9.39, 9.43, 9.38.
Zab 1908. októberre 8.20, 8.26, 8.24.
Tengeri augusztusra 7.49, 7.59.
Tengeri 1909 májusra 7.20, 7.31, 7.29.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	11.12 - 11.13
októberi rozs	9.38 - 9.39
októberi zab	8.24 - 8.25
júliusi tengeri	7.57 - 7.58
1909 májusi tengeri	7.25 - 7.26

Budapesti gabonaforgalom.

1908. július 26-tól július 27-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	36105	—
Rozs	3829	—
Árpa	1430	—
Zab	712	3
Tengeri	3207	704
Liszt	102	6321
Korpa	—	1790

Értéktözsde.

Az értéktözsden nemhogy végre valahára javulna a helyzet, hanem ellenkezőleg egyre rosszabbra fordul. A forgalom már annyira összezsugorodott, hogy csekélyebb már nem is lehet. A helyzet kelő jellemzésére talán elég lesz, ha megemlítjük, hogy ma az értéktözsde teljesen üzletlenn maradt; egyetlen üzletkötés nem fordult elő. Ez egy olyan esemény, amelyre a legöregebb tőzsdelátogatók sem tudnak visszaemlékezni. Ebből világosan látható, hogy a spekuláció mennyire tartózkodó és hogy mily jelentéktelenek lehetnek a fennálló érdekeltségek.

A mai előtözsde buzdítás híján üzletlennül folyt le, kötés csak Osztrák hitelrészvényekben fordult

elő. A ma végbement ultimó-prolongáció gyors, sima, változatlan elintéztést nyert. A déli tőzsdén változatlan berlini jelentések nyomán tartózkodó volt a spekuláció. A forgalomba került értékek árfolyamai — korlátolt üzlet mellett — csekély ingadozások után tartott irányban zárultak. Az utótőzsdén meg egyáltalán nem volt üzlet, kötés nem fordult elő.

Előtőzsdé.

Előtőzsdé üzletelen.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 618.75. Déli vasut 116.50.

Déli tőzsdé.

Déli tőzsdé tartózkodó.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 619.50—619.75. Osztrák-magyar államvasut 694.25—694.50. Rimamurányi vasut 552.25. Jelzálogbank 432.—. Magyar koronajáradék 92.90. Hazai sorsjegy 100.—. Konvertált jelzálog-sorsjegy 116.50. Drasche-féle téglagyár 440.—. Kerámia gyár r.-t. 219.50—220.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. augusztus hó végére 26—28 K.

Utótőzsdé.

Üzletelen, kötés nem volt.

BÉCSI GAZDONTŐZSDE.

Bécs, július 28. (Saját tudósítónk jelentése.) Jegyezett buza: tiszavidéki — korona, új 12.35—12.70 korona, bánáti 12.10—12.40 korona, tótfelvidéki és csepeli régi — korona, új 11.90—12.30 korona, új déli vasuti 11.90—12.20, marchfeldi 11.90—12.20 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.95—10.25 korona csepeli 9.85—10.— kor., pestmegyei 9.95—10.15 déli vasut 9.90—10.10 korona, különféle magyar 9.85—10.— kor., osztrák 10.—10.20 korona.

Arpa: morvaországi 7.40—7.70 kor., marchfeldi — kor., bécsvidéki — kor., tótfelvidéki — kor., csepeli — kor., győri — kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — kor., takarmány 7.25—7.60.

Magyar tengeri: régi 7.90—8.10, új — korona, cinquantin 8.55—8.85, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 8.55—8.80 korona, elsőrendű 8.85—9.10 kor., válogatott 8.95—9.30 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.25—8.50 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, július 28. A külföldi tőzsdékről érkezett kedvező jelentések, miután az ultimó meghosszabbításokat befejezték, ma határozottabb hatást gyakorolhattak az előtőzsdére és némi vételkedv mutatkozott. Az üzleti tevékenység azonban ma is nagyon szűk keretekben mozgott és csak Államvasuti részvényekben ért el nagyobb mérvet, melyek helyi vásárlásokra lényegesen javultak. Török sorsjegyek ma ismét magasabban állottak. A többi értékek ismét nagyon csendesek voltak, de irányzatuk javulásnak indult, úgy, hogy a zírnyzat az előtőzsdé végéig általánosan kedvezőbb volt. 3%-os déli vasuti elsőbbségi kötvények ismét emelkedtek. A déli tőzsdé nyugodtan, tartott árfolyamokkal indult. Később a vezető értékek állandóan csendes forgalomnál alig változtak. Berlinből a bányáértékek gyengébb irányzatát jelentik.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 619.—. Magyar hitel. 735.50, Länderbank —. Államvasut 694.—. Elbavölgyi vasut 454.—. Déli vasut 117.—. Alpési bányatársulat 668.75. Rimamurányi 552.—. Májusi járadék 96.60, Magyar koronajár. 92.90 Orosz érték 95.55 Török sorsjegy 186.50, Német márka 117.45.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 619.25, Magyar hitel 736.—. Länderbank 435.50, Unio-bank 538.—, Államvasut 693.50, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 117.—, Gözhajó 1003.—, Alpési bányászvény 669.—, Májusi járadék 96.60, Magyar koronajáradék 92.90, Török sorsjegy 186.50, Német márka 117.45, Elbavölgyi vasut 454.—, Rimamurányi 552.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, július 28. (Osztrák értékek zárata.) 12 százalékos papír-járadék 96.60, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.10, 1860-as sorsjegy 151.75, Osztrák hitelsorsjegy 472.—, Angol osztrák bankrészvény 293.50, Bécsi Bankverein 517.60

Osztrák-magyar bank 1730.— Déli vasut 116.75 Dunagözhajózási társ. 1000.— Dohány rész. 418.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.45 Osztr. Lloyd 400.— 4.2 száz. ezüst. jár 96.50—99.20, Osztr. koronajáradék 96.70, 1864-es sorsjegy 261.—, Osztrák hitelintézeti részvény 618.25, Unio-Bank 538.—, Osztrák Länderbank 434.50, Osztrák-magyar államvasut 692.10, Elbavölgyi vasut 453.50, Alpési részvény 667.50, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.55, Lipótkohó 423.—, Töröksorsjegy 185.95. Csendes.

Bécs, július 28. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 110.65. Tiszal és szeg. kölc. sorsjegy 142.25, Magyar hitelbank részvény 735.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 466.—, Rimamurányi. 550.25, Magyar cukoripar 1765.—, Adria hajózási részvénytársaság 398.—, Magyar koronajáradék 92.90, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.05, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183.25, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 428.—, Magyar keresk. bank 3310.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, jul. 28. (Az Egyetértés eredeti távirata.) Záratok jegyeztek: 42 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.80, osztrák hitelrészvény 194.60, Déli vasut 22.70, orosz bankjegyek 214.50, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.60, Disconto Commandit 171.—, Dinamit-truszt 161.50, Harpeni 197.70, Unifikált török járadék 96.20, 42 százalékos ezüst-járadék 96.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.10, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Bécsi váltóár 85.10, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 211.70, Gelsenkircheni 219.50, Laurakohó 204.70. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) július 28. 42 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.10, Osztrák hitelintézeti részvény 194.25, Osztrák-magyar államvasut 147.80, szakszövetkezet vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 203.82, Bécsi Bankverein 139.90, Villamos részvény 143.—, 3 százalékos magyar aranykölcson —, 42 százalékos ezüstjéradék 99.05, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 92.85, Osztrák-magyar bank 124.10, Déli vasut részvény 22.30, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 811.16, Párisi váltóár 811.50, Unio bankrészvény —, Alpési bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) július 28. 42 százalékos ezüstjéradék 98.80, 1860. sorsjegy 152.50, Déli vasut 22.60, 4 százalékos aranyjáradék 98.40, Osztrák hitelrészvény 194.40, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Olasz járadék 104.10, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.20. Szilárd.

London, július 28. Angol consol —

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. július 28-án.

A piac felvevőképessége igen korlátolt, az üzletmenet vontatott. Gyümölcsfélék, korai burgonya ára esett. Vaj változatlanul lanya. Tojás csendes.

Mai árak:

Husneműk: Helybeli marhahus hátulja 128—140 K, eleje 112—120 K, vidéki borjú, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 70—82 K helybeli borjúhús 86—100 K, sertés húsz szalonával 132—134 K, lehuzott sertés 146—150 K, szalonna friss 128—132 K, szalonna sózott 116—120 K, szalonna füstölt 130—136 K, olvasztani való 120—124 K, háj 136—140 K, sertészsír 140—144 K, mind métermázsánként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 120—160 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi magyar 3.20—3.80 K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Óz 160—1.80 K, szarvas 70—90—K, dámvad —, vaddisznó —, K kg.-ként egészben, nyul nagy —, K, nyul sült — K, fogoly —, K, fácán —, K szalonna —, K, darabonként. Fenyvesmadár kötege —.

Baromfifélék: Elő rántani való csirke 140—2.— K, sülti való 2.20—2.80 K, kacsza sovány 2.60—3.40 K, kacsza hizott 4.—5.— K, liba fiatal 4.—6.— K, lud hizott 10.—14.— K, tyúk 2.80—3.40 K, pulyka —, K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.40—1.60 K, hizott rucza 1.50—1.60 K, hizott pulyka —, K, levestyúk 1.20—1.40 K kg.-ként, Pulárd 1.80—2.— darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.10—2.30 K, II. 2.—2.10 K, főzővaj (köpült) 1.40—1.80 K, tehéntúró 10—24 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 7.—8.— K, rózsza új 6.—7.— K, fehér 4.80—5.20 K, kifli —, K, sárgarépa 5.—12.— K, petrezselyem 6.—14.— K, vöröshagyma makói 16.—18.— K, közönséges hazai 8.—12.— K, fokhagyma 26.—28.— K, káposzta 10—20 K 100 kg.-ként. Burgonya, új 6.—8.20, K, kalarabé —, fill. spárga solo K, közep —, K, leves — f kg.-ként. Zöldbab hüvelyes —, K, kifejtett —, K, zöldborsó hüvelyes —, K, kifejtett —, K. Paradicsom 14.—18.— K 100 kg.-ként. Uborka salátának —, K, ecetbe —, K 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő —, fillér kg.-kint Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmenanett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) —, K, másodrendű —, K, harmadrendű apró áru —, K. Körte elsőrendű —, K, másodrendű —, K, dió I. 40—60 K, II. 30—40 K, Fontos (rétes) alma 24—28 K.

Vegyesárak: Méz —.70— .96 K kilogrammonként.

Tojás: bácskai 74—76 K, erdélyi apróbb áru 73—74 K

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, július 28. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 715 darab élő borjút (közte 23 rugott) Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 66—76 fillért, kivételesen — fill., középminőségű élő borjúkért 56—64 fillért, silány és rugott borjúkért 40—56 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanya volt, az árak 4—6 fillérrel kilogrammonként csökkentek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, július 28. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 12548 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 5533 hizott és 6174 hussertés.

Árak: elsőrendű 116—118 fillér, kivételesen — fillér; középnehéz 109—114; idős 102—106 fill.; könnyű 106—110 fillér; fiatal sertés 92—120 fillér, kivételesen — fillér kilogrammonként élő sulyban, levonás nélkül.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 28-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 127—129 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 129—131 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 133—137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertésüzlet: 1908. évi július 26. napján volt készlet 38948 drb., 1908. július hó 27-én felhajtott — darab, 1908. július 27-én elszállított 258 darab, 1908 július 28. napjára maradt készletben 38690 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: kellemesebb.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 28. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 423 darab sertés, — darab sült, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb sült — malacz. Mai napi felhajtás 596 darab sertés, — darab sült, — darab malacz, összesen 1019 darab sertés, — darab sült, — darab malacz. Eladatott 523 darab sertés, — darab sült, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 496 drb sertés, — darab sült, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 104—107 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kg.-ig, 98—104 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 107—109 fillérig, ételsulylevonással — fillér; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 122—136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 124—137 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kg-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi sült — fillérig, horvát sült — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendők.) A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: FAJOR MATYÁS

S Z I N H A Z A K
Szerdán 1908, július, 29-én.
Fővárosi nyári színház

Csökkirály
Regényes daljáték 3 felv.
Kezdeté fél 8 órakor

Városligeti Nyári Színház
Berla panamája.
Enekes bohózat 3 felvonásban, írta Feld Mátyás, zenéjét szerzelte Barua L.
Kezdeté fél 8 órakor

AMERIKAI-PARK
TELEFON 4-49
ÚJ ÓS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva délután 6 órától reggeli 4 óráig.
A honvédeknek monstra vándor-hangversenyt BACHÓ harmester vezeti.
Ma és mindennap:
Nagy Fényes Előadás.
Kezdeté 9-10-kor. Nagy diszleadás a Varietében
Havemann Rikárd tiszteletestélye.
és az óriási júliusi műsor.
Szenzációs előadás a Tabarin Moulin-Rougeban
Kezdeté 12 órakor.
Rövid ideig még: 4 Farabonis, csodatáncosok
Heggelig népműtáncok. — Az előadásokat kedvezőten időben is megtartják. Kezdeté este 9 óráig 60 fillér, azután 1 korona. — Este 9 órakor ingyen kinomatográf a kárházban.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget
Telefon 107-46
Ma este 9-10 órakor
Nagy Fényes Előadás
TOM JACK, a léonárdcsirkós, a 3 SELLONS gladiátorok és az egész nagy műsor.

DELI étterem és kávéház
a Dunaparti körzőn, Wurm-u. sarok
Ma és mindennap délután 4-5-ig és este 9-10-ig kezdő az európai kártya
CISKOVSKY
quartette hangversenyt, fényes változatos műsor.
Kedves és meleg étel. Rendes polgári árak.

IFJ. SCHULLER FERENCZ
nagyvendéglője
VI. kerület, Andrásy - ut 39. szám
A szalmaöveggyek legkedveltebb étterme.
Kérsékeltségek! Kétszázéves konyha

SZABADALMAKAT
védjegyeket és mintatáblákat megszerző
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
PASZTOR (bet. cég.)
BUDAPEST, VII. ERZSEBET-KÖRUT 17.
Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-89.

Butor Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-56.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok
Motoros cséplőkészletek.
A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.
Tessék árjegyzékét kérni, ingyen küldjük.
Dobry Ant. motor- és gépgyárainak magyarországi egyedárúsi:
Szabó Emil és Társa
Budapest, V., Hold-utca a 23. sz.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál
Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, rendkívül üdítő asztali víz.
Üdít, gyógyít! Orvosiilag ajánlva!
Ivó-gyógymódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűnyékprédész-nél a légutak és a kiválasztószervek hirtelen bentalmainál kitünő hatásúnak bizonyult.
Prospektust kíván a traktúrid a forráskezelőség:
Mus chong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
Kapható: Budapesten Edesky L. ásványvíz kereskedőnél, valamint minden üszor- és csemege kereskedőben.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a
BORÁSZATI LAPOK
mely újévtől kezdve 40-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.
Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismereti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legakadémiális és legteljesebb szőlészeti és borászati tudományok, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész főüvegessé teszi.
A „BORÁSZATI LAPOK”
a „Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületé”-nek hivatalos közlönye.
A Borászati Lapoknak a közgazdasági és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, a miiben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségének kezére.
Minden előfizető évente legalább egy nagy színes művelésképet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, amelyet ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beérkező levelekből vagy állatképből a jelölt szőlőfajra vonatkozóan, vagy rovart és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézt szakkérdésre.
Lapfajtájában: Felőlős szerkesztő:
BAROSS Károly örököse. | Dr. DRUCKER JENŐ
A lap előfizetési ára:
1 évre 12 kor. 1/2 évre 8 kor. 1/4 évre 3 kor.
Műtárványzatot 3 héten át szívesen küld a „BORÁSZATI LAPOK” kiadóhivatala (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám).

Butor
kézpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen rakitáron a leggyorsabb kivitteltől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér bélyegben.
Nagy Imre lakberendezési vállalata.
Budapest, Váci-körút 8. (Szerecsen-utca sarok.)

Hallotta-e már?
Megalakult a
Magyarországi Kisbirtokos Szövetség.
Végre a kisbirtokosok is öntudatra ébredtek és felismerték a szervezkedés rendkívül nagy jelentőségét. Szükséges is volt már, mert állandóan olyan törvényeket hoztak reánk, amelyek legnagyobb hátrányunkra vannak. Ilyen a szeszadótörvény is. Most jön tárgyalás alá: A gazdasági kamaráról. A földadóról szóló törvény. Az új ■ **Kisbirtokosok!** Ezeknél nektek is jelen kell lennetek! Nem szabad megengedni, hogy folyton nélkül tek hozzanak törvényeket, rólátok. Ide csoportosuljatok kisbirtokosok! a mi kibontott zászlónk alá. Ingyen megküldjük a „Szövetség Ismeretlejt” és a progressív földadóról szóló könyvet. — Szervezkedjünk kisbirtokosok!
Felvilágosításért forduljatok:
A Magyarországi Kisbirtokos Szövetséghez vagy A „MAGYAR LOBOGÓ” szerkesztőségéhez
Budapest, VI., Csengery-utca 82.

ITT a tavasz!!!
elmúlt atél!
de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor!
Gyorsan és biztosan eltünteti azokat az elismert kitünő **Rogátsy-féle**
Magyar-Pipere-Borax
Állandóan használva az arca, kéz és bört, a testbört puhán üdön és tisztán megtartja
A **rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX** eltünteti szeplőt, pörnyőt, atkát miltessort petanát májfoltot, a ráncos bört bársonysímává, a vörösvagy nárbarnított bört fehérré teszi.
Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen!
Kitünő hatással bír szomgyuladásnál, valamint forró és szájjápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükörsímává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana.
Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz börtmentve.
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimörve
Egyedül **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest, készítője. Rákóczi-ut 10.
Felvilágosítás a ROGÁTSY-nál.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!
Herkules-motortvállalat, Budapest, V. Váci-ut 30
Ajánlja egy cséplést, mint malomüzemre kitünően alkalmas, leggyorsabb benzínkomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.
Teljes jótállás kifogástalan üzemért!
Üzemzavarok kizárva! Dámulatosan olcsó szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
13—14 éves fiú is kezelheti!!!
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre! 200 db elismert levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

BUTOR DUS VÁLASZTÉKBAN GYORS KÉSZPÉNZÉRT, MINT RÉSZLETFIZETÉSRE
RENDKÍVÜLI OLCSÓ ÁRON KAPHATÓ
EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrásy-utca sarok)
EHRENTREU TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-SAROK)
KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN. TELEFON 88-56

Most jelent meg! Most jelent meg!
VELENCE
Kalauz magyarok számára
Képekkel és Velence színes térképével
Ára 1 korona. Ára 1 korona.
Singer és Wolfner kiadása, Bpest, Andrásy-ut 10

Déli vasút.
A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság budapesti gyors- és teheráru fuvarozási vállalata (Pollák B. és társa szállítócég Budapest, V. Sas-utca 16. sz.) gyors és teherárutak a vasuti üzletszabályzat 68. §-a értelmében Budapest főváros minden kerületéből (Obudát és a fővárosi vámvonaton kívül eső helyeket kivéve) a felek lakásából (üzlethelyiségéből) Budapest d. v. állomásra és viszont elszállítja; ugyanezen vállalat a május 1-étől szeptember hó 30-áig terjedő időben a felek kívánságára podgyiszokat (kézi és utipodgyiszokat) is szállít a felek lakásából (üzlethelyiségéből) Budapest d. v. állomásra és viszont.
A fuvarozásra vonatkozó közelebbi határozmányok és a fuvarozásért fizetendő díjak a déli vasut állomásain kifüggesztett, valamint a fuvarozási vállalkozó közönségek birtokában levő és a felek kívánságára bármikor felmutatandó díjjegyzékből tudhatók meg.
A felek a podgyász-, gyors- és teheráru fel- vagy elfuvarozására vonatkozó óhajukat Budapest d. v. állomás főnökénél és fuvarozási vállalkozónál (Pollák B. és társa, Budapest, V. Sas-utca 16. sz.) szóval, írásban vagy telefon utján és a déli vasuti városi iroda főnökénél (Budapest, V. Nádor-utca 16. sz.) szóval vagy írásban is bejelenthetik.

30 f. egy-egy száma regényeknek és elbeszéléseknek.

- Ady Endre. Sápadt emberek és történetek. (497.)
Agai A. (Porzó). A Viola Vera és egyéb elbeszélések. (24. sz.)
Ambrus Zoltán. Hajótörténetek. Nyolc elbesz. (56.)
... Collins Wilkie. A jóslat. Ford. Mikes Lajos. (403. sz.)

Teljes jegyzéket kívánatra készpénzzel küld minden könyvkereskedés. Kaphatók minden könyvkereskedésben és nagyobb pályaudvaron Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részv. társ.-nál

Telefon 11-06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-06
Védelem víztulofogyasztás ellen
a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a
Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.
vízmérők szakgyára. Saját gyártelep.
Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Vadászoknak!
Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, célzó fegyvereket és revolvereket csekély havi részletfizetésre
árfelemlés nélkül szállít
Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vadászoknak és turistáknak
nékülözhetetlen, télen melegítő, nyáron hűsítő, törv. védett
Nimród
meleg és hideg italtartó lapos börtök filcczel bélelve, közöngesz üveggel, mely ugyanazon szolgálatot teszi, mint a drága
THERMOS PALACZK
a forró ital reggel beöntve, télen a legkellemebb italt szolgáltatja egész nap és nyáron a behűtött ital nem melegszik meg benne egész nap. Továbbá THERMOS PALACZK védőtokok bőrből, filcczel bélelve saját találmányom, legolcsóbban kapható:
ACS LASZLÓ szijgyártó. Ullői-ut 19. szám

Hirdetmény.
A magyar királyi államasutak szezedi üzletvezetősége nyilvános versenyfolyamatot hirdet a herculesfürdői állomás létesítendő lakóépület előállításával járó munkákra.
A munka végzésére vonatkozó költségvetés, pályázati feltételek, ajánlati minta és szerződés tervezet, valamint az építési tervek a szezedi üzletvezetőség építési és pályafenntartási osztályában (II em. ajtó 6.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az építési tervek el nem árusítanak, míg a leírás művelet példányonként a pályázói szándékozónak 3 korona lefizetése-ellenében szolgáltatják ki.
Az ajánlatok legkésőbb 1. évi augusztus hó 14-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség titkárságánál. Ajánlat a herculesfürdői lakóépület munkáira felirattal ellátott lepecsételt borítékban. Az ajánlat benyújtását megelőző nap, vagyis 1. é. augusztus 13-án déli 12 óráig mint ovadék 2500 korona készpénzben, vagy letétre alkalmas értékpapírokban a szezedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárába beletelendő. A posta után benyújtott ajánlatok ajánlott levélben téríti vérvényvel adandók fel. Letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.
Az ajánlatok 1 koronás, az ajánlat mellékletei pedig ívenként 30 filléres bélyeggel látnadók el.
Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhasson.
Szeged, 1908. év július hó.

Dr. FABINYI
szpecialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs nemi betegséget (hugyosfolyást ebeket, syphillist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség) mégidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.
Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerek.
Rendelés: d. o. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállóval szemben.)
Átjáró ház. — Bejárát a lépcsőnél. — Külön várószobák.

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvegeje 70 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Ede Wien 1911, Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török J. Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Váczi-körut 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

Ujdonság!!
NAGY LÁSZLÓ
A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.
Ára 3 korona.
Kapható LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 23 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACSY
v. cs. és kir. orvosorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hugyosfolyást, hólyagbajt, ebeket, bujakórt (syphillist), bőrbajokat, elgyengült férfiakat, idősebbeknél is, öntörlesztést és annak utóbjait, ideg- és hágerinchiabajt, valamint minden női bajokat.
RENDELÉS: 9-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körut 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

Titkos betegségek
biztos és lelkiismeretes meggyógyítására óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk
Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvostudor specializistát.
Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, heveny vagy idült hurutját, vizeleti nehézségeket, hólyagbajt, fekélyeket, syphillist, ideg- és hágerinchiabajt és bármily női betegségeket.
Budapest, IX., Karoly-körut 10. I. emelet.
Rendel d. o. 10-4 és este 6-8 óráig.
Videkléket levél útján is biztos eredménnyel gyógyítanak és gyógyszeréről is gondoskodik. — Néának külön váróterem, külön kijárát.

E hirdetés rovában minden szövegszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovában minden szövegszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Tisztviselő telepen
Rezső-tér 2. szám alatt levő nyolc szobából, melék helyiségekkel, üveges veranda és kertből álló házának bérebeadás végett megbízottam Wágner Ásító Pannóniában található reggel 8 és 9 óra között augusztus 1-3. napjain.

Circa
1000 darab jó karban levő Electaral (Negretti-Merino) anyabirka, tenyészési czélokra eladó. Átvételi határidő szeptember 30. A juhok bármikor megtekinthetők. Közvetítés kizárva. O-Béba uradalom, vasút állomás Oroszlános vagy Kiszombor posta O-Béba.

Több mint
600 vagyonos hölgy óhajt mielőbb férjhez menni. Komoly házassalándók vagyoni, vallási, foglalkozási, mellékes forduljanak Schlesinger céghez Berlin 18. címre.

Oriási oszibarack
durancái befőzésre és csemegezésre, Gyöngyös-Vison-tai csemege szőlőt 5 kilonként 4 koronáért, kajszinbarackot 3 koronáért, "Mátragyöngye" görög, turkesztán, cantalup és ananász dinnyét, vasuton 25 kilonként 7 koronáért szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság. Nagymező-utca E. 46. 2793 C.

Oszibarackot
nagy durancit, 5 kilót 4 koronáért kajszinbarackot válogatott legszebbeket 3 koronáért, apró ananászbarackot, ringlót, aranyalmát, szilvát körte, 2 koronáért szállít Müller I. gyümölcskivitele Kiskunhalas.

Kastély
(Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két meléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát íjvedelmű szőlővel eladó. Czim megtehető. Mosse Rudolfnál Budapest, Nádor-utca 11. 27809

Stenografia
Rákóczi-ut 60. I. em., ezelőtt Váci-körút 83. Ingyenes gépirasoktatás az összes írógéprendszereken. Díjtalan és biztos allasközvetítés. A „Stenografia” országos fűvelsereg gyorsíró- és gépiróiskolában havonta új magyar, német, gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok kezdődnek a legelőnyösebb feltételek mellett. Levelező és vitairás-kurzusok. Az egyes tanfolyamok okleveles gyorsíró- és kereskedelmi akadémiai tendes tanárok vezetése alatt állanak. Sokszorosított és másolóiroda. Berátások naponta az intézet helyiségeiben kizárólag Rákóczi-ut 60. Össze nem tévesztendő hasonló hangzású iskolákkal.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államviszágakra (egyesítágyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén Államsszámviteltani Államviszágára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium. Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyitért vették. SCHILLER LEONOR, Sip-utca 8. 27133

Benzinmotorok
1-25 leorög műhelyünkben gyártilag kijavítva, valamint új motorok is, jóállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

KALAI motortelepén
Budapest, VI., Nagymező-utca 43. Ugyanitt használt gőzöplőkészletek és óriámalomok is kaphatók

Pótvizsgákra
Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Kitünő likörök
és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvege ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógy-szerész Békéscsaba

!!! Olcsó kölcsönök !!!
Tisztviselő-kölcsönt 6-6 1/2%-ra, 15-35 évré, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Jólzalog-kölcsönt 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Övadékokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tarsahitelt, Váltó-kölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők, bányák adásvétele Osztiálysorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan!! Képviselek alkalmazatnak! Kún és Társá bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarak. Telefon: 105-34. Válaszbélyez. 28420

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bórfolelek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzasszonya és egyes darabok; Páldos B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarkokházban.

Szegfü
és czukorkörtek, csemege és rétesalma, zöldringlót, paradicsom, káposzta, ugorka, tölthetőpaprika, tejjeskukoricza, turkesztán, és görögdiénye, vajbav vegyesen vagy egyenként postakosaranként 2 korért, ismételődnök külön árajánlat. Gyümölcskivitele Csongrádról.

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyes, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyelést a el-tűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Lóbor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon 103-52. 28587

Pénzkölcsönt
4, 4 1/2 és 5% alapon föld-birtokra, íjvedelmű, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. hollyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknök gyorsan eszközözötték.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

Csemege
és rétesalmát, tábla és szegfűkörtét, zöld ringlót, káposztát, paradicsomot, tölthető paprikát, tejjeskukoricza, turkesztán, cantalup és görög diényet vegyesen vagy egyenként postakosaranként 2 kor-ért, ismételődnök fejeskaposztát nagy keményfűjűeket 12 és 16 kor-jával, paradicsomnak métermázsáját 16 kor-ért, tölthetőpaprikának és ugorkának százát 150 kor-ért, görög diényének mázsáját 8, turkesztán és cantalup diényének 16 kor-ért előleg beküldéssel szállít Szabó Csongrádról.

Villamos világítás
sajt dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkek árjegyzéke ingyen. Árajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gartner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27835

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi oszádi Singer varrógép zárszekrényvel 8 évi íjállással oszákia SINGER A. műgépészeti Budapest, főútet Akácia-utca 55. Mindennapi varrógépek javítását legutányosabb áron elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal egy magán, mint családi ügyekben Kosza-Magyar Gy. Telefon 67-47. 27750

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, Váci-utca 2. Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881 Mintaraktár művészeti kivitei butorokból, francia és angol szövetelekből. Költségetés díjmentes.

Szepességi csemegek
BARTA-féle veresafonya befőttel, málna, szamócza, csipkebogyózt, gomba- és huskonzervket, pastétomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Vadászfegyver
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is potom áron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint. Előrefekvő lakatszerkezettű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksliinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Drilling, valódi Krupp acélsővekekkel 65 frt. Winchester 35 frt Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodogghamerles, ugyanitt Götz Zeiss, Voigtländer és más finom fényképezőgép, egy perzsa-szönyeg és egy motorke-rekár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radonál. 49082

Ajtók, ablakok
VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsón kaphatók!

Lefkovits Jakabnál
Bpest. V., Korall-utca 10 a nyugati pályaudvar közelében.

Önök övni kell a feleségét!
Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekékladás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazollják, díszkérten küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Vöndenstr. 5/A

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal egy magán, mint családi ügyekben Kosza-Magyar Gy. Telefon 67-47. 27750

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalonberendezések, lovább uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szönyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán

Parkelagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Fenyőborovicska
(Juntperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, lovább uriszoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szönyegek és függönyök valódi angol bórgaratúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268 Kézírcv-utca sarak.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Al-landó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Kolozsvári jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államviszágakra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legelővidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikeresét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójoghól speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere utáni igen osokely díjazással. Levélbeli érdeklődésekre ki-mertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalonberendezések, lovább uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szönyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán

Műasztalosnál
készen kaphatók sima fényezett hálósobák, cse-resznyeafa, mahagoni és szürke jávorfából igen jó minőségben raktár tulaj-sultsága miatt igen olcsón. Néhány sima angol ebédlő berendezés és uri butorok is vannak készen. Réti, Lónyai-utca 25.

Gépeszeket
cséplés idényre ugyszintén gazdatisztekkel és az összes gazdasági szomlyozetet, szakértelem és józanságért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-67.

Magyar kir. államvasutak.
186823/908. szám.

A bpest-fiumei vonalon feltételes megállóhely létesítése.

A budapest-fiumei vonalon Budafok állomás és Nagytétény-Diósd feltételes megállóhely közt levő 6. sz. Őrháznyal Kistétény elnevezéssel új, feltételes megállóhely létesített. E megállóhelynél f. évi július hó 18-ától kezdve az Uj-dobováról Budapest-Kelenföldre reggel 5 óra 3 perczkor érkező személy-szállító-gyorsthevonat reggel 4 óra 37 perczkor, az Eszékéről Budapestre reggel 6 óra 55 perczkor érkező személyvonat reggel 6 óra 2 perczkor és a Fiuméből Budapestre este 8 óra 15 perczkor érkező személyvonat este 7 óra 26 perczkor fognak megállítani. Ellenirányban a Budapestről Fiuméba délelőtt 8 óra 20 perczkor induló személyvonat délelőtt 9 óra 5 perczkor, a Budapestről Adonypusztasza-bolcsra délután 3 óra 25 perczkor induló személyvonat délután 4 óra 16 perczkor és a Budapestről Eszékre este 7 óra 50 perczkor induló személyvonat este 8 óra 33 perczkor állanak meg. Budapest, 1908. jul. 22. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik)

INGYEN DRAGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYTASOK
ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CPM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES

OLAJKÉP
ARA 10 KORONA. KÉPVISELŐK MINDENÜTT FELVÉTELEK.

SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉPVITŐ ÉS KÉPVISELŐ MŰTEREM BUDAPEST, VII. RÖTTENBÜLLER-0-66 KÜNTETTYE 41 1908. ÉVI PÁRIS NE-MZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKOLEVÉL-KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL